

Bq. 373/27

A BUDAPESTI II. KERÜLETI KIR. EGYETEMI

KATHOLIKUS FŐGIMNÁZIUM

S A VELE KAPCSOLATOS

M. KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET

ÉVI ÉRTESENITŐJE

AZ 1912–1913-IKI TANÉVRŐL.

KÖZZÉTESI

SZÖLGYÉMY FERENC

A MAGYAR KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET KORMÁNYZÓJA

ÉS A FŐGIMNÁZIUM IGAZGATÓJA.

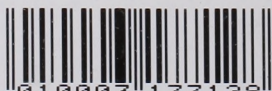
BUDAPEST

STEPHANEUM NYOMDA R. T.

1913.

2012 AUG

FSZEK Központi Könyvtár

0 010003 177128

A BUDAPESTI II. KERÜLETI KIR. EGYETEMI
KATHOLIKUS FŐGIMNÁZIUM
S A VELE KAPCSOLATOS
M. KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET
ÉVI ÉRTESENITŐJE
AZ 1912–1913-IKI TANÉVRŐL.

KÖZZÉTESI

SZÖLGYÉMY FERENC

A MAGYAR KIR. FERENC JÓZSEF-NEVELŐINTÉZET KORMÁNYZÓJA
ÉS A FŐGIMNÁZIUM IGAZGATÓJA.

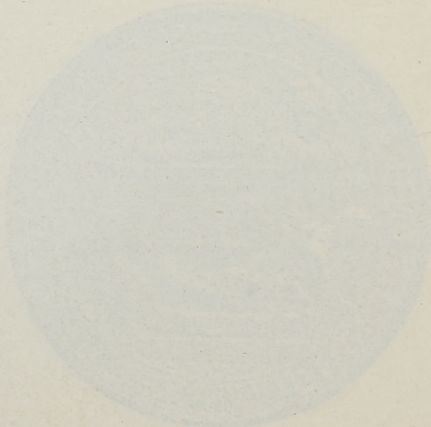
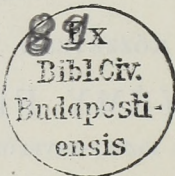
BUDAPEST
STEPHANEUM NYOMDA R. T.
1913.

1976

1985

B343/24-2

22

A CSERKÉSZMOZGALOM PEDAGÓGIAI ÉS NEMZETI JELENTŐSÉGE.

I.

Ha a magyar, főként pedig a fővárosi diákság lelki életének és erkölcsi világának tartalmát vizsgáljuk, sok jó tulajdonság mellett a betegségek csíráinak egész sorozatára bukkanunk benne. A korai felvilágosodottság, mindennemű tekintélynek lekicsinylése s az egészséges társas szellem hiánya jellemzik a fővárosi tanulót. Amilyen szomorú, épen annyira igaz, hogy a fővárosi diákság nagyobbik részének nincsen ifjúsága. A gyermekkorból minden átmenet nélkül lépnek ifjaink a férfikorba. Ma még mint ártatlan, üde mosolyú, tiszta tekintetű gyermekek állnak előttünk, holnap már a korai vénség nyomja arcukra visszataszító bélyegét. Elméjüket nemtelen gondolatok foglalkoztatják. Kisebb társaikkal restelnek társalogni, ellenben nevetséges módon majmolják mindenben a felnőtteket. Fásultak és léhák. Nem tudnak lelkesedni magasztos eszmékért, nem tudnak felbuzdulni a nagy emberek példáin. Felületesek és könnyelműek. Nem ismerik a kitartó, komoly munkát; lelkiismeretesség és kötelességtudás ismeretlen fogalmak előttük. Csupán látszatra dolgoznak s jobb ügyhöz méltó következetességgel fáradoznak munkájuk megkönnyítésén. Ravaszul kieszelt ügyeskedésekkel, összeköttetések felhasználásával igyekeznek jogosulatlan előnyökhöz jutni. Ha csávéba kerülnek, hazugsággal vagy megalázó rimánkodással iparkodnak a bajból szabadulni, ahelyett, hogy — a büntetés biztos tudatában is — férfiasan helyt állának tetteikért. A füllentés, a szépítés és a megtévesztés különben is kedvelt fegyverük. Megbízhatatlanok. Nincsen határozottságuk, nincsen akaraterejük: a legjobb úton haladnak, hogy gerinctelen, aszpike emberek váljanak belőlük. Szívükből kihalt a tekintély tisztelete. Kétkednek, hitlenekké válnak, még mielőtt eszük fel tudná fogni a vallás mély igazságait. Szuverén fensőbbiséggel, szavaik kellő mérlegelése nélkül mondanak ítéletet olyan kérdésekben, melyekhez koruknál fogva nem is érthetnek. Főlényesen bírálják meg szüleik, tanáraik eljárását. Hálátlanok. Nem becsülik meg elüljáróik verejtékes, idegölő, önfeláldozó

munkáját. Hetyke, pökhendi magaviseletet tanusítanak; hiányzik belőlük az ifjúság legszebb erénye: a szerénység, az alázatosság. Amellett túlságosan érzékenykednek; beteg az önértékük. Nem a tekintély elve alapján engedelmessé válnak, hanem pusztán az engedelmesség következményeitől való félelemből. Hiányzik bennük az egyetértés, a jóban való összetartás szelleme: ahol ketten vannak, háromfelé húznak. Együttlétük kényszerült; nehezen melegednek fel. Ahol alkalmuk volna, hogy jókedvük szilaján, vidám dalokban nyilatkozzék meg, hallgatnak. Azaz hogy tudnának énekelni: frissnél-frissebb orfeumi, dallamban és szövegben egyaránt kétes értékű kuplékat, amiben nem volna köszönet.

A jellembeli fogyatkozásoknak e gyászos sorozatán kívül a mindennapi életben szükséges, gyakorlati ismereteknek feltűnő hiányát, a legelemibb kézi ügyességekben való meglepő járatlanságot tapasztalhatjuk ifjainknál, amihez még a kellő testnevelés híján nagyobbára elsatnyult, elcsenevészedett test is járul s előttünk áll a fővárosi diákság túlnyomó részének sötét, de nem túlzott tükörképe.

Nem célunk e helyen kutatni, hogy kiket vagy milyen tényezőket terhel e gyászos állapotokért a felelősség, — egy azonban bizonyos, hogy miután őszintén, minden önámítás nélkül megismertük a bajt, orvosságról is kell gondoskodnunk. Legyen a jelszavunk: mentsük meg, amit még lehet, főként pedig tegyük meg az összes preventív intézkedéseket a baj terjedésének megakadályozására!

Elismerjük, hogy nevelőtényezőink: a vallás, a család és az iskola tőlük telhetőleg mindent elkövettek és elkövetnek az ifjúság harmonikus regenerálására, de lehetetlen észre nem vennünk, hogy munkájuk nem jár a kívánatos eredménnyel. A vallás-erkölcsi nevelés, amelyen a három faktor vállvetve munkálkodik, nem eléggé intenzív és hatásos; szellemi nevelésünkben túlteng az elméletezés, hiányos a szemléltetés; a testi nevelés ugyan már modernebb irányelvek szerint folyik, mint csak nemrég is, de még mindig nagyon egyoldalú. Vegyük még hozzá, hogy a három tényező közül egy sem fordít elég gondot a serdülő ifjúság fantáziájának helyes irányítására, romantikus hajlamainak helyes mederbe való terelésére — pedig ezen a ponton dől el minden nevelés eredménye vagy eredménytelensége — s akkor nagyrészt megértjük nevelésünk sikertelenségeit.

Már régóta mutatkozik tehát *egy új nevelési rendszernek szükségessége*, mely míg egyrészt hármassal nevelési tényezőink munkájának hiányait és egyoldalúságát van hivatva alkalmas módon kiküszöbölni, másrészt a nevelésnek eddig parlagon hevert tereumait igyekszik megművelni, az ifjú lélek rejtett energiáit magasabb célok szolgálatába állítani.

II.

Az ifjúság erkölcsi, szellemi és testi dekadenciáját, továbbá nevelésének hézagait nemcsak nálunk, hanem a külföldön is világszerte észlelték és érezték. Tantervekkel és nevelési rendszerekkel odakünn is eleget kísérleteztek, de teljesen kielégítő eredményeket nem értek el. Látták a helyzet tarthatatlanságát, de rajta segíteni nem tudtak. Végre — alig öt évvel ezelőtt — Angliában, a praktikus nevelés klaszszikus hazájában, megszületett a várva-várt új nevelési rendszer. Egy lelkes, hazaszerető tábornok, *Baden-Powell*, hosszú idő alatt szerzett és sokoldalú tapasztalatai alapján, évekig tartó megfontolás és kísérletezés után lepte meg vele a világot s emeljük ki mindjárt itt, hogy ez a rendszer egyetemes, minden részletkérdésre és szükségletre való kiterjeszkedésénél fogva elméletileg ezidőszerint a legtökéletesebbnek mondható, a gyakorlatban pedig úgyszólván mindenütt bevált, ahol intencióit átérték és átérték. *Baden-Powell* eredetileg csak hazája ifjúsága számára dolgozta ki nevelési rendszerét, különös figyelemmel annak bel- és külpolitikai szükségleteire, de csakhamar olyan változtatásokat ejtett meg rajta, melyek bármely nemzet számára elfogadhatóvá tették.

Az új nevelési rendszernek cserkészlet a neve, a szerinte nevelt fiúk boy-scoutok, cserkészfiúk. Az elnevezés a vadászat terminológiájából van véve s rendkívül kifejező. Utal arra, hogy az új rendszer az emberiséget vissza akarja vezetni erejének ősforrásához, a természethez; rámutat arra, hogy gyakorlati irányban kívánja a fiúk ismeretkörét kibővíteni; céloz arra, hogy folyton kutatni kell az életnek azon útjai után, melyek a testi-lelki épséghez, a tökéletességhez vezetnek.

A cserkésznevelés célja nem kevesebb, mint *egy új embertípus kialakítása*. Ez a cél három részre tagozódik s külön-külön veszi figyelembe a lelket, szellemet és testet. Legfontosabb pontja a *jellemnevelés*, melyhez bizonyos hasznos, gyakorlati ismeretek elsajátítása és kéz ügyesség fejlesztése s végül az észszerű testnevelés járul.

A jellemnevelésnek a cserkészlet egészen szokatlanul nagy területet biztosított programjában. S ebben a tényben bizonyára senki sem fog hatásköri összeütközést látni a többi nevelési tényező munkaprogramjával, senki sem fog illetéktelenséget megállapítani. A jellemnevelés fontosságát nem lehet elégszer és eléggé hangsúlyozni. «Multum adhuc restat operis multumque restabit, nec ulli nato post mille saecula praecludetur occasio aliquid adhuc adiiciendi» (Seneca, Epist. mor. 64., 7.). De azért ezzel a cserkészlet nem akar belekontárkodni a többi nevelési faktor főként a vallás benső ügyeibe, csupán a változott viszonyokhoz képest új kifejezést óhajt adni a vallás régi, bevált erkölcsi igazságainak. Hangsúlyozzuk tehát, hogy nem új erkölcsstanról van

itt szó — hiszen a jellemnevelésnek leghelyesebb alapja mindenkor a valláserkölcsi alap marad — a cserkészlet nem kategorikus imperativuszokkal kívánja a jellemnevelést szolgálni, hanem azokkal a pozitív vallási alapon álló erkölcsi elvekkel, melyek a kereszténység fellépése óta már átmentek a köztudatba s amelyek észrevétlenül átgyúrták az egész emberiség gondolatvilágát.

A cserkészmozgalom nagy reformmunkáját korunk legkiáltóbb bajainak orvoslásán kezdi meg. Korunkat elsősorban az egyéni megbizhatatlanság jellemzi. Ennek köszönhetjük, hogy ma a szociális problémák egész sorozata vár megoldásra. *Megbízható emberekre van tehát szükségünk*, kikre bármikor, bárhol lehet számítani. Megbízhatónak pedig az olyan egyén bizonyul, kinek szavaiban és tetteiben nincsen ellenmondás, kinek főerényei az igazmondás, a kötelességtudás, a lelkiismeretesség, a pontosság, a rendszeret s akiben mindezekhez a kellő akaraterő van meg. A cserkészpedagógia tehát az abszolút egyéni becsületre épít, a becsület uralmát akarja megalapítani; de nem azért a becsületét, mely üres, tartalmatlan jelszavak után futkos, — nem azért a becsületét, mely megelégszik a külső látszat s a külső formák megóvásával, hanem amely a lelkiismeret talajából fakadva a vallás örök-érvényű igazságaiból meríti anteuszi erejét. Vissza akarja állítani a becsületszó szentségébe vetett hitet, mely a becsületszóra való megfontolatlan, könnyelmű, gyakran pedig indokolatlan hivatkozás folytán a mai társadalomban nagyon megrendült. S hogy a becsületszó további devalvációjának útját vágja, a cserkészttörvény 1. pontjában a becsületszót a legkomolyabb esküvel egyértelműnek jelenti ki s kimondja, hogy azt a cserkészt, aki hazudik, illetve becsületszavát rábizonyíthatóan csak egyszer is megszegte, mindenkorra ki kell zárni a cserkészek közül. Micsoda perspektívája nyílik itt a javulásnak, ha a cserkészmozgalom szigorúan végre is hajtja ezt a pontot! Az Aristidések és Epaminondasok dicső kora lesz akkor újra ébredőben!

De korunk a megbizhatatlanságon kívül még az önzés, gőg és elbizakodottság förtelmes triumvirátusának jegyében is áll. Helyes megfigyelést tett *Bougaud*, a híres lavalai püspök, midőn azt írta: «Ha századunk értelmi légkörét elemeznők, legalább is négyötödrész gőgöt találnánk benne». (A kereszténység és korunk. I. 160. lap). De a gőg az önteltség és elbizakodottság szülőanyja és szükségképen a legféltelenebb egoizmushoz vezet. Az egoizmus leküzdésére azonban legjobb ellenszer az *altruizmus*; a cserkészpedagógia tehát ezt hangsúlyozza folyton és nyomatékosan. Tízparancsolatának nem kevesebb, mint hat pontja sürgeti a legnemesebb altruizmust a legkülönbözőbb formákban. Először is a részvétet kelti fel ifjú leventéiben s kötelességükké teszi, hogy ahol kell, siessenek embertársuk segítségére, tekintet nélkül annak nemzetiségére, vallására vagy társadalmi helyzetére. Mintha csak Senecát, a nagy római stoikust hallanók: «Ahol csak ember van,

ott a jótéteménynek is helye van», vagy a császári trónon bölcsekedő Marcus Aureliust: «Az emberek egymás kedvéért születtek» (Εἰς ἑαυτὸν VIII. 59., továbbá XI. 18.). Ez a részvét és a tágabb értelemben vett formája, a szolgálatkészség kis és nagy dolgokra egyaránt vonatkozhatik s abban a kedves életszabályban nyer praktikus kifejezést, hogy *a cserkésznek naponta legalább egy igazi jótettet kell véghezvinnie*, a jótettet pedig magának kell kigondolnia. Mily felséges, nagy szívre és kitűnő pedagógiai érzékre valló gondolat a fantáziát, ezt a tüzes csikót, az emberszeretetet, a jótévés igájába fogni s a serdülő fiúk leleményességét, mely eddigelé nagyobbára csintalanságok és léhaságok kieszelésében nyilvánult meg, a jó ügy szolgálatában foglalkoztatni. Ha más jótulajdonsága nem is volna a cserkésznevelésnek, mint ez az egy, már ezért is minden elfogulatlan ember legőszintébb rokonszenvére és tényleges pártfogására lenne érdemes. S jegyezzük meg, a fiúk lelkiismeretesen tartják meg a napi jótett szabályát. Ennek a jótettnek felsőfoka az életmentés. Az angol és amerikai cserkészközlönyök állandó rovatot vezetnek a cserkészekről teljesített életmentésekről («Cserkészek, akikre büszkék vagyunk» címmel) s megbízható adatok alapján csupán az angol cserkészek eddigelé ötezernél több emberéletet mentettek meg.

A cserkész szolgálatkészsége azonban nemcsak egyes emberekkel szemben nyilvánul meg, hanem a közzel szemben is és pedig mindig önzetlenül, mert szolgálataiért nem szabad jutalmat elfogadnia. Néhány példával illusztráljuk, miként tették magukat cserkészek hasznosakká. A stockholmi olimpiádon cserkészek tartották fenn a rendet s az idegenek kalauzolásával igen nagy hála kötelezték az olimpiád vezetőségét. A mostanában lefolyt balkán-háborúban a görög cserkészek táborigazgatóra voltak beosztva s a sebesültek szállításával és ápolásával a Vörös Keresztnek munkáját lényegesen megkönnyítették, Athénben pedig fontos parancsok kézbesítésében bizonyultak hasznukvehetőeknek. A máltai eucharisztikus kongresszuson hasonlóképen kitűnően beváltak.

A cserkész altruizmusa az emberszeretet mellett kiterjed az állatok szeretetére is. A cserkész állatbarát. Szükség és kényszerítő ok nélkül nem szabad állatot ölnie. Baden Powell felhívja kis katonáinak figyelmét arra, hogy a nemeslelkű embernek mennyivel több gyönyörűséget okoz a vérengzésnél az állatok életmódjának a szabadban való megfigyelése s azt ajánlja nekik, hogy inkább fotografáló géppel vegyék őket célba, mint gyilkoló szerszámokkal. S ha tudományos célból gyűjtenek állatokat, pl. bogarakat, lepkéket, kimélik meg ezeket a szintén érző lényeket a fölösleges kínoktól s ne szúrják fel őket gombostűkre, míg alkalmas szerrel gyorsan ki nem oltották életüket. Kívánatosnak mondja még, hogy minden cserkész ápoljon, gondozzon valami állatot, madárkát, mert ez kifejleszti benne a szunyadó állatszeretetet s észrevétlenül is az állatvédelem apostolává avatja. Kötelességükké is tesz

a cserkészeknek, hogy tőlük telhetőleg akadályozzanak meg mindenmű állatkínzást, de mindenesetre emeljék fel tiltakozó szavukat azok nevében, akik beszélni nem tudnak.

A góg megtörésére s egyúttal a tekintély tiszteletének fokozására van hivatva a feltétlen engedelmesség parancsa. A cserkész feljebbvalóinak, tehát szülőinek, tanárainak és munkaadóinak kérdezés nélkül, nem immel-ámmal, hanem gyorsan, készségesen, szívesen engedelmeskedik. Az engedelmisség, a más akarátának való alárendelés azonban az *alázat*, az erősek erénye nélkül el sem képzelhető; a cserkész tehát alázatos is. Ideálja e tekintetben a japán tiszt, aki felkel helyéről és meghajtja magát, ha legénye behozza ételét.

Az engedelmisség gyakorlása és általában kötelességei teljesítése közben a jó cserkész mindig vidám, jókedvű. Baden Powell ezt határozottan megköveteli tőle, mert azt akarja, hogy minden követője optimista legyen. «Aki nem tud nevetni — mondja kézi könyvében — az nem is egészséges» és pedig nemcsak testileg, de lelkileg sem. Nagyokat alkotni csak derült kedéllyel lehet. S ebben a felfogásban osztozik vele minden igazi pedagógus. Így *Foerster* Vilmos, a kiváló zürichi professzor is hangoztatja a vidámság fontosságát a lelki életben, midőn azt állítja, hogy «csak a királyi lelkek derültek, a rabszolga-lélek mogorva» (*Lebensführung* 33. lap). Épen azért a vérbeli cserkészeknek sohasem szabad bosszankodnia, még kevésbbé bosszúságában haragosan kifakadnia vagy épenséggel káromkodnia. A káromkodás — fontos cserkészparancs — «nec nominetur in vobis», hogy a Szentírás kifejezésével éljünk. Igen kellemetlen büntetésnek kell magát alávetnie a káromkodó cserkészek: egy pohár hideg vizet kap minden egyes esetben kabátja ujjába. Ne bosszankodják tehát a cserkész — írja elő a vezérkönyv — hanem nevéssen és pedig mennél többet; nevéssen akkor is, ha baj vagy kellemetlenség éri. A vidámság mint nevelési principium, igen fontos, mert megbecsülhetetlen talizmánt ad útravalóul az életbe, olyat, mely eleve kizárja, hogy birtokosa a létért folytatott küzdelmeiben gyáván viselkedjék, a nehézségek előtt meghátráljon, vagy előlük épenséggel a halálba meneküljön. A vidámság az öngyilkosság legbiztosabb óvószere.

A cserkész jellemnevelésnek igen fontos, kiemelt pontja a *lelki tisztaság*. «A cserkész tiszta gondolatában, szavában és tettében», így rendelkezik az ő tízparancsolatának szándékosan az utolsó helyre tett pontja. Büntető törvényeket csak létező bajok ellen hoznak. Ha tehát Baden Powell szükségesnek tartotta a lelki tisztaság követelményének nyomatékos hangsúlyozását, bizonyára nagy oka volt rá. Azt, hogy az erkölcsi tisztaság mennyire létérdeke minden nemzetnek, fölösleges bizonyítanunk. Az erkölestelenség gyászos következményeinek számos történelmi példájára mutathatnánk rá mind a multban, mind a jelenben, de nem tesszük. Mindnyájan jól tudjuk, hogy egészséges nemzedék erkölcsi tisztaság nélkül el sem képzelhető s míg a petyhüdt, blazirt ifjú-

ság, kiélt férfi-nemzedék országok sírját ássa meg, addig a tiszta erkölcsök legyőzhetetlenné teszik a nemzeteket. Mikor *Battenberg* Sándortól az 1885-iki bolgár-szerb háborúnak egyik győzelmes ütközete, a szlivenicai után megkérdezték, hogy a bolgárok mivel győzték le a számra nézve majd háromszoros szerb sereget, röviden azt felelte: «Tiszta erkölccseikkel». Hogy mennyire van szükség épen nálunk, nevezetesen a fővárosban az erkölcsi tisztaság követelményének sürgetésére, azt nem kell a diákság erkölcsiségének alapos ismerői előtt hosszasan boncolgatnunk. Sapiienti sat.

Ezzel a speciális cserkészneveléstan ismertetését be is fejezhetjük. Nem akarjuk külön tárgyalni a «cserkészerkölestán» többi erényét, az udvariasságot, a takarékoságot stb., csak mintegy összefoglalásul és általános jellemzésül bátran kimondhatjuk, hogy a *cserkészlet modern ifjúsági lovagintézmény*. Főelvei úgyszintén pontosan a középkori lovagoknak regulái alapján készültek, védőszentjük is azonos a lovagok pártfogójával, szent Györggyel. S hogy minden félreértést eloszlassunk, illetőleg, hogy semmit homályban ne hagyjunk, kiemeljük, hogy a cserkészlet gondosan ügyel rá, hogy minden fiú lelkiismeretesen végezze el vallási kötelességeit; hiszen lovagság vallás nélkül elképzelhetetlen.

A jellemnevelés egymaga — bár fontossága kétségtelenül a legnagyobb — nem meríti ki még az összes teendőket, mikor új embertípust akarunk beállítani a társadalomba. Szükséges kiegészítő része a szellemnek és testnek észszerű nevelése is, melyet azonban minden ízében szintén áthat a jellemnevelés.

A cserkészlet szellemi nevelésének kiinduló pontja, hogy *meg kell tanítani a fiúkat látni és hallani*, általában érzékszerveiket helyesen használni. Megfigyelőkepeséggel születünk mindannyian — bizonyíték rá, hogy gyermekkorunk emlékei igen mélyen vésődnek emlékezetünkbe — de ez a tehetségünk később elkorcsosul, mert nem gyakoroljuk. A cserkészlet tehát programjába vette a megfigyelőképeség s a nyomában járó kombinatív tehetség fejlesztését. A jó cserkész «nyitott szemmel» jár a világban. A természetben minden legapróbb «nyom»-ot megfigyel, amelyet más nem méltat figyelmére, a városban az emberek külsejét, vonásait, viselkedését, szokásait figyeli meg, persze észrevétlenül, hogy kellemetlenné ne válják. Megfigyeléseit azután összegezi s belőlük következtet. A cserkészlet játéka is a megfigyelési és következtetési képességet mozdítja elő, akár a zárt helyiségben űzhető Kim-játékot (24 tárgynak egy percig való szemlélése után a tárgyakra lehetőleg teljes számban való felsorolása), akár a szabadban játszott nesztelen «megközelítés»-t stb. vesszük. De megfigyelés és következtetés is — végső elemzésben — az erkölcsiség szolgálatában áll. Célja ugyanis annak kikutatása, hol kell segítségre szoruló embertársunk inségén

enyhíteni vagy hol kell valamely készülő rosszat, gonosztettet megakadályozni. S tényleg, a cserkészlet évkönyveiben számos lap tanuskodik róla, hogy cserkészek sokszor törülték le a titokban szenvedők, panaszszó nélkül nyomorgók könnyeit, valamint arról is, hogy nem egy esetben ügyes cserkészek vezették nyomra a hatóságokat notórius gonosztevők kézrekerítésében.

Speciális gyakorlati ismeretekkel is gazdagodik a cserkész kiképzése folyamán. Elsősorban megtanul a szent természet nyitott könyvében olvasni. Megismerkedik az állatok szokásaival, életmódjával, hangjával — megtanulja ezeket utánozni is; megismerkedik hazája vagy legalább a környező vidék flórájával, főleg a fákkal s azoknak gyakorlati felhasználhatóságával; megismerkedik az ásványokkal és tulajdonságaikkal. Belegyakorolja magát a gyors tájékozódásba, a városban és természetben egyaránt; éjjel a csillagok, nappal a Nap helyzetéből állapítja meg a világtájakat, a délköröket és az időt. Primitív eszközökkel, túrista-botja segítségével számítja ki távolságokat és magasságokat és ismeri a sok százados tapasztaláson nyugvó népies időjósást is. Megtanul oly hasznos dolgokat is, mint a Morse-telegrafálást, a szemaforjelzéseket és pedig írásjelekkel, síp-, lámpa- vagy zászlójelzésekkel egyképen. Elvégzi a mentőtanfolyamot s részletesen ismerkedik meg az első segélynyújtás összes eljárásaival. A cél itt is szembevetendő: veszély esetében, midőn a tapasztalat szerint majdnem mindenki elveszti fejét, képes legyen szaktudásával s lélekjelenlétével nagyobb szerencsétlenségeket, katasztrófákat elhárítani, balesetekben embertársainak hasznára s nem kárára lenni.

Ide tartozik még bizonyos hasznos ügyességek elsajátítása is. A cserkésznek a lehetőségig önállóan, függetlennek kell lennie, minek feltétele az, hogy ne szoruljon minduntalan másokra. E célból általános ügyességekben s egy és más mesterség elemeiben is kiképezi magát az évek folyamán. Megtanul tüzet rakni, egyszerűbb ételeket főzni és sütni, italokat elkészíteni; maga foltozza ki ruháját, varrja fel leszakadt gombját; jártasságra tesz szert az ács-, lakatos-, asztalos mesterség elemeiben. Az önállóság kifejlesztését célozza a táborozás is, mely mindenütt, ahol már konszolidálódott a cserkészintézmény, minden nyáron egy-két hetet vesz igénybe. Ez a táborozás különben, bármint vélekedjünk is róla, egyrészt bizonyosan netovábbja a fiúk romantikus vágyainak, másrészt a legbőségesebb alkalmat nyújtja az önállóság, a gyors cselekvőképesség fejlesztésére s a bajtársiasság, az együttérzés ápolására. A táborozás alatt egyes utász munkákat is megtanul a cserkész: így a sátorverést, különféle, sok esetben felhasználható csomókötéseket, hídépítést. Szóval a cserkész minden eszközt megragad, hogy ne maradjon ügyefogyott, gyámoltalan.

Benne van a cserkészpedagógia programjában az *ésszerű testnevelés* is. Hogy mennyire fontos ez s hogy mégis mily hihetetlenül könnyelműséggel hanyagolták el a nálunk sokkal nagyobb és kulturáltabb nemzetek is, arra úgyszólván napjainkból legékesebb bizonyosság az angol-búr és orosz-japán háború. Bebizonyított tény, hogy az angolok és oroszok az említett háborúkban félszáz embert veszítettek volna, ha tiszték és közlegények tisztában lettek volna az egészségtan szabályaival. A cserkésztestnevelésben ugyanis a súlypont az egészségtanra esik. A cserkészek megtanulják orrukat, füleiket, szemeiket gondozni, fogait ápolni. Irányítást nyernek a helyes bőrápolásra, mint az egészség fenntartásának leghathatósabb eszközére nézve. Napról-napra halljuk, hogy mennyire fontos a fertőző és más betegségek elkerülésére a testnek tisztántartása. A híres *Liebig* mondta egyszer: «Die Kultur eines Volkes richtet sich nach dem Verbrauch von Seife». Nos, a cserkészek magasabb kultúrlények is akarnak lenni. Oktatást nyernek még a cserkészek arra nézve, hogyan erősítsék a szívet, tüdőt, gyomrot és izomzatot, hogyan mozdítsák elő a vérkeringésüket. Ajánlja nekik a mozgalom a korai felkelést, mint az egészség és közvetve a sikerek titkát. Viszont persze, mint az egészségre ártalmas dolgokat, megtiltja nekik a dohányzást és a szeszes italok fogyasztását.

Természetes, hogy nem hanyagolja el a cserkészlet a gimnasztikát — értve itt a svéd gimnasztikát — a turisztikát és a sportokat sem, sőt egyes sportok űzése, pl. az úszás megtanulása egyenesen kötelező. Vezérelve azonban, hogy a gimnasztika és sport csak eszköz magasabb cél, az egészség fenntartására. Nem engedi ezért annyira elfárasztatni a testet, hogy alkalmatlan legyen a további intenzív szellemi és lelki működésre, azaz az embertársainknak való használatra.

III.

A cserkészmozgalom pedagógiai jelentősége a mondottakból eléggé kiviláglik. Láttuk, hogy mindazon bajokra, melyeket fejtegetéseink elején vázoltunk, megtaláljuk benne fölös mértékben az orvosságot. Hátra van még, hogy általánosságban nemzeti és különlegesen magyar nemzeti szempontból tegyük vizsgálat tárgyává.

Annak bizonyításától, hogy a cserkészlet nemzeti szempontból is kitűnően beválik, felment minket a cserkészmozgalomnak tüneményesen gyors elterjedése. Az olyan mozgalom, mely rövid öt év alatt nemcsak Európának majdnem valamennyi államában és az Újvilágban nyert polgárjogot, de amely szíves fogadtatásra talált a többi kontinensen is, főképp a minden újítás iránt nagyszerű érzéket mutató japánoknál, nemzeti szempontból bizonyára nem eshetik kifogás alá. Az olyan mozgalom, mely lélekben, szellemben és testben ép polgárokat akar nevelni, melynek zászlajára a tevékeny, munkás hazaszeretetet van írva, mely törvényeinek

második pontjában nyíltan kimondja, hogy «a cserkész hű koronás királyához, hazájához és vallásához», csak hasznos lehet bármely államra. Persze a politikától, főleg a napipolitikától tartózkodik a mozgalom, sőt vezetőinek sem engedi meg, hogy hivatalos jelvényeikkel politikai természetű gyűléseken megjelenjenek. S jól van ez így! A cserkészlet sehol sem pártok monopóliuma, a cserkészlet mindenütt nemzeti ügy, melynek élén az államfők vagy helyetteseik állnak mint védnökök.

De hazai viszonyaink szempontjából sem lehet komoly aggodalmakat táplálni a mozgalommal szemben. Épen ellenkezőleg! Mindkét kezünket ki kell utána nyujtanunk, hivatalosan és nem hivatalosan támogatnunk, hogy áldásaiban minél előbb részesüljünk. Mert meggyőződéssel állíthatjuk, nem a cserkészmozgalom bánja meg, ha mi elzárkózunk előle, hanem egyes egyedül mi és pedig épen olyan érzékenyen, mintha pl. a telegráfot, telefont vagy más hasznos vívmányt utasítottunk volna vissza. Igaz, hogy cserkészmozgalom nélkül is el volnánk valahogyan továbbra is, de hát ki állíthatja, hogy nemzeti létünk alapjai volnának megtámadva, ha az említett kulturális vívmányokat nem fogadtuk volna el?

Igaz, hogy nem kell mindjárt, minden újítással megpróbálkoznunk, de miért idegenkedjünk tőle, mikor másutt, a legkülönbözőbb fajoknál bevált s jelenleg már öt milliónál több cserkész tanuskodik szerteszét a föld hátán a cserkészlet életrevalóságáról? Mert az a legtöbbit hangoztatott ellenvetés, hogy ami az angolszász vagy germán fajnak jó, nem feltétlenül jó nekünk is, nem áll meg. Az ellenvetők ugyanis elfelejtik, hogy a cserkészlet — amint az egyes ember egyéni természetéhez a legpontosabban alkalmazkodik s épen ezáltal vált eleven nevelőművészetté, épen úgy akkomodálódik a faji sajátosságokhoz is, sőt megjavítja azokat. Egy faj sem dicsekedhetik azzal, hogy benne az összes faji jótulajdonságok megvannak, vagy hogy a benne levő minden faji tulajdonság jó. Nem dicsekedhetünk ezzel mi sem s így csak előnyünkre válik, ha egyrészt egyoldalú faji tulajdonságainkat más kitűnő faji tulajdonságokkal kiegészítjük s új vérrel felfrissítjük, másrészt pedig új kultúrelemek felszívásával s a mi kulturánkba való ojtásával faji sajátosságainkat megneumesítjük. Amilyen konzervatív nép vagyunk, nem kell félnünk tőle, hogy az új hatások speciális mivoltunkból kivetkőztetnek. Ha a cserkészmozgalom csak egyet érne el nálunk egy generáció felnevelésével, pl. ha csak az átkos torzsalkodást és visszavonást szüntetné meg s helyébe egységes gondolkozást, legalább a főkérdésekben való egyetértést és megértést hozná meg, már ezzel is óriási szolgálatot tenne fajunknak. Pedig — s ezt minden túlzó optimizmus nélkül remélhetjük, a cserkészmozgalom megfelelő irányítás mellett idővel nemcsak ezt érhetné el, de sok más egyebet is! A hirtelen, szalmalángszerű fellobbanás helyett állandóságra, kitartásra, a tüzeskedés helyett higgadtságra, nyugodt megfontoltságra, a Pató Pál-filozófia helyett arra tanítana meg, hogy

halogatás nélkül fogjunk a szükséges munkák elvégzéséhez. Mert jegyezzük meg jól, a cserkészlet egész életre szóló programot nyújt ifjainknak s hatása nem szorítkozik csupán a serdülő kor éveire!

Egy másik nagy aggodalom, mely hivatalos köreinket eltölti, az, hogy nemzetiségi vidékeken a magyar állameszme sokat szenvedhetne nemzetiségi cserkészcsapatok alakulása által. Úgy gondoljuk, az aggodalom itt sem teljesen megokolt és alapos. Először is cserkészcsapatok nem alapíthatók a Magyar Cserkészszövetség beleegyezése nélkül, illetőleg a Szövetség nem igazolja azokat a csapatokat, melyek nem kötelezik magukat a Szövetség alapszabályainak, továbbá a cserkésztvörvénynek elfogadására és a cserkészfogadalom letételére — enélkül pedig a belügyminiszteriumnak nem volna szabad csapatok alakítását megengedni; már pedig a Cserkészszövetség alapszabályai, a cserkésztvörvény és fogadalom a hazaszeretetet és az állampolgári hűséget expressis verbis megköveteli a csapatoktól. Másodszor az illetékes körök bölcsessége meg fogja találni az irányításnak és ellenőrzésnek azon módozatait és mértékét, melyek egymagukban is elég biztosítékot nyújthatnak arra nézve, hogy a cserkészlet nemzetiségi velleitások ápolásával a helyes útról letérni nem fog. Ellenkezőleg, nem tudunk ugyan pontosan számot adni róla, hogy mi okból, de az az ösztönszerű sugallatunk van, hogy a cserkészmozgalom a nemzetiségi kérdésnek is ki fogja húzni a méregfogát.

Végül még egyet! Eltérők a vélemények arra nézve, hogy a cserkészletnek egész műszaki programját egyszerre valósítsuk-e meg, vagy csak fokozatosan. Már most felvegyük-e a magyar cserkészprogrammba a táborozást vagy pedig egyelőre ejtsük-e el? Mi azt véljük, hogy ez a kérdés a fő kérdések mellett még nem aktuális. «Zeit bringt Rat». A fő az, hogy hivatalos köreink is mielőbb ébredjenek a cserkészmozgalom nagy pedagógiai és nemzeti jelentőségének tudatára, istápolják a mozgalmat s akkor a cserkészjelvény, a szent koronával ékesített lilium diadalútját járja majd mihamarább e hazában, a sokatmondó cserkészjelszó: «Légy résen», rövidesen visszhangzani fog a Kárpátoktól az Adriáig és Magyarországra egy boldogabb jövő hajnala fog derengeni.

Dr. Alleram Gyula.

I.

A TANINTÉZET BELÁLLAPOTA.

1. Személyi állapot.

a) A tanári testület és a tantárgyfelosztás.

Sorszám	A tanár neve	Szak- tárgyai	Hány eve tanít ?	Hány eve tanít ezen intézetnél ?	Mily tárgyakat tanított ?	Mely osztályban ?	Heti hány órában ?	Összes heti óraszám ?	Jegyzet
1	<i>Szölgvény Ferenc,</i> a m. kir. Ferenc József- nevelőint. kormányzója, főgimnáziumi igazgató	magyar, latin	27	5	filozófia	VIII.	3	3	
2	<i>Dr. Alleram Gyula,</i> r. tanár	latin, görög	5	5	latin történelem görög	V. V. VI.	6 3 5	14	Az V. oszt. főnöke, a ta- nári könyvt. őre, a Cser- kész csapat felügyelője.
3	<i>Dr. Bartha József,</i> r. tanár	magyar, latin	20	5	magyar ny.	II. V. VI. VIII.	5 3 3 3	14	Az Önképző- kör vezetője.
4	<i>Bernolák Kálmán,</i> r. tanár	mennyi- ségtan, termé- szettan	5	3	mennyi- ségtan } természet- tan	I. II. V. VII.	4 4 3 4	15	A II. oszt. fő- nöke, a fizi- kai gyakorl. vezetője.
5	<i>Besskó Jenő,</i> r. tanár	mennyi- ségtan, termé- szettan	12	5	földrajz mennyi- ségtan } természet- tan	III. IV. VI. VIII.	2 3 4 4	13	A fizikai gya- korlatok ve- zetője, a fiz. szertár őre.
6	<i>Csudáky Bertalan,</i> F. J. N. nevelő-tanár	magyar, latin	16	16	gp. irod. szépirás	VI. I.	3 1	4	
7	<i>Dr. Horváth Kálmán,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	mennyi- ségtan, termé- szettan	5	5	mennyi- ségtan }	VII. VIII.	3 2	5	A VII. oszt. főnöke.
8	<i>Izsépy Béla,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	földrajz, termé- szetrajz	5	3	földrajz }	I. II.	3 3	6	A Dalkör és Zenekör ve- zetője.
9	<i>Knubels Rezső,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár	német, latin	10	10	német ny. szépirás	VI. II.	3 1	4	
10	<i>Korponay István,</i> r. tanár, F. J. N. nevelő- tanár és a kormányzó helyettese	magyar, latin	15	6	magyar latin	—	—	—	Az 1912/13-ik tanévben be- tegség miatt szabadságol- va.

Sorszám	A tanár neve	Szak- tárgyai	Hány éve tanít ?		Mily tárgyakat tanított ?	Mely osztályban ?		Heti hány órában ?	Összes heti óraszám ?	Jegyzet
			Hány éve tanít ezen intézetnél ?	Hány éve tanít ezen intézetnél ?		Mely osztályban ?	Mely osztályban ?			
11	<i>Koválik József,</i> r. tanár	földrajz, termé- szetrajz	26	9	termé- szetrajz	I. II. IV. V. VI.	2 2 3 3 3	13	A természet- rajzi szertár őre.	
12	<i>Dr. Kozák Lajos,</i> F. J. N. nevelő-tanár	magyar, latin	1	1	latin	II.	6	6		
13	<i>Mérő István,</i> r. tanár	r. geom. szabad- kézrajz	17	13	r. geom. gp. rajz	I. III. IV. V—VIII.	3 2 2 2—2	15	A rajzszer- tár őre.	
14	<i>Mikus László,</i> r. tanár	földrajz, törté- nelem	28	2	törté- nelem	III. IV. VI. VII. VIII.	3 3 3 3 3	15	Aművelődés- tört. szertár őre.	
15	<i>Nendtwich Jakob,</i> r. tanár	torna, vivás	21	21	tornázás	I—VIII.	2—2	16	A tornaszertár őre.	
16	<i>Nikolics Ignác,</i> r. tanár	latin, görög	27	27	latin gp. irod.	VII. VIII. V.	5 4 3	12	A VIII. oszt. főnöke, tan- díjkezelő.	
17	<i>Dr. Pokorny Emánuel,</i> r. tanár	vallás- tan	27	27	vallástan	I—VIII.	2—2	16		
18	<i>Szentesi Béla,</i> F. J. N. nevelő-tanár	mennyi- ségtan, termé- szettan	4	2	mennyi- ségtan r. geom.	III. II.	3 3	6		
19	<i>Dr. Szörényi József,</i> r. tanár	magyar, német, latin	22	5	német	IV. V. VII. VIII.	3 3 3 3	12		
20	<i>Szuchy Endre,</i> r. tanár	latin, görög	22	22	magyar latin gp. irod.	IV. IV. VII—VIII.	4 6 3—2	15	A IV. oszt. főnöke, a Segélyző- Egyesület vezetője.	
21	<i>Vajda Károly,</i> F. J. N. nevelő-tanár	latin, törté- nelem	12	12	latin	VI.	5	5	Az igazgatói iroda veze- tője, érték. jegyző, a VI. oszt. főnöke.	
22	<i>Dr. Vári Rezső,</i> r. tanár, egyet. ny. rk. tanár	latin, görög	21	5	görög	V. VII. VIII.	5 5 4	14		
23	<i>Zander László,</i> r. tanár	német, latin	4	1	magyar latin német	I. I. III.	5 6 4	15		
24	<i>Dr. Zombory János,</i> r. tanár	magyar, latin	20	20	magyar latin magyar	III. III. VII.	4 6 3	13	A III. oszt. főnöke, az ifj. könyvt. őre.	

b) Gyakorló tanárjelöltek.

Sorszám	A gyakorló tanárjelöltek nevei	A vezető tanárok nevei	Mily tárgyakat tanított?	Mely osztályban?	Heti hány órában?
1	<i>Frisch Ferenc</i>	Besskó Jenő	földrajz mennyeségtan	III. IV.	2 3
2	<i>Gammer Béla</i>	Koválik József	természetrajz	II. IV.	2 3
3	<i>Kis József</i>	Dr. Bartha József	magyar	II. V.	5 3
4	<i>Seregi László</i> m. kir. honvéd főhadnagy	Besskó Jenő	mennyeségtan természettan	VI. VIII.	4 4

Évközben távozott: *Fitz Artur*. (1912. okt. 20.)

c) Hitoktatók.

1. **Ulicsák Béla** gör. szert. rk. hitoktató;
2. **Reif Pál** ág. h. ev. hitoktató;
3. **Losonezi Lajos** ref. hitoktató;
4. **Józan Miklós** unit. esperes;
5. **Nedelykovits Velimir** gör. kel. szerb főesperes;
6. **Bogoevicu Gy. Ghenadij** gör. kel. román főesperes;
7. **Dr. Edelstein Bertalan** rabbi

tanították a vallástant heti 2—2 órában.

d) A tanároknak a gimnáziumon kívül elfoglalt tisztségei és lakásuk.

Szölgyémy Ferenc, a Kath. Középiszkolai Tanáregyesület ügyvivő alelnöke és budapesti körének elnöke, a Szent-István-Társulat, a Patronage-Egyesület és a Szent László-Társulat választmányi tagja, a Fiatalkorúak Felügyelő Hatóságának tanácselnöke, az Alföldi Magyar Közművelődési Egyesület igazgatósági, a budapesti II. kerületi munkás-gimnázium igazgatóválasztmányi, a Philol. Társaság rendes tagja. Officier de l'instruction publique. Lakik a főgimnázium épületében.

Dr. Alleram Gyula, a Magyar Cserkészszövetség elnöke, a Kath. Középisk. Tanáregyesület, a Budapesti Philologiai Társaság és a Szent-István-Társulat rendes tagja. Lakik : I., Verbőczy-utca 17.

Dr. Bartha József, a Néprajzi Társaság rendes tagja, a Kath. Középisk. Tanáregyesület titkára, a Pázmány-Egyesület választmányának, a Szent István-Társulat igazgatóságának s tudományos és irodalmi osztályának tagja. Lakik : IX., Ferenc-körút 32.

Bernolák Kálmán, a fiatalok budapesti felügyelő-hatóságának és a Kath. Patronage-Egyesület működő tagja, a Kath. Tanáregyesület tagja, tart. honvédhadnagy. Lakik : II., Batthyány-utca 65.

Besskó Jenő, az Orsz. Paed. Könyvtár és Tanszermúzeum tanácsának külső tagja, a Kath. Középisk. Tanáregyesület, a Gyakorló Főgimnázium-Egyesület, az Uránia Tudományos Egyesület, a Kir. Magy. Természettudományi Társulat, az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat, az Orsz. Magy. Iparművészeti Társulat, a Szent István-Társulat rendes tagja. Lakik : II., Szász Károly-utca 4. I.

Csudáky Bertalan, a Budapesti Paedagogiai és Philologiai-Társaság, az «Uránia» tudományos egyesület, a Magyar Földrajzi Társaság, az «Otthon» írók és hírlapírók körének, a Margitkörtúti iskolaszéknek és a g. kath. Egyháztanácsnak rendes tagja. Lakik : a főgimnázium épületében.

Dr. Horváth Kálmán, a Kath. Középisk. Tanáregyesület és a Kir. Magy. Természettudományi Társulat rendes tagja. Lakik a főgimnázium épületében.

Izsépy Béla, a Kath. Középisk. Tanáregyesület, a Kir. Magy. Természettudományi Társulat rendes tagja. Lakik : I., Maros-u. 27.

Knubels Rezső, a Budapesti Philologiai Társaság és a Kath. Középisk. Tanáregyesület rendes tagja. Lakik : II., Tölgyfa-utca 14.

Korponay István, az Orsz. Középisk. Tanáregyesület, a Kath. Középisk. Tanáregyesület, a Budapesti Philologiai Társaság, a Képzőművészeti Társulat rendes tagja, nagyváradi egyházmegyei áldozópap, 1912/13-ban szabadságon.

Dr. Kozák Lajos, a Kath. Tanáregyesület, a Magyar Irodalomtörténeti Társaság és a Magyar Nyelvtani Társaság rendes tagja. Lakik : a főgimnázium épületében.

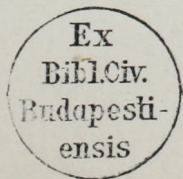
Koválik József, Lakik : II., Albrecht-út 12.

Mérő István, a Kath. Tanáregyesületnek, az Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat alapító és művész-választmányának, a Képzőművészek Egyesületének r., a Nemzeti Szalon választmányának tagja. Lakik : I., Gellérthegy-utca 1.

Mikus László. Lakik : III., Bécsi-út 171.

Nendtwich Jakab, cs. és kir. tart. főhadnagy a 86. gyalogezredben. Lakik : II., Toldy Ferenc-utca 50.

Nikolics Ignác, a Kath. Tanáregyesület, a Budapesti Philologiai

Társaság, a főv. I. ker. várbeli iskolaszék, a Szent-István-Társulat rendes tagja, a Kath. Ifjúságot Pártoló és a Kath. Tanoncokat Védő Egyesület választmányi tagja. Lakik : I., Uri-utca 14.

Dr. Pokorny Emánuel, esztergom-főegyházmegyei áldozópap, pápai kamarás, a Kath. Tanoncok Otthonának igazgatója. Lakik : II., Toldy Ferenc-utca 30.

Szentesi Béla. Lakik : a főgimnázium épületében.

Dr. Szörényi József, a Budapesti Birói Főiskolai Kollégium igazgatója, a Verseci Magyar Dalkör tb. elnöke, az Orsz. Középisk. és a Kath. Középisk. Tanáregyesület rendes tagja. Lakik : I., Ráth György-utca 20.

Szuchy Endre, a Budapesti Philologiai Társaság, az Orsz. Középisk. és a Kath. Középiskolai Tanáregyesület rendes tagja. Lakik : II., Albrecht-út 27.

Vajda Károly, a Budapesti Philologiai Társaság, a Kath. Középisk. Tanáregyesület rendes, a Budai Kath. Kör, a Kath. Ifjúságot Pártoló Egyesület és a Kath. Népszövetség II. ker. csoportjának választmányi tagja, tartalékos hadnagy a m. kir. 1. sz. honvédegyalozegzredben. Lakik : II., Hattyú-u. 11.

Dr. Vári Rezső, c. egyetemi ny. rendkívüli tanár, a M. Tudományos Akadémia levelező, az Országos tanárvizsgáló-bizottság, a Filozófiai Társaságnak s a Főiskolai Egyesületnek r. tagja, a M. kir. tanárképző-intézetben latin nyelvi szakrepetitor, a Budapesti Philologiai Társaságnak választmányi tagja. Lakik : I., Istenhegyi-út 4/c.

Zander László, a Budapesti Philologiai Társaság, a Kath. Középiskolai Tanáregyesület, a Magyar Gyorsírók Egyesületének r. tagja. Lakik : II., ker. Albrecht-út 14.

Dr. Zombory János, a Budapesti Philologiai Társaság, a Magyar Nyelvtudományi Társaság, az Országos Középiskolai és Kath. Középiskolai Tanáregyesület r. tagja, a székesfővárosi II. ker. iskolaszék tagja. Lakik : II., Albrecht-út 27.

e) A tanárok irodalmi és művészeti működése.

1. **Dr. Alleram Gyula** : Néhány szó a cserkészmozgalomról. (Magyar Középiskola 1913., 4. sz.) — Foerster-Schütz : Élet és jellem. Ismertetés. (Magyar Kultúra, 1913. 11. sz.) — Válasz Kerékgyártó Árpád : Néhány szó a cserkészmozgalom kérdéséhez c. cikkére. (M. Középisk. 1913. 6. sz.) — Hivatalos bírálatok Erdős Tivadar «Görög Olvasókönyv I. rész» c. tankönyvéről és annak javított példányáról. (Hivatalos Közlöny.) — Dolgozat jelen iskolai értesítőben.

2. **Dr. Bartha József** : *Magyar nyelvtan* a középisk. I.—II. oszt. számára, 7. kiad. *Stilisztika* a középisk. IV. oszt. számára (Bartha-

Prónai). 4. kiadás (engedélyezés alatt). *Retorika* (Bartha-Prónai) a középisk. V. osztálya számára. 3. kiadás. *A magyar nemzeti irodalom története* II., 3. kiad. (középisk., sajtó alatt); a Szent István-Társulat kiadásai. *A magyar művelődés története*, 2. kiadás, a Stampfel-féle Tudományos Zsebkönyvtár kiadása, Budapest, 1913 (sajtó alatt). Irodalomtörténeti, esztetikai és nyelvészeti cikkek, bírálatok és ismertetések különféle folyóiratokban és hírlapokban.

3. **Bernolák Kálmán** : Ueber Elektrizitätsentwicklung bei abreisenden Flüssigkeitstropfen. (Különlenyomat az *Annalen der Phys.* 1912. évfolyamából.) — Az új nyugdíjtörvényről. (Magyar Középiskola 1913. márc.) — Előadás az Orsz. Kath. Központi Legényegyesületben «A légkör tüneményeiről» 1913. márc. 31.

4. **Csudáky Bertalan** : *Gróf Csáky Albin* (élet és jellemrajz), megjelent a m. kir. Ferenc József nevelő-intézet ezidei értesítőjében. — *A fehér cár birodalma*, három felvonásban, újabb adatokkal bővítve. Szinre került május 28-án az *Uránia* tud. színházban és több vidéki városban. A haldokló Törökország. — A gobelin művészetről, — Munkatársa több napilapnak és szépirodalmi folyóiratnak.

5. **Mérő István** : Festményeket állított ki a Múcsarnokban, a Nemzeti Szalonban, valamint a vidéki kiállításokon.

6. **Dr. Vári Rezső** : A *Byzant. Zeitschrift*ben ismerteti a magyarországi byzantinisztikai irodalmat.

2. A könyvtárak és szertárak vagyoni kimutatása.

(A nm. V. K. Min. 143.872/1912. febr. 1. sz. r. végrehajtott új leltározás szerint.)

A könyvtárak és szertárak megnevezése	Darab v. kötet		Érték	
	vétel	ajándék	K	f
a) <i>A tanári könyvtár.</i>				
Álladék az 1912. év végén --- --- ---	11226	381	36441	36
b) <i>Ifjúsági könyvtár.</i>				
Álladék az 1912. év végén --- --- ---	2092	—	6992	70
c) <i>Művelődéstörténeti szertár.</i>				
Álladék az 1912. év végén --- --- ---	569	—	2183	54
d) <i>Természetrajzi és vegytani szertár.</i>				
Álladék az 1912. év végén --- --- ---	4233	2480	12527	95
e) <i>Földrajzi szertár.</i>				
Álladék az 1912. év végén --- --- ---	366	34	2580	10
f) <i>Pénz- és éremgyűjtemény.</i>				
Álladék az 1912. év végén --- --- ---	—	196	111	—
g) <i>Fizikai szertár.</i>				
Álladék az 1912. év végén --- --- ---	1012	196	26910	36
h) <i>Tornaszertár.</i>				
Álladék az 1912. év végén --- --- ---	294	—	3441	18
i) <i>Rajzszertár.</i>				
Álladék az 1912. év végén --- --- ---	696	—	1861	90

3. Segélyezési ügy.

a) Ösztöndíjas tanulók.

<i>Atzél Nándor</i> , II. o. t., Plattschläger M. János ösztöd.	300 K
<i>Bauer Ernő</i> , VIII. o. t., Sebastiani ösztöd. fele	100 «
<i>Bihar Tibor</i> , III. o. t., Gróf erdődi Pálffy ösztöd.	700 «
<i>Fejszés Jenő</i> , VI. o. t., Egyesült főv. takarékpénztár	250 «
5. <i>Fell László</i> , VI. o. t., budai Mária-Terézia-féle	240 «
<i>Firon Jenő</i> , I. o. t., Plattschläger ösztöd.	300 «
<i>Fülöp István</i> , II. o. t., Plattschläger M. J.-féle	300 «
<i>Herald László</i> , IV. o. t., Alapy ösztöd.	420 «
<i>Kajdi Ferenc</i> , III. o. t., Plattschläger M. J.-féle	300 «
10. <i>Prochaska Lajos</i> , VI. o. t., Jövedékbírsági alap	300 «
<i>Rosner Ferenc</i> , V. o. t., Alapy ösztöd.	420 «
<i>Schlott Ferenc</i> , VIII. o. t., Győri kir. árvaalap	300 «
<i>Strache Antal</i> , II. o. t., Plattschläger ösztöd. ...	300 «
<i>Schreiber Péter</i> , I. o. t., Mecsery ösztöd.	140 «
15. <i>Szabó István</i> , VI. o. t., budai Mária-Terézia-féle	240 «
<i>Ujhelyi Ferenc</i> , VIII. o. t., Sebastiani ösztöd. fele	100 «
<i>Vértesi Géza</i> , VIII. o. t., budai Mária-Terézia-féle	240 «
Összesen ...	4950 K.

b) Segélyező-Egyesület.

A Segélyező-Egyesület az 1912—13. isk. évre szeptember havában alakult meg. Tisztikara : Vezető tanár : Szuchy Endre ; elnök : Terbócz Miklós F. J. N. VIII. o. t. ; pénztáros : Madarassy Andor VIII. o. t. ; tirkár : Gorove Antal VII. o. t. ; főkönyvtáros : Strazimir Milán VII. o. t. ; másodkönyvtáros : Fejszés Jenő VI. o. t. ; főjegyző : Polgár József VI. o. t. ; aljegyző : Janovics András V. o. t.

A rendes tagok száma 186 ; a pártoló tagoké 48, összesen 234.

Bevétel : Tagsági díjakból	566.— K
Egyesült Budapesti Takaréktól	100.— «
Rupchich Tibor alapító tagsága... ..	40.— «
Gyűjtésből	234.74 «
Az egyesület alapjának kamataiból	363.66 «
Összesen ...	1304.40 K

Kiadás : Könyvek beszerzésére és kötésére ...	1244.40 K
Egyéb kiadás	60.— «
Összesen ...	1304.40 K

Kiadás	1304.40 K
Bevétel	1304.40 «

Az egyesület vagyona az 1912—13. iskolai év végén az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnál elhelyezett 257.515. számú betéti könyvecske szerint 20.419.19 K.

A gyűjtésben dicséretre méltó buzgalmat fejtettek ki a következő tanulók :

Léderer György III. o. t.	41 K
Kövesdy Lajos F. J. N. VII. o. t.	30 «
Kellner Géza IV. o. t.	21 «
Csávossy József báró F. J. N. VIII. o. t.	20 «
Kenessey István F. J. N. VII. o. t.	20 «
Apponyi György gróf V. o. t.	20 «
Nagy Károly IV. o. t.	15 «
Gorka Gyula IV. o. t.	14 «
Paunovics Danilo F. J. N. II. o. t.	11 «
Gyertyánffy Andor F. J. N. VII. o. t.	10 «
Bárczay Gyula F. J. N. III. o. t.	10 «
Grawatsch Tivadar II. o. t.	10 «

Az egyesület a lefolyt iskolai évben 324 tanulót segélyezett 1425 darab könyvvel.

Az egyesület két rendes közgyűlést és három választmányi ülést tartott.

A m. kir. Ferenc József Nevelőintézet növendékeinek nagyobb könyvadományokért, valamint fenti takarékpénztár igazgatóságának nemeslelkű adományáért az egyesület vezetősége őszinte köszönetét nyilvánítja.

II.

SZELLEMI ÁLLAPOT.

1. Fegyelem.

Az igazgatónak és az összes tanároknak vállvetett törekvése oda irányult, hogy a főgimnázium növendékei között komoly és szigorú fegyelmet tartsanak fenn s azt a jó rend és eredményes működés érdekében az intézet jellemző vonásává tegyék. Örömmel jelenthetjük, hogy ezen törekvésünket minden tekintetben kielégítő siker koronázta.

Az ifjúság vallás-erkölcsi nevelése is éber figyelemben és kiváló gondozásban részesült. A róm. kath. tanulók vásár- és ünnepnapokon az intézet kápolnájában szent beszédet és szent misét hallgattak, s a rendre felváltva örökös tanárokon kívül a példaadás érdekében maga az igazgató is kötelességének tartotta, hogy minden vasárnap és ünnepnap jelen legyen az ájtatosságon. Az összes ifjúság az idén is két csoportra osztott, melyek mindegyike nemcsak a szent beszédet, hanem a szent misét is külön hallgatta. Az ifjúság az év folyamán öt ízben járult közösen a szentségekhez. Ezenkívül alkalmat adtunk a tanulóknak arra is, hogy tetszésük szerint bármely vasárnapon és ünnepnapon is járulhassanak a szentségekhez. A kath. ifjúság a husvéti szentgyakorlatokon két csoportban vett részt. Ebben az évben a szentgyakorlatok március hó 12—15. napjain voltak. Az V—VIII. oszt. tanulók, a F. J. N. és J. F. N. növendékei részére a szentgyakorlatokat *P. Martinovich Sándor S. J.* tartotta, aki mélyreható elmélkedéseivel állandóan lekötötte hallgatóinak figyelmét. A négy alsó osztálynak szentgyakorlatait *Pokorny Emánuel*, intézetünk vallástanára, vezette.

A Magyarok Nagyasszonyáról elnevezett és Sz. Imre pártfogásába ajánlott ifjúsági *Mária-kongregáció* ebben az esztendőben is folytatta erkölcsnemesítő működését. A kongregáció vezetését 1913. január 17-én *P. Rónai Jenő S. J.* ft. úr vette át *P. Bíró Ferenc S. J.* ft. úrtól, aki másfél évig viselte ezt a tisztet nagy szeretettel és odaadással. Február 2-án az intézet kápolnájában *P. Bíró Ferenc* 11 jelöltet avatott fel, akikkel együtt a tagok száma 51. A kongregáció minden pénteken tar-

tott gyűlést, ezek közül néhány értekezőt, amelyeken a tagok szavaltak, beszédet tartottak és zeneszámokat adtak elő és fontosabb vallás-erkölcsi ügyeket vitattak meg. Az ifjúság vallásos buzgóságának része volt abban, hogy az egyházi hatóság engedelmével 1913. szeptember 15-étől fogva állandóan tarthatjuk intézetünk kápolnájában a legmélt. Oltáriszentséget.

Más vallású növendékeinket saját lelkészeik hivatásszerű buzgósággal részesítették a vallástanításban. Az illető előjárók részéről nem emeltetett az igazgatóságnál panasz sem szorgalom, sem erkölcsi magaviselet tekintetében.

2. Oktatás.

A) Rendes tantárgyak.

a) Bevégzett tananyag.

Első osztály.

Vallástan. *Tankönyv* : Róm. Kath. Nagyobb Katekizmus. — Az apostoli hitvallás ágazatainak fejtegetése. Isten és az anyaszentegyház parancsolatai. A malaszt és a malaszteszközők, ú. m. a szentségek és az imádság. Tanította dr. Pokorny Emánuel.

Magyar nyelv. *Tankönyv* : Balogh Péter : Magyar olvasókönyv. Bartha József dr. : Magyar nyelvtan. — Olvasmányok alapján a hangok és írásuk, az egyszerű mondat fajtái, a mondatrészek és beszédrészek, az ige- és névragozás. — 16 írásbeli dolgozat. Tanította : Zander László.

Latin nyelv. *Tankönyvek* : Fodor-Székely : Liber Sexti. Schultz-Dávid : Kisebbs latin nyelvtan. 1–32. fej. olvasása. Beszédgyakorlatok. 2., 9., 11., 12., 16., 24., 30. fej. könyv nélkül. Mondat- és beszédrészek, a főnevek, melléknevek, számnevek, és névmások ragozása. A rendes igeahajlítás a cselekvő alakban. Kéthetenként iskolai írásbeli dolgozat, összesen 16. Tanította : Zander László.

Földrajz. *Tankönyv* : Némethy Károly dr. : Földrajz. I. k. — Előismeretek. A Magyar Szent Korona Országai : Térképrajzolás. Tanította : Izsépy Béla.

Természetrájk. *Tankönyv* : dr. Szerényi Hugó : Természetrájk a középiskolák első osztályai számára. — Tanította : Koválik József.

Számítan. *Tankönyv* : dr. Lutter Nándor : Közönséges számítan. — Számvetési alaplmlveletek egész számokon és törtéken. A méterrendszer. Pénzrendszerünk. Időszámolás. Tanította : Bernolák Kálmán.

Rajzoló geometria. *Tankönyv* : Landau-Wohlrab : Rajzoló geometria I. r. A planimetria elemei. Tanította : Mérő István.

Testgyakorlás. Tanította : Nendtwich Jakab.

Szépírás. Tanította : Csudáky Bertalan.

Ének. (A katolikusokra kötelező.) Heti óraszám : 1. Tanította Izsépy Béla.

Második osztály.

Vallástan. *Tankönyv* : dr. Pokorny Emánuel : Ószövetségi bibliai történetek és Róm. Kath. Nagyobb Katekizmus. — A Katekizmus I. szakaszának ismétlése. Az ószövetségi szent könyvek. Az őstörténet, a pátriárkák, a zsidó nép története, különös tekintettel a Megváltóra vonatkozó jövendölésekre és előképekre. Tanította : dr. Pokorny Emánuel.

Magyar nyelv. *Tankönyvek* : Balogh P. Magyar Nyelvtan II. r. és Magyar Olvasókönyv II. r. alapján a beszédrészek fajai és használata ; az összetett mondatok tüzetes tárgyalása. 14 iskolai dolgozat. Tanította : dr. Bartha József.

Latin nyelv. *Tankönyvek* : Schultz Dávid : Latin nyelvtan s Atkinson-Geréb-Morvay : Kis Latin nyelvkönyv. — Az igeragozás, rendhagyó perfectumok és supinumok, rendhagyó, harmadik személyű és hiányos igék, kötőszók, határozók. Az olvasókönyv olvasmányai, 32—58., ezeknek megbeszélése latinul. Emlézésül : 34, 35, 38, 41, 42, 43, 49, 51, 53, 55. olvasmányok. 16 írásbeli dolgozat. Tanította : dr. Kozák Lajos.

Földrajz. *Tankönyv* : dr. Némethy K. : Földrajz II. r. — Európa, Ázsia és Afrika. Térképrajzolás. Tanította : Izsépy Béla.

Természetráajz. *Tankönyv* : dr. Szerényi Hugó : Természetráajz a középiskolák II. o. sz. Tanította : Koválik József.

Számтан. *Tankönyv* : dr. Lutter Nándor : Közönséges számтан. — Számvetési előnyök és fogások ; korlátolt pontosságú műveletek. Az «egyszerű hármasszabály» alá eső feladatoknak megfejtése. A százalék-számolás alkalmazásai a gyakorlati életben. Tanította : Bernolák Kálmán.

Rajzoló geometria. *Tankönyv* : Landau-Wohlrab : Rajzoló geometria. II. r. — Stereometriai elemek. Tanította : Szentesi Béla.

Szépírás. A magyar írás ismétlése és a német írás gyakorlása. Tanította : Knubels Rezső.

Testgyakorlás. Tanította : Nendtwich Jakab.

Ének. (A katolikusokra kötelező.) Mint az I. osztályban.

Harmadik osztály.

Vallástan. *Tankönyv* : dr. Pokorny Emánuel : Újszövetségi bibliai történetek és róm. kath. Nagyobb Katekizmus. — A katekizmus második szakaszának átismétlése. Az újszövetségi szent könyvek. Palesztina

állapota Jézus korában. Jézus és az apostolok története. Tanította : dr. Pokorny Emánuel.

Magyar nyelv. *Tankönyv* : *Balogh Péter* : Rendszeres magyar nyelv-tan és Magyar Olvasókönyv III. — A nyelv-tan rendszerének áttekintése megfelelő olvasmányok alapján. Kéthetenként írásbeli iskolai dolgozat, számuk 15. Tanította : dr. Zombory János.

Német nyelv. *Tankönyv* : *dr. Szörényi József* : Német nyelv-könyv. I. r. — A német írás s olvasás gyakorlása. Olvasmányok alapján a név és igeragozás, a névmások, elöljárók. Írásbeli dolgozat összesen 16. Tanította : Zander László.

Latin nyelv. *Tankönyvek* : *Schultz Dávid* : Kisebb latin nyelv-tan. *Atkinson-Geréb-Morvay* : Kis Latin Nyelv-könyv, *Vajda Károly* : Cornelius Nepos és *Roseth* : Phaëdrus. — A mondatrészek egyezése, az esetben, acc. és nom. cum inf., abl. absolutus. Olvasmányul : A Dent-féle kézikönyvből a 50–67 drb. Cornelius Neposból : Miltiades, Aristides, Epaminondas. Phaëdrus meséiből : I. 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 17, 20, 22 ; II. 3, 5, 6 ; III. 3, 4, 5, 9 ; IV. 1, 5, 7, 8 ; V. 1, 3. Könyv nélkül : Phaëdrusból : I. 4, 5, 7, 11, 12, 17, 20 ; II. 5 ; III. 4. Kéthetenként írásbeli iskolai dolgozat, számuk 15. Tanította : dr. Zombory János.

Történelem. *Tankönyv* : *Marczali Henrik-Andor József* : Magyarország története. I. rész. Tanította : Mikus László.

Fizikai földrajz. *Tankönyv* : *dr. Némethy Károly* : Földrajz III. r. — Amerika, Ausztrália és Oceánia leírása. — A szárazföld, a víz és a légkör. A föld mint világtest. Tanította : Besskó Jenő.

Szám-tan. *Tankönyv* : *dr. Lutter Nándor* : Közönséges szám-tan II.—III. r. — Összetett hármasszabály. Kamatszámítás. Lerovat. Állampapírok, részvények, váltók. Arányos osztás. Vegyítés. Tanította : Szentesi Béla.

Rajzoló mértan. *Tankönyv* : *Landau-Wohlrab* : Rajzoló geometria III. r. Planimetriai szerkesztések. Tanította : Mérő István.

Testgyakorlás. Tanította : Nendtwich Jakab.

Ének. Mint az I. osztályban.

Negyedik osztály.

Vallástan. *Tankönyv* : *dr. Pokorny E.* : Róm. kath. szertartástan. — Tanította : dr. Pokorny Emánuel.

Magyar nyelv. *Kézikönyvek* : *Lehr A.* : Arany János Toldija. *Bartha-Prónai* : Stiliztika. — Költői olvasmányul Arany J. Toldija és az olvasókönyv legtöbb költeménye és prózai olvasmánya. A stiliztika elméleti részének példákon való átdolgozása. — Az írásbeli dolgozatok száma 16. Tanította : Szuchy Endre.

Német nyelv. *Tankönyv* : *dr. Szörényi József* : Német nyelv-könyv. I. v. — Ismétlés a megelőző év tananyagából. A nyelv-tan gyakorlati

ismétlése és alkalmazása. A szórend. Szaválás. (Olvasmányul és emlékezésül a 19., 23., 24., 26., 29., 32., 33., 37., 41., 43., 44., 45., 49., 54., 55., 56., 58., 62., 64., 66., 67., 68. sz. olvasmányok és költemények.) Beszédgyakorlatok német nyelven. Kéthetenként írásbeli iskolai dolgozat, összesen 16. Tanította : dr. Szörényi József.

Latin nyelv. *Tankönyvek* : *Schultz-Dávid* : Kisebb latin nyelvtan. — *Kempf* : Szemelvények C. Julius Caesar De bello Gallico c. művéből és *Cserép József* : Szemelvények P. Ovidius Naso műveiből. — Julius Caesarból részletek az I., VI. és VII. könyvből. Ovidiusból : Az emberiségkorszakai. Daedalus és Icarus. Philemon és Baucis. A mondattanból az alárendelt mondatok ; az oratio recta és obliqua. Írásbeli dolgozatok száma 16. Tanította : Szuchy Endre.

Történelem. *Tankönyv* : *Marczali Henrik-Andor József* : Magyarország története a mohácsi vésztől a kiegyezésig. Tanította : Mikus László.

Természetráajz. *Tankönyv* : dr. *Szterényi Hugó* : Növénytan. — Tanította : Koválik József.

Algebra. *Tankönyv* : *Borosay* : Algebra. — A négy alapl művelet, általános egész és törtszámokon. Elsőfokú egyenletek egy és két ismeretlennel. Tanította : Besskó Jenő.

Rajzoló geometria. *Tankönyv* : *Landau-Wohlrab* : Rajzoló geometria III. r. — A kúpszelet vonalak. Tanította : Mérő István.

Testgyakorlás. Tanította : Nendtwich Jakab.

Ének. Mint az I. osztályban.

Ötödik osztály.

Vallástan. *Tankönyv* : dr. *Pokorny Emánuel* : Katholikus hittan. — A vallás és kinyilatkoztatás. A kinyilatkoztatás forrásai. Az apostoli hitvallás ágazatai. Az isteni kegyelem. A szentségek. A szent mise. Az ember végső dolgai. Tanította : dr. Pokorny Emánuel.

Magyar nyelv. *Tankönyvek* : *Bartha-Prónai* : Retorika. — Arany «Toldi szerelme» és «Toldi estéje»; retorikai olvasmányok s kisebb elbeszélő költemények iskolai és házi olvasmányul. 9 írásbeli dolgozat. Tanította : dr. Bartha József.

Német nyelv. *Tankönyv* : *Timár Pál* : Rendszeres német nyelvtan és német olvasókönyv. II. rész. — Olvasmányok : az 1, 7, 10, 16, 18, 26, 33, 37, 47, 52, 58, 72, 75. sz. prózai olvasmány, a költemények közül 71, 87, 88, 99, 101, 102, 113. sz. könyv nélkül is. 14 írásbeli dolgozat. Az előadás többnyire német nyelven folyt. Tanította : dr. Szörényi József.

Latin nyelv. *Tankönyvek* : *Zsámboki Gyula* : Ciceronis pro lege Manilia oratio ; *Kapossy* : Ciceronis pro Archia poéta oratio ; *Cserép* : Szemelvények Ovidiusból. — Ciceronis pro lege Manilia kisebb kihagyásokkal ; Ciceronis Pro Archia poéta kurzóriusan. Ovidiusból : A vízözön. Philemon és Baucis. Midas. Lupercalia. Janus. Lemuria. A Fabiusok

halála. Memoriter De Imp. Gn. Pomp. I.—III. cap. Ovidiusból: A víz-özön, Philemon és Baucis, Janus, Lupercalia szebb részei. Kéthetenként írásbeli dolgozat, összesen 15. Tanította: dr. Alleram Gyula.

Görög nyelv. *Tankönyvek*: *Maywald*: Görög nyelvtan és Görög gyakorló- és olvasókönyv I. — *A nyelvtanból* az alaktan és az ω végű igék tana a μ végű igékig. *Az olvasókönyvből* az 1—89. fejezetek fordítása szemelvényesen görögből magyarra és viszont. Kéthetenként írásbeli iskolai dolgozat a tanultakra és olvasottakra vonatkozólag, összesen 13. Tanította: dr. Vári Rezső.

Magyar irodalmi olvasmányok, görög irodalom- és műveltségtörténet. *Tankönyvek*: *Jancsó Benedek*: Magyar irodalmi olvasmányok I.; *Kempf*: Homeros Iliása és Odysseiája. *Geréb József*: Herodotos. — Tanította: Nikolics Ignác.

Mennyiségtan. *Tankönyvek*: *Borosay Dávid*: Algebra, *Lutter-Éber*: Geometria. A lineáris egyenletrendszer. Műveletek egész kitevőjű hatvány- és gyökmennyiségeken. Másodfokú egy ismeretlennel bíró egyenletek. Gyökvonás. Planimetria. Tanította: Bernolák Kálmán.

Görögpótló rajz. Egyszerű testmodellek, majd később kisebb komplikált famodellek rajzolása. Tanította: Mérő István.

Történelem. *Tankönyv*: *Szölgyémy János*: Világtörténelem I. r. Ó-kor. Tanította: dr. Alleram Gyula.

Természetrájk. *Tankönyv*: dr. *Szterényi Hugó*: Állattan. Tanította: Koválik József.

Testgyakorlás. Tanította: Nendtwich Jakab.

Hatodik osztály.

Vallástan. *Tankönyv*: *Matuszka Mihály*: Kath. ker. erkölcesstan. — Az erkölcs és erkölcsi törvény. Az erény és a bűnök. A főparancs. Isten és az egyház parancsolatai. A társadalmi kötelességek. Tanította: dr. Pokorný Emánuel.

Magyar nyelv. *Tankönyv*: dr. *Bartha József* és dr. *Prónai Antal*: Poétika és poétikai olvasókönyv. — *Iskolai olvasmány*: a tárgyalt műfajoknak legszebb és legjellemzőbb példái. Könyv nélkül 24 költemény. 9 írásbeli dolgozat. Tanította: dr. Bartha József.

Német nyelv. *Tankönyv*: *Timár Pál*: Rendszeres német nyelvtan és olvasókönyv II. r. — Az alak- és mondattan rendszeres ismétlése. Az olvasókönyvek 4, 6, 15, 29, 35, 41, 52, 120, 121, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 133, 134, 135, 136, 137. számú olvasmányai. Több költemény könyv nélkül. 15 írásbeli dolgozat. Az előadás többnyire német nyelven folyt. Tanította: Knubels Rezső.

Latin nyelv. *Tankönyvek*: *Kalmár*: Szemelvények Liviusból; *Wirth Gyula*: Vergilius Aeneise; *Livius*: Ab urbe condita. Porsenna, Secessio. A II. pún háború előzményei és Hannibal jelleme; A római

hadizenet; Hannibal az Alpokon. Trasumennus, Cannae. Vergilius Aeneiséből az I. s II-ik és IV. ének. Hadi és vallási régiségek. 15 írásbeli dolgozat. Tanította: Vajda Károly.

Görög nyelv. *Tankönyvek*: dr. Maywald: Görög nyelvtan és Görög olvasókönyv. II. r. — A μ végű igék; a rendhagyó igék; a mondattan lényegesebb részei. *Olvasmányok*: Az olvasókönyvnek az «Anabasis»-ből való olvasmányai és a «Memorabiliák»-ból, szemelvények az elegikus és jambus költőkből. Havonkint 2 írásbeli dolgozat; többnyire fordítás magyarból görögre. Tanította: dr. Alleram Gyula.

Magyar irodalmi olvasmányok, görög irodalom- és műveltség-történet. *Tankönyvek*: dr. Jancsó Benedek: A Magyar irodalmi olvasmányok II. k. *Sophokles*: Elektra és Antigone, ford. Csiky Gergely. — A tragikum. Az antik tragédia összehasonlítása a modern tragédiával. A görög lírai költészet történeti áttekintése, — tüzetesebben Pindaros költői működése s a kardalos költészet fejlődése. Tanította: Csudáky Bertalan.

Görög pótló rajz. Száritott levelek, virágok rajzolása és festése. Egyszerűbb agyag- és zománcedények rajzolása és festése. Ecsetgyakorlatok. Tanította: Mérő István.

Történelem. *Tankönyv*: Szölgvény János: Világtörténet. II. r. — Tanította: Mikus László.

Természetrajz. *Tankönyv*: dr. Szerényi Hugó: Ásványtan és chemia. Tanította: Koválik József.

Mennyiségtan. *Tankönyvek*: Borosay Dávid: Algebra, dr. Lutter N.-Éber József: Mértan és dr. Lutter: Logarithmustáblák. — Körntan. A hatványozás általánosítása; negatív és tört-kitevőjű hatvány-mennyiségek. Számrendszerek. Logarithmusok. Számítani és mértani sorok. Gonio- és trigonometria. Tanította: Besskó Jenő.

Testgyakorlás. Tanította: Nendtwich Jakab.

Hetedik osztály.

Vallásstan. *Tankönyv*: Vincze Ambró: Egyháztörténelem. — Az egyháztörténet ó-, közép- és újkora. Kiválóbb egyháztörténelmi személyek jellemző vonásai. A nevezetesebb eretnekségek ismertetése. Tanította: dr. Pokorny Emánuel.

Magyar nyelv. *Tankönyv*: dr. Bartha József: A magyar nemzeti irodalom története, I. k. — A tárgyalt írókkal kapcsolatban 10 írásbeli dolgozat. Tanította: Zombory János.

Német nyelv. *Tankönyvek*: Radványi: Német irodalomtörténet; Goethe: Hermann und Dorothea. Lessing: Minna v. Barnhelm. — *Olvasmányok*: Schiller: Das Lied von der Glocke. Szemelvények a Nibelungenliedből, Parcivalból. Az Artus-, Grál- és Károly-monda. Lessing és Schiller életének és működésének rövid ismertetése. Az elő-

adás német nyelven folyt. Havonkint egy iskolai írásbeli dolgozat. Tanította : dr. Szörényi József.

Latin nyelv. Tankönyvek : *Cserép* : Sallustii De bello Jugurtino ; *Wirth* : Vergilius Aeneise ; *Köpesdy* : Cicero In Verrem. Az Aeneisből a VI. ének. Ciceronis «In Verrem» IV. 1—31 ; a többi tartalmilag. Sallustius «Jugurthá»-jából c. 1—35. és 84. végéig. 16 írásbeli dolgozat. Tanította : Nikolics Ignác.

Görög nyelv. Tankönyvek : *Kempf* : Szemelvények az Odys.-ból ; *Dávid* : Herodoti epitome. — Olv. az Odys.-ból I. 1—305, II. 1—223, 260—336, VI. 149—197, IX. 1—566. XI. 1—224, XXII. 1—209, Herodoti Epitoméból : Arion ; a Nilus forrásairól ; Babylon leírása ; a scythák szokásairól ; a marathoni, thermopylaei és salamisi ütközet ; a homerosi kérdés, homerosi ház és homerosi kultúra, az Odyssea tartalma, Herodotos élete, műve, utazásai, nyelve. Kéthetenkint írásbeli iskolai dolgozat. Számuk 12. Tanította : dr. Vári Rezső.

Magyar irod. olvasm. Görög irodalom- és művelődéstörténet. Tankönyvek : dr. *Szilasi Móric* : Szemelvények Thukydides történeti művéből ; *Földi* : Demosthenes beszédei ; Dr. *Jancsó B.* : Magyar irodalmi olvasmányok III. r. Tanította : Szuchy Endre.

Történelem. Tankönyv : *Szölgvény János* : Egyetemes történet III. r. Európa államainak története 1648—1871-ig. A gyarmatok. Egyesült-Államok. — Az európai és amerikai államok politikai földrajza. Tanította : Mikus László.

Természettan. Tankönyv : *Szijártó Miklós* : Kísérleti fizika. I. rész. Kinematika. A szilárd testek mechanikája. Hydrostatika. Aërostatika. A rezgések tana. Akusztika. Optika. Tanította : Bernolák Kálmán.

Mennyiségtan. Tankönyvek : dr. *Lutter Nándor-Éber J.* : Betűszám-tan, Mértan és Logarithmustáblák. — Képzetes és komplex számok. Kamatoskamat. Évi betét-, járadék- és törlesztési számvetések. A legfontosabb magyar államadósságok. Végtelen geometriai haladvány. Másodfokú függvény és másodfokú egyenlet. A függvény menetének grafikus ábrázolása. Stereometria. Tanította : dr. Horváth Kálmán.

Görögpótló rajz. Összetettebb testcsoportok, használati tárgyak, bútordarabok rajzolása. Egyszerűbb és összetettebb diszjunktív rajzolása főszminták után. Tanította : Mérő István.

Testgyakorlás. Tanította : Nendtwich Jakab.

Nyolcadik osztály.

Vallás-tan. Tankönyv : *Uhlyárik Jenő* : Apologetika. — Isten léte. Az atheizmus válfajai. Az emberi lélek. A vallás. A kinyilatkoztatás. A kereszténység. Az egyház. Tanította : dr. Pokorny Emánuel.

Magyar nyelv. Tankönyv : dr. *Bartha József* : A magyar nemzeti irodalom története. II. k. Iskolai és házi olvasmányokul a tárgyalat

nevezetesebb írók főbb művei. 8 írásbeli dolgozat. Tanította: dr. Bartha József.

Német nyelv. *Tankönyvek: Radványi:* Német irodalomtörténet. *Schiller:* Wallenstein Tod. — A német irodalom történetének rövid vonásokban feltüntetése, különös tekintettel az újabb klasszikus irodalomra. Goethe, Uhland, Heine, Lenau és Grillparzer életének és működésének ismertetése. A német nyelvtan összefoglaló rendszeres tárgyalása. A tanítás német nyelven folyt. Havonként egy iskolai írásbeli dolgozat. Tanította: dr. Szörényi József.

Latin nyelv. *Tankönyvek: Wirth:* Szemelvények Q. Horatius Flaccus műveiből és *Gyomlay Gyula:* Szemelvények P. Corn. Tacitus történeti műveiből. — 1. *Horatius:* Carm. I: 1., 2., 3., 7., 11., 14., 22. II: 3., 17., 18. III: 1., 3., 6., 9., 29., 30. IV: 7., 15. Epod. 2., 7. Sat. I: 1., 6., 9. Epist. ad Pisones. — 2. *Tacitus:* Ann. I. 1., 2., 5., 6–10., 72–74. II. 59–72. XIII. 15–18. XIV. 3–13. XV. 38–41. Emlékezésül Horatiusból: Carm. I: 3., 14., III: 1. A római irodalom, a realiak és a római irodalomtörténet összefoglaló áttekintése s ismétlése. Nyelvtani összefoglalások. *Írásbeli dolgozat* 13, magyarból latinra és latinból magyarra. Tanította: Nikolics Ignác.

Görög nyelv. *Tankönyvek: Kempf József:* Homeros Odysseiája; *Simon:* Szemelvények Platonból. — Olvasmányok: Odysseia I. II.; V. VI., 1–197; IX., 116–370; XI; XXII. 1–209.; *Plato:* Sokrates Apológiája. A homerosi ház. Homeros költészete. Plato élete és bölcsészetének kialakulása. Kéthetenként egy iskolai dolgozat. Számuk 12. Tanította: dr. Vári Rezső.

Görög irodalom- és művelődéstörténet. *Tankönyvek: dr. Alexander Bernát:* Szemelvények Platon és Aristoteles műveiből; *Zsámboki Gyula:* A görög szobrászat remekei. — Platonból: Sokrates védelme, Kriton, Az állam. Aristoteles poétikája. — A görög műépítés, szobrászat és képzés behatóbb tárgyalása. Tanította: Szuchy Endre.

Történelem. *Tankönyv: Andor József:* Magyarország oknyomozó története. — Tanította: Mikus László.

Természettan. *Tankönyv: Szijártó Miklós:* Kísérleti fizika II. r. A fénytán befejezése. Hőtan. Mágnesség. Elektromosság. A csillagászat elemei. Tanította: Besskó Jenő.

Mennyiségtan. *Tankönyvek: dr. Lutter N.-Éber József:* Betűszám-tan és Mértan. Logarithmustáblák. A gömbi trigonometria alaptételei. Kapcsolástan. Newton binomiális képlete és az idevágó alkalmazások. Az egész gimnáziumi anyag rendszeres ismétlése. Tanította: dr. Horváth Kálmán.

Görögpótló rajz. Használati tárgyak rajzolása és festése. Tanította: Mérő István.

Böleseleti előtan. *Tankönyv: Hajdu-Zoltvány:* Lélektan és logika. — Tanította: Szölgyémy Ferenc.

Testgyakorlás. Tanította: Nendtwich Jakab.

β) *Az V., VI., VII. és VIII. osztályban feladott magyar és a VII. és VIII. osztályban feladott német nyelvi dolgozatok.*

MAGYAR NYELV.

V. osztály.

1. *Az aratás (leírás).* — 2. *Gondolatok a budai várban.* — 3. *Szondi György és Ali basa.* (Tinódi és Istvánffy után.) — 4. *Toldi viadala az olasz vitézzel.* (Toldi estéje után.) — 5. *Zrinyi a költő jelleme.* — 6. *Csuta György megvendégelése Rozgonyinál.* — 7. *Emlékbeszéd Kossuth halálának 19. évfordulóján.* — 8. *Az alkohol káros hatása a testi és lelki életre.* — 9. *Kit nevezünk valódi művelt embernek.*

VI. osztály.

1. *A prózai és költői műfajok különbsége.* — 2. *A hun mondakör és a Nibelung-ének.* (Párhuzam.) — 3. *Borbála és Kumilla a Zrínyiászbán.* — 4. *«Szép Ilonka» alakjainak jellemzése.* — 5. *Az isten kardjának feltalálása.* (Bud halála után.) — 6. *Az elegia fejlődése.* 7. *Eszthetikai szabályok Arany «Vojtina ars» poetikájában.* — 8. *A kérők komikus alakjai.* — 9. *A humor és a gúny.*

VII. osztály.

1. *Árpád alakja a költészetben és a művészetben.* — 2. *A Halotti beszéd nyelvi sajátosságai.* — 3. *Szondi György a magyar költészetben.* — 4. *Gr. Zrínyi Miklós és Gyöngyösi István összehasonlító jellemzése.* — 5. *A bujdosók sorsa Mikes Kelemen Törökországi levelei alapján.* — 6. *Bessenyei A philosophus című vígjátékának ismertetése.* — 7. *Gvadányi és Gaal József.* — 8. *Kisfaludy Sándor regéinek jellemző sajátosságai.* — 9. *A klasszikus óda irodalmunkban.* — 10. *Kölcsey balladá.*

VIII. osztály.

1. *A romanticizmus és a népiesség.* — 2. *Vörösmarty költészetének női jellemei.* — 3. *A korfestés Kemény «Gyulai Páb» c. regényében.* — 4. *A «Fenn az ernyő, nincsen kas» komikus alakjai.* — 5. *Petőfi lírájának tárgyköre.* — 6. *A «Kádár Kata» c. népballada ismertetése.* — 7. *A népszínmű fejlődése.* — 8. *A jelenkor «Az ember tragédiájában.*

NÉMET NYELV.

VII. osztály.

1. *Wie die Schildbürger ihre Glocke in den See verbergen?* — 2. *Kriemhildens Rache.* — 3. *Der Sagenkreis Karls des Grossen.* — 4. *Mutter und Sohn in Goethes Hermann und Dorothea.* (Übersetzung.) — 5. *Melpomene.* Inhalt des VIII. Gesanges in Goethes Hermann und

Dorothea. — 6. *Wie die Schildbürger ihre Füße verwechsellten.* — 7. *Über Klopstocks Oden.* — 8. *Über Lessings «Laokoon».* — 9. *Wachtmeister Werner.* Übersetzung.

VIII. osztály.

1. *Die romantische Schule.* — 2. *Über Goethes Faust.* — 3. *Die Gründung des Schweizerbundes.* (Übersetzung.) — 4. *Freuden und Leiden des Lebens.* (Nach Schillers, Das Lied von der Glocke.) — 5. *Die Piccolomini.* Charakterbild. — 6. *Uhland als Lyriker.* — 7. *Die Wallfahrt nach Kevlaar v. Heine.* — 8. *Am Ende des Schuljahres.*

γ) *A májusi érettségi vizsgálatok tételei:*

1911. május 19.

Magyar nyelv: Vörösmarty Mihály lírai költészete. (Részletes ismertetés tárgykör és műfajok szerint.)

Dolgozott 78; ebből jeles 17, jó 21, elégséges 27, elégtelen 13.

Május 20.

Latin nyelv: Tibullus «Háború»-ban c. elegiája, kihagyásokkal; 28 sor.

Dolgozott 78; ebből jeles 17, jó 29, elégséges 24, elégtelen 8.

Mennyiségtan: 1. Algebrai tétel: Valaki adósságát hat 2400 K-ás részlettel köteles törleszteni oly módon, hogy az első részlet törlesztése 6 év múlva, minden következőé 3—3 múlva történik. Ehelyett azonban minden év végén fizetendő részlettel óhajtja tartozását kiegyenlíteni. Mennyit kell minden év végén fizetnie, ha a 6·5%-os kamatokat évenként csatolják a tőkéhez?

2. Geometriai tétel: Egy egyenes hengeralakú edény, melynek belső átmérője 2 dm, bizonyos magasságig vízzel van megtöltve. Ezen edénybe olyan egyenes kúpot teszünk bele, melynek magassága 1·8 dm, alapjának sugara pedig $\frac{3}{4}$ dm és pedig akkép, hogy alapja a henger alapján nyugodjék. Eredetileg milyen magasan állt a víz az edényben, ha a kúp bemerülése után a víz magassága 2 dm?

Dolgozott 78; jeles 31, jó 23, elégséges 22, elégtelen 2.

B) Rendkívüli tantárgyak.

α) *Egyházi ének.*

Az egyházi énektanításban az alsó 4 osztály növendékei részesültek, még pedig az I—II. és III—IV. osztály összevonva heti egy-egy órában. *Izsépy Béla* tanár végezte az egyházi énekek betanítását az «Ájta-

tossági gyakorlatok» című imádságos- és énekeskönyvből. Ezen énekek begyakorlása közben megismerkedtek a helyes éneklés főbb szabályaival. Ezek begyakorlására használták a Sztojanovits Jenő által szerkesztett Apolló hangjegyfüzetet.

β) *Fizikai gyakorlatok.*

VII. osztály : Önkéntes jelentkezés alapján résztvett 18 tanuló. Ezek kéthetenként felváltva csütörtök délután kísérleteztek. A kísérleteket egyes, illetve kettes csoportokban végezték. A gyakorlatokon a következő kérdések kerültek megoldásra : Mérés tolómércével, mikrométerekkel, szferometerrel. A hajítás törvényei. Atwood-gép. Erők összetétele az erőparallelogramm és a Leybold-féle készülékkel. A folyadék felhajtó ereje, oldalnyomása, fenéknyomása. Fajsúlymérés közlekedő csővel, Rueprecht mérleggel, piknometerral, areometerrel. Súlypont meghatározás. Ingalengés ideje. G meghatározása. Tömegmérés egyenlőkarú mérleggel, egyenlőtlenkarú mérleggel. Hajlítási és csavarási rugalmasság. Hullámhossz meghatározás a hangtanban és fénytánban. Hangmagasság mérés. Hanglebegés. Fénymérés fotometerekkel. A fénytörés vizsgálata. Kísérletek a tükrökkel és lencsékkel.

A tanulók által befizetett összeget részben fogyószerekre, részben a szertári állomány gyarapítására (mérőlécek, szerszámok, szorító csavarok, fújtató asztal) fordítottuk.

A gyakorlatokat *Bernolák Kálmán* tanár vezette.

VIII. osztály. Résztvett önkéntes jelentkezés alapján 24 tanuló, kik 3 csoportba osztva kéthetenként felváltva pénteken d. u. kísérleteztek. A következő kísérletek és mérési gyakorlatok fordultak elő : Lencse összeállítások, szemcsalódások ; fényinterferencia és polározás. A testek hőokoza kiterjedése. Mérések kalorimeterrel. Hygrometerek. Mágneses és elektrostatikai mérések. Ellenállásmérés. Áramhatások, a kapcsolótábla kezelése. Tesla, Hertz kísérletei, Marconi-távíró.

A tanulók mindegyike 10 koronát fizetett, a befolyt összeg egy részén fogyószereket vettünk, a másik részét a szertár gyarapítására fordítottuk (diapozitiv sorozatok), Bunsen-állványok, Teclu-égő, higanytartály és fogó, görbemérő).

A gyakorlatokat *Besskó Jenő* tanár vezette.

Ehelyütt emlékezünk meg tanulóinknak a fizikai szertár állományának gyarapítására irányuló támogatásáról. *Andreánszky* István VIII. o. t. ajándéka : Wimshurst-féle önindító influenciagép ; *Janovics* György VII. o. t. ajándéka : vill. berregő, transzformator ; *Nagy* Andor VII. o. t. diapozitivok. Ez adományokért őszinte köszönetünket fejezzük ki.

γ) *Szabadkézi rajz.*

Ornamentális rajzolás. Természet után való rajzolás: levelek, edények, testek és főszminták rajzolása. Akvarell és olajfestés. Heti 2 óra. Tanár: *Mérő István.*

Eredmény.

Osz- tály	N é v	Elő- menetel	Osz- tály	N é v	Elő- menetel
I.	Gabriel Mihály	jeles	III.	Martonicz István	jó
I.	Késmárky Dezső	jó	IV.	Mayer Miklós	elégs.
I.	Mispál Lajos... ..	elégs.	IV.	Szegő Kornél	elégs.
I.	Schreiber Ervin	jeles	V.	Barna Elek	jeles
I.	Tarnay Zoltán	jó	V.	Kovács Gyula	jeles
II.	Érczhegyi István	jó	VI.	Exner Ernő	jeles
II.	König Andor	jó	VI.	Gaal Ábris	jeles
II.	Malesevits Miklós	jó	VI.	Oltay Aladár	jeles
II.	Nehrebeczky Viktor... ..	elégs.	VII.	Marić István... ..	jeles
II.	Pallaghy Attila... ..	elégs.	VII.	Szántó László	jó
II.	Sebestyén István... ..	jó	VIII.	Csorba Zsigmond	jeles
II.	Sibelka Artur	jó	VIII.	Sándy Róbert	jeles
II.	Sztrache Antal	jeles	VIII.	Steiner Félix	jeles
III.	Baittrok László	jeles	VIII.	Stettner László	jeles
III.	Berg Ernő	jó	VIII.	Vértessy Géza	jeles
III.	Fodor László	jó			

δ) *Egészségtan.*

Dr. Duma Tivadar, a kettős intézetnek 15 éven volt buzgó és mindnyájunk által őszintén szeretett iskolaorvosa és egészségtan tanára 1912. szept. 27-én hirtelen elhalálozván, az egészségtan tanítását *dr. Bucsányi Gyula* gyakorló orvos és okl. egészségtantanár volt szíves az 1912—13. tanévre elvállalni. Az előadásokat — heti 1 órában — a VII. o. önként jelentkezett tanulói szorgalmasan hallgatták.

Az iskolaorvosi teendőkkel a nmélt. Miniszt. az 1912—13. tanévre *dr. Jancsó Benedeket* bízta meg. Fáradozásukért fogadják őszinte köszönetünket.

ε) *Gyorsírás.*

A «Gabelsberger-Markovits»-féle magyar gyorsírást tanulta 13 kezdő és 9 haladó heti 1—1 órában. A kezdők elvégezték a levelező gyorsírást, a haladók a vitairást. *Tankönyvek: Bódogh János: Levelezőgyorsírás XVI. kiadás és Vitairás V. kiadás. Tanította: Dr. Stejics Mihály.*

Eredmény:

	Érdem- jegy.		Érdem- jegy.
III. osztály.		VI. osztály.	
Bihar Tibor F. J. N.	1	Fejszés Jenő	3
Lederer György	1	Oltay Aladár	1
IV. osztály.		15 Oltay Géza	1
Gulden Richárd	3	Szegedy Andor	1
Kellner Géza	1	VII. osztály.	
5 Nagy Károly	3	Erdős Zoltán*	1
V. osztály.		Gruber Alfréd*	1
Janovics András*	1	VIII. osztály.	
Klokocsán Lajos	2	Bolgár Aladár**	1
Lers Vilmos	2	20 Sándy Róbert**	1
Müllner János	1	Schlott Ferenc**	1
10 Rosner Ferenc	3	Steiner Félix**	1
Strecke Ernő*	2		
Vidats Dezső*	1		

A *-gal jelöltek haladó, a **-gal jelöltek gyakorló gyorsírók.

§) Ifjúsági céllövő tanfolyam.

Ebben a tanévben is résztvett ifjúságunk a céllövő tanfolyamon. A tanfolyamon az V—VIII. o. tanulók és a F. J. N. intézet növendékei vettek részt és pedig:

a Ferenc József Nevelőintézetből	24	tanuló,
a VIII. osztályból	16	«
a VII. „	17	«
a VI. „	10	«
az V. „	13	«
Összesen		80 tanuló.

I. *Elméleti oktatás.* 1912. október 15-én kezdődött az elméleti oktatás, mely 1913. május 1-ig tartott. Az elméleti oktatás tananyaga a következő volt: A katonai fegyver és lőutasítás fontosabb pontjai a szolgálati szabályzat és hadseregszervezés kivonatos ismertetése. A kiképzetés hetenkint egy órában történt.

Gyakorlati oktatás. A célzási és a lőszabályokat gyakorlatilag vették át a növendékek; ugyancsak gyakorolták a fontosabb katonai rendgyakorlatokat és a gyutacslövészetet.

III. *Lövészet éles tölténnyel.* 1913. április 12. és 19. napjain a növendékek a kistényei katonai lövöldében éles töltényekkel lőttek. Azok vettek részt az éles lövészen, akik a gyutacslövészetnél legalább 30% találatot értek el.

IV. *Díjlövészet.* 1913. április 19-én volt díjlövészet.

A tanfolyamot *Pogány Géza* m. kir. honvédszázados vezette, kinek *Czeiller Károly* m. kir. honvédfőhadnagy segédkezett a kiképzésben. Szíves kötelességet teljesíték, midőn e helyen az intézet és a szülők együttes köszönetét fejezem ki a nevezettek eredményes fáradozásáért.

3. Az intézetben működő körök.

a) Daloskör.

A daloskör tiszteletbeli elnöke *Szölgvény Ferenc* kir. kormányzó, gimn. igazgató volt, elnöke *dr. Szörényi József*, vezetőtanára *Izsépy Béla*.

A kör alakuló közgyűlését szeptemberben tartotta, amely alkalommal *Szuchy Elek* VIII. o. t. ifjusági elnökké, *Szelecsényi Andor* VII. o. t. alelnökké, *Lipthay Antal* br. pénztárossá és *Svéda Károly* VI. o. t. könyvtárossá választatott.

A daloskör vegyeskara az iskolai, valamint az önképzőköri nyilvános ünnepélyeken szerepelt.

Próbákat minden csütörtökön, az egyes iskolai ünnepélyeket megelőzőleg azonban hetenként többször is tartott. A betanult darabok nagyrészt a *Harrach-féle Magyar Arionból* és az *Emke daloskönyvből* valók. A körnek 55 működő és 66 pártoló tagja volt. A befolyt jövedelem egy részét ünnepélyeknél felmerült költségek kifizetésére fordította. *A daloskör vagyona 407 K.*

b) Zenekör.

Az intézeti zenekör tanárelnöke *dr. Szörényi József*, vezetőtanára *Izsépy Béla* volt.

Alakuló közgyűlését a kör szeptemberben tartotta, amely alkalommal *Rieger Gyula* VIII. o. t. ifj. elnökké, *Vavrinec Gábor* VII. o. t. alelnökké, *Bauer Ernő* VIII. o. t. pénztárossá, *Kovács Gyula* VIII. o. t. ellenőrré választatott.

A kör zenekara *Rieger Gyula* vezetésével az intézet összes ünnepélyein és hangversenyein szerepelt. A zenekör egyes tagjai azonfelül magánszámaikkal is gazdagították a hangversenyek műsorát.

A zenekar próbákat minden héten csütörtökön, az egyes iskolai ünnepélyeket megelőzőleg azonban többször is tartott. A körnek 15 működő és 8 pártoló tagja volt. A tagdíjából befolyt jövedelem legnagyobb részét a kör új zenekari művek beszerzésére fordította. *A zenekör vagyona 96 K 33 f.*

c) Vörösmarty-Önképzőkör.

A Vörösmarty Önképzőkör dr. Bartha József vezetése alatt 1912. évi október hó 10-én alakult meg 133 taggal és 1913. évi május hó 10-én záródott be.

Ifjúsági elnök lett : Balonyi Ágoston VIII. o. t. ; titkár : Csorba Zsigmond VIII. o. t. ; főjegyző : Csapó Pál VII. o. t. ; aljegyző : Gruber Alfréd VII. o. t. ; pénztáros : Hintz Vilmos VIII. o. t. ; főkönyvtáros : Sec Ágost VIII. o. t. ; első alkönyvtáros : Pogáts Lóránd VII. o. t. ; második alkönyvtáros : Szuchy László VI. o. t. ; harmadik alkönyvtáros : Gaál Ábris VI. o. t. ; ellenőr : Kuczgay Géza VIII. o. t.

Ezidei újítás, hogy V. osztályos tanulók is beléphetnek a körbe szavalótagokként.

A kör az alakuló és évváró közgyűlésen kívül 21 ülést tartott. Ezek közül : 1 megnyitó közgyűlés volt, 12 rendes heti közgyűlés, 1 bíráló-bizottsági ülés és 2 szavalóverseny. Ezenkívül a kör 1912. évi október hó 22-én Arany János halálának 30-ik évfordulója, 1912. évi december 11-én pedig Vörösmarty születésének évfordulója alkalmával díszülést tartott. Nyilvános jellegű ünnepélyt a kör 1912. évi november hó 19-én : Erzsébet királyné emlékére, 1913. évi február 9-én a Vörösmarty Önképzőkör 50 éves fönállásának jubileumára, 1913. május 11-én pedig évváró matinéul rendezett.

Messze kimagaslott a szokásos iskolai ünnepségek közül az 1913. február hó 9-én a Vörösmarty Önképzőkör 50 éves fönállásának emlékére rendezett matiné. A budai Vigadó nagytermében tartottuk meg a jubileumot s azon kitüntetésben részesültünk, hogy *megtisztelt jelenlétével és érdeklődésével József Ferenc főherceg úr Ő Fensége, önképzőkörünk örökös t. b. tagja*. Az ünnepség védnöke dr. Erődi Béla tank. királyi főigazgató, t. b. elnöke Szölgyémy Ferenc főgimnáziumi igazgató s a magy. kir. Ferenc József-Nevelőintézet kormányzója volt. Az előkelő és a Vigadó nagytermét tökéletesen betöltő közönség soraiban képviselve voltak közéletünk s újabb irodalmunk kiváló tagjai is. József Ferenc főherceg úr a legkegyesebb tetszéssel és dicsérettel, a heti és napi sajtó pedig méltányoló elismeréssel nyilatkozott ünnepségünkről. Ezenkívül többi ünnepélyeink is nagyszámú és előkelő közönség jelenlétében folytak le.

A kör évi munkásságát legjobban feltüntetik a következő adatok. Az év folyamán beadtak : 8 értekezést, 1 nagy- és 2 kis-műfordítást, 23 költeményt és 10 elbeszélést. Összesen 44 művet. Ezek közül : díjat nyert 8 ; kitüntetéssel 8-at, dicsérettel 11-et ; egyszerűen 9-et fogadtak el ; tudomásul vettek 3-at, elvetettek 4-et, végül bírálatra bocsátható nem volt 1 drb mű.

A kör tagjai 45 költeményt szavaltak, mely szavalatok közül 6

díjat nyert, 8-at ünnepélyen adtak elő, 12-öt kitüntetéssel, 9-et dicsérettel, 7-et egyszerűen fogadtak el; 3-at tudomásul vettek, 2 szavalatot elvetettek, 2 fölött napirendre tért a kör. Az elmondott beszédek száma 6.

Felolvasást, illetőleg szabadelőadást 6-ot tartottak:

Csorba Zsigmond VIII. o. t.: «E. Knoblauch: «Faun»-jának és *Leconte de Lisle*: «Erynnisek» című darabjának kritikai ismertetése szabad előadás);

Ottlik László VIII. o. t.: «Anatole France» és «Költemények» (felolvasások);

Szalay Zoltán VIII. o. t.: Fáy András: «Bélteky ház» I., II., III. (felolvasások);

Schulcz Ágost VII. o. t.: «Arany János hazafias lírája (felolvasás).

Ezenkívül zeneszámokkal élénkítettük a kör üléseinek műsorát. A tagok zongorán 6; I., II. és mélyhegedűn, cellón és zongorán 1, zongorán és hegedűn 4, cellón és zongorán 2 művet adtak elő. Magánénekszám volt 2, karének 1. Melodráma volt 4. Ezekon kívül az Intézet Dalosköre önállóan 3, egyízben pedig a volt tagok közreműködésével; az Intézet Zeneköre pedig egyízben szerepelt a kör által rendezett ünnepélyeken.

A kör az irodalmi munkásság előmozdítása érdekében több pályázatot hirdetett. Az eredmény:

Pályadíjat nyertek:

Kerékgyártó Tamás és *Újhelyi Ferenc* VIII. o. tanulók az irodalmi pályatétel díját, 1 drb 20 koronás aranyat.

Schlott Ferenc VIII., o. t. a novella pályatétel díját, 1 drb 20 koronás aranyat

Szalay Zoltán VIII. o. t. a novella pályatétel díját, 1 drb 20 koronás aranyat.

Ottlik László VIII. o. t. a nagy műfordítás díját, 1 drb 20 koronás aranyat.

Ottlik László VIII. o. t. a kis műfordítás díját, 1 drb 10 koronás aranyat.

Ottlik László VIII. o. t. az eredeti költemény díját, 1 drb 20 koronás aranyat.

A szavalóversenyek győztesei:

Farkas Jenő VIII. o. t. a karácsonyi szavalóversenyen. I. díj: 20 koronás arany.

Schulcz Ágost VII. o. t. a karácsonyi szavalóversenyen. II. díj: 10 koronás arany.

Fischer Béla VIII. o. t. a karácsonyi szavalóversenyen. III. díj: díszmű.

Szalay Zoltán VIII. o. t. a tavaszi szavalóversenyen. I. díj: 20 koronás arany.

Schulcz Ágost VII. o. t. a tavaszi szavalóversenyen. II. díj: 10 koronás arany.

Csapó Pál VII. o. t. a tavaszi szavalóversenyen. III. díj: díszmű.

Pályanyertes művek:

«Népköltészetünk tárgyai.

A népköltés szerepe és hatása irodalmunkban.»

«Sáríka.»

«Művésztragédia.»

Homeros: «Iliás» XXII. 248—288. (Hektor halála.)

Detlew v. Liliencron: Nyirfa.»

«Nyári ború.»

A pályanyertes szavalatok címei.

Petőfi S.: «Az örült».

Reviczky Gy.: «Ma született a Messiás!?»

Tompa M.: «Gólyához».

Szilágyi B.: «Szárnyaszegett sas».

Arany J.: «Dalnok bújja».

Ábrányi: «Vándormadár.»

Pályadíjakat tüzték még ki:

1. Az «Országos Magyar Szövetség»: «Mi tartja fenn a magyar nemzetet és biztosítja jövőjét?» (20 koronás arany.) A díjat *Hintz Vilmos* VIII. o. t. nyerte el.

2. *Jaloviczky István* tavaly végzett növendék irodalmi tételre kitűzött 1 drb 20 koronás aranyat.

A tétel címe: «Az első magyar társadalmi regény: Fáy András: Béltekyház». A díjat *Szalay László* VIII. o. t. nyerte el.

A kör ezenkívül *Szalay Zoltán* VIII. és *Schulcz Ágost* VII. o. tanulókat szorgalmas működésük illetőleg kiváló bírálataikért 10—10 koronás arannyal jutalmazta meg.

A könyvtárállomány 1412 kötet könyvből áll, amelyet a kör tagjai nagy haszonnal forgattak, amennyiben a könyvtárosok 1237 könyvet adta ki használatra.

A körnek 86 működő, (54 VIII. és 32 VII. oszt.) és 47 szavalótagja (VI. és V. oszt.) volt.

Tagsági díjakból befolyt	770.27 K
Ezen összegből a kör folyó költségekre kiadott ...	761.87 «

A kör jelenlegi vagyona ... 8.40 K

d) Gyorsírókör.

(Megalakult 1897. december hó 20-án 40 taggal.)

A gyorsírókör a jelen tanévben 1912. szeptember 26-án tartotta alakuló gyűlését dr. Stefics Mihály vezetőtanárral elnöklésével.

A kör díszelnöke *Szölgvény Ferenc*, a m. kir. Ferenc József Nevelőintézet kormányzója és főgimnáziumi igazgató, tanárelnöke dr. *Stefics Mihály* okleveles gyorsírás-tanár. A vezetőtanárral megnyitóbeszéde után a kör a következő tagokkal alakította meg ideai tisztikarát:

Ifjúsági elnök: *Schlott Ferenc* VIII. o. t. Titkár: *Sándy Róbert* VIII. o. t. Pénztáros: *Steiner Félix* VIII. o. t. Jegyző: *Gruber Alfréd* VII. o. t. 1912. november hó 9-től *Erdős Zoltán* VII. o. t. Könyvtáros: *Strecke Ernő* V. o. t.

A kör tagjainak száma 31 és pedig 10 rendes és 21 pártoló tag.

A gyorsírókör célja az, hogy a tagok az elméleti tudást gyakorlati téren érvényesítsék és tudásukat továbbfejlesszék. E célból tartott a kör gyakorló órákat, amelyeknek tárgya diktálás után való írás és rövidítések begyakorlása: gyorsírási szaklapokból olvasási gyakorlatokat tartott a kör, amelyeken az összes haladó gyorsírók résztvettek.

Nyolc közgyűlést tartott a kör, amelyeken a tagok gyorsírástárgyú felolvasásokkal és előadásokkal vettek részt. Tanulságos előadásokkal kitüntek és jegyzőkönyvi dicséretben részesültek: *Bolgár Aladár* VIII. o. t., *Sándy Róbert* VIII. o. t., *Schlott Ferenc* VIII. o. t. és *Steiner Félix* VIII. o. t. 1912. október havában belépett a kör a Szegedi Gyorsírók Egyesületébe és az ismeretek továbbfejlesztése céljából tagjai és

könyvtára részére 10 példányban járatta a «Szegedi Gyorsíró»-t. A kör működése a tudományos és gyakorlati pályán ma már alig nélkülözhető gyorsírási ismeretek megszerzéséhez módot nyújt és buzdítólag hat.

A kör 1913. április hó 6-án Markovits rendszerének 50 éves jubileuma alkalmával nagyszámú előkelő közönség jelenlétében ünnepélyt tartott. A nagyszerű ünnepély fénypontja Bódogh János előadása volt. Az előadás befejeztével Bódoghot — aki intézetünkben 15 éven át tanította a gyorsírást — meleg szeretettel ünnepelte a közönség és tanulóifjúság.

A kör június hó 10-én tartotta meg az évváró versenyírást. A kezdők szabatos levelezőírási versenyén első díjat (Vitairási tankönyv) Kellner Géza IV. o. t., második díjat (Bolgár Aladár VIII. o. t. által felajánlott könyvjutalom, 1. kötet a gyorsírás szépirodalmi könyvtárból) Oltay Géza VI. o. t., harmadik díjat (gyorsírási ezüstjelvény) Oltay Aladár VI. o. t. nyerte. A haladók diktandó versenyén első lett Bolgár Aladár VIII. o. t., díj : 10 korona (a vezetőtanár adománya), második Schlott Ferenc VIII. o. t. díj : 5 korona, harmadik : Sándy Róbert VIII. o. t. díj : folyóirat. Szép eredményt ért el a kör a Szegedi Gyorsírók Egyesülete által rendezett országos gyorsíró versenyen, amennyiben a szabatos vitairási pályázaton részt vett tanulók közül Bolgár Aladár VIII. o. t. 5 korona díjat ; Steiner Félix VIII. o. t. folyóiratot (Szegedi Gyorsíró ezidei szünidei lapja), Sándy Róbert VIII. o. t. oklevelet nyert.

Az évvárágyűlésen választotta meg a kör a «Szervezőbizottságot», amelynek feladata az alapszabályok 9-ik pontja értelmében az, hogy a következő iskolai év kezdetén a kör új megalakulása érdekében szükséges lépéseket tegye és a kör hasznos működését a tanuló társakkal megismertesse. Tagjai lettek : Kellner Géza IV. o. t., Janovics András, Müllner János, Strecke Ernő, Vidats Dezső V. o. t., Erdős Zoltán és Gruber Alfréd VII. o. t.

A kör összes bevétele volt 106 korona 88 fillér (83 korona tagdíjakból, 14 korona 88 fillér gyűjtésekből, 10 korona adományból). *Kiadása* : a) versenydíjak : 18 korona 70 fillér, b) szaklapok 24 korona 20 fillér, c) ünnepély költségei (meghívók, postaköltség) 38 korona, d) Markovits-szoborra hozzájárulás 10 korona, e) nemzetközi gyorsírókongresszusi tagsági díj 5 korona, f) egyéb 10 korona 98 fillér.

e) Főgimnáziumi Testgyakorlókör.

Az ifjúság testi fejlesztésének s a sportok megkedveltetésének céljából e tanév folyamán alakult meg a nm. V. K. Min. 155.956—1912. sz. r. a. a Főgimnáziumi Testgyakorlókör *Szölgvény Ferenc* főgimnáziumi igazgató védnöksége alatt és *Nendtwich Jakab* tornatanár vezetése mellett.

A kör tisztikara :

Ifjúsági elnök : *Schultz Ágost* VII. o. t.

Titkár : *Móczár Elemér* VII. o. t.

Pénztáros : *Kajdi László* VII. o. t.

Szertáros : *Fehér László* VI. o. t. és tíztagú választmány.

A kör célja elérésére a tornatermet és az intézeti sportpályát használta s lehetőség szerint hetenkint tartott gyakorlatot.

Tagsági díj hiányában a kör tornaszereit a tagok önkéntes hozzájárulása útján (1—1 K) szerezte be. A 33 rendes tagtól bevétel volt 33 K, kiadás volt 22 K 70 fillér. *A jövő évre fönnmaradt 10 K 30 fillér.*

Vajha a fejlődés kezdetén lévő egyesület a jövőben nagyra nőne a fiatalság testi edzésére és nemesítésére és ennek útján egyúttal a jellem-erő fokozására !

f) Cserkészcsapat.

Intézetünkben 1912. december havában alakult meg. Kiképzését *Bing Ede I.* joghallgató vállalta magára, míg a tanári kar dr. *Alleram Gyula* tanárt bízta meg a csapatfelügyelettel. Tagjainak száma 44, kik öt örsbe vannak osztva.

4. Fontosabb mozzanatok a főgimnázium ez évi történetéből.

1. Augusztus 31-én voltak a javító-, pótló- és különbözeti vizsgálatok ; a magánvizsgálatok pedig szeptember hó 2-án és 3-án.
2. Szeptember 4., 5., 6. és 7-én voltak a beiratások.
3. Szeptember 8-án volt az ünnepélyes *Veni Sancte*.
4. Szeptember 9-én megkezdődött a rendes tanítás.
5. Szeptember 10-én szentmise boldogult emlékü *Erzsébet* királynénkért.
6. Október 4-én Ő Felsége legmagasabb névünnepén szentmise és iskolai ünnepély volt.
7. Október 31-én az ifjúság az «Uránia»-ban «Az Olimpiász» című darabot nézte meg.
8. November 19-én boldog emlékü *Erzsébet* királyné névünnepén szentmisét hallgatott az ifjúság.
9. Február 27-én az ifjúság az «Uránia»-ban megnézte «Az anyaföld» című darabot.
12. Április 11-én, az 1848-iki törvények szentesítésének napján szentmise volt.

13. Április 27-én néhai Pejacevich grófnak, az intézet jóttevőjének emlékére szentmisét hallgatott az ifjúság.

14. Május 18-án ünnepeltük a békenapot.

15. Június 8-án Ő Felsege koronázásának évfordulóján a kath. ifjúság résztvett a hálaadó Te Deum és az ünnepélyes szentmisén.

5. Főigazgatói látogatás.

A székesfővárosi tankerület kir. főigazgatója, *dr. Erődi Béla* udv. tan. intézetünket a f. isk. évben is több ízben látogatta meg. Látogatásai alkalmával az intézetben tapasztalt fegyelmi és tanulmányi állapotok felett teljes megelégedését fejezte ki.

6. Tanulmányi kirándulások.

a) Április hó 30-án az I. és II. osztály növendékei *Bernolák Kálmán* és *Zander László* tanárok vezetésével az Erzsébet-kilátótoronynál voltak.

b) Május 19-én a II. osztály tanulóit *Bernolák Kálmán* tanár Esztergomba vezette, ahol a székesegyház és a primási palota értékes gyűjteményeit tekintették meg. Megfürödtek a város újjáépített uszodájában s a délutánt a szigeten játékkal töltötték.

c) Az V. osztály tanulói *dr. Alleram Gyula* vezetésével április 11-én Pilisvörösvárott jártak, ahol a kőszénbánya műszaki berendezéseit tekintették meg. Április 30-án a Dobogóköt mászták meg Szentendre felől s Dömösre szállva le, hajón tértek vissza a fővárosba. Május 27-én a gödöllői kir. kastélyt és parkot látogatták meg, onnan Máriabesnyőre rándultak át, footballjáték és étkezés után a kegytemplomot és kriptáját nézték meg, majd elgyalogoltak az állami méhészeti- és baromfitenyésztőtelepre s Isaszegről vasuton jöttek haza. Mind a három alkalommal más osztályokból cserkészfiúkat is láttak vendégeikül s az ebéd és utazási költségek 1.50—2.60 közt ingadoztak.

d) A VIII. o. tanulói *Besskó Jenő* tanár és *Seregi László* honvédfőhadnagy vezetésével április 11-én megtekintették a közútivasút-társaság hengerutcai villanytelepét, *Besskó* és *Horváth dr.* tanárok vezetésével pedig április 18-án az izzólámpa- és telefongyár telepét látogatták meg, majd a káposztásmegyeri vízműveket.

e) A VI. o. tanulói május 29-én *Vajda Károly* tanár vezetésével turista kirándulást rendeztek. Utirány volt: Szentendre—Pilisszent-lászló—Visegrád.

f) A III. o. tanulói május 29-én *dr. Zombory János* és *Besskó Jenő* tanárok vezetésével Visegrádon voltak.

7. Beiratások.

A lefolyt 1912—13. iskolai évre a *beirások* június 24-én és 25-én, továbbá szeptember 4., 5., 6. és 7. napjain voltak. A fölvetett tanulók számáról és osztályonként való megoszlásáról stb. értesítőnkben a Statisztikai táblázatok adnak tájékozást. Szeptember 8-án ünnepélyes *Veni Sancte*val megkezdtük az iskolai évet s a tanítás akadálytalanul folyt az egész iskolai éven át.

8. Vizsgálatok.

a) Az 1912—13-iki iskolai év *szeptember* és *december* havában a tankerületi pótlóérettségi vizsgálatok ezen főgimnáziumban voltak (3386.—1912. kir. főig. r. sz.) Ezen vizsgálatokon dr. Erődi Béla udv. tan. a tankerület kir. főigazgatója elnökölt. Az 1912—13-iki rendes érettségi vizsgálatok írásbeli része május 19., 20., 21. napjain volt, a szóbeli vizsgálat pedig június 3—11. között tartatott. Ezen vizsgálatokon dr. Demeczky Mihály udv. tan., egyet. ny. r. tanár elnökölt, aki igaz atyai szeretettel vezette a vizsgálatokat.

b) Aróm.kath. tanulók vallástani vizsgálatai jún. 13. és 14-én voltak.

c) Az I—VII. osztályú tanulók vizsgálatai június hó 16—21. napjain voltak. A magántanulók június hó 21-én és 23-án tettek vizsgálatot.

9. Események a tanártestületben.

Baros István a V. K. M. 100.880—1912. július 25. sz. a. h. tanárul folytatólagos szabadsággal 1912—13-ra is alkalmaztatott.

Izsépy Béla a V. K. M. 716—1912. dec. 31. sz. r. a. rendes tanárrá neveztetett ki.

Korponay István súlyos betegsége miatt 1912—13-ra szabadságot kapott.

Dr. Kozák Lajos a V. K. M. 127.202—1912. szept. 28. sz. r. a. Korponay István helyettesítésére h. tanárul alkalmaztatott.

Dr. Szörényi József a dési főgimnázium érettségi vizsgálataihoz min. biztosul kiküldetett (V. K. M.

Szuchy Endre a V. K. M. 103.437—1912. júl. 31. sz. a. a VII. fiz. o. 3. fok.-ba kineveztetett.

Vári Rezső dr. a latin ny. tanítás szakfelügyeletére a kassai premontrei főgimnáziumhoz küldetett ki. (V. K. Min. 4999—1912.)

Zander László a V. K. M. 716—1912. dec. 31. sz. r. a. rendes tanárrá kineveztetett.

10. A tanulók egészségi állapota.

A tanulók egészségi állapota az egész tanévben megnyugtató volt, fertőzőbetegségek csak szórványosan fordultak elő. A hivatalos szemvizsgálat a tanév folyamán megtörtént, az újraoltás pedig szigorúan végrehajtatott. Haláleset egy fordult elő: *Éltető Albert* I. o. t. F. J. N. növendék 1913. január 21-én meghalt. Kedves emlékü társuk koporsójára társai koszorút helyeztek.

11. Jutalomkönyvek.

A nagyméltóságú vallás- és közokt. miniszterium által küldött jutalomkönyveket a tanári testület a következő tanulóknak ítélte oda tanusított szorgalmuk alapján:

Andor József: Nagy Lajos király: Vida Béla IV. o. t.

Arany János kisebb költeményei: Gruber Alfréd VII. o. t.

Császár: A magyar művelődés a XV. században: Vértesi Géza VIII. o. v. t.

Czimer: Művelődés és művészettörténet: Heller József V. o. t.

Eötvös József báró: Gondolatok: Ottlik László VIII. o. v. t.

Petőfi összes költeményei: Hubner Richárd VI. o. t.

Platz B.: Utazás a természetben: Apponyi György gróf V. o. t.

Stein: Homokba temetett városok: Herald László IV. o. t.

Vörösmarty M.: Összes költői művei: Kajdi László VII. o. t.

Csudáky B.: Mult és jelen: Gaal Ábris VI. o. t. (Szerző ajándéka.)

12. A tanulók osztályozása.

A római katolikus tanulók vallását nem jelezzük; g. kath. = görög katolikus vallású; g. kel. = görög keleti vallású; ág. ev. = ágostai hitvallású evangélikus; ref. = református; unit. = unitárius hitvallású; izr. = izraelita vallású; tm. = tandíjmentes; ftm. = féltandíjmentes; öszt. = ösztöndíjas; ism. = ismétlő; br. = báró, gr. = gróf; F. J. N. = a Ferenc József-Nevelőintézet növendéke; J. N. = a József Fhg. Nevelőintézet (Aloizianum) növendéke.

Az előmenetelnél:

1 = jeles; 2 = jó; 3 = elégséges; 4 = elégtelen.

A magaviseletnél:

1 = jó; 2 = szabályszerű; 3 = kevésbé szabályszerű; 4 = rossz.

Első osztály. Osztályfőnök: ZANDER LÁSZLÓ.

A tanuló neve és hitvallása ; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallástan	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Számítan	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	Szépíráás	K. egyh. ének	Magaviselet
Balázsovich Ernő F. J. N....	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1
Bosnyák Péter	4	3	4	3	4	4	4	1	2	2	2
Brčić Antal	2	2	2	2	2	2	3	2	2	2	1
Csernyus László J. N....	1	3	3	2	2	2	2	2	2	—	1
5 Csizmadia Sándor ág. ev. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Csudáky Andor gkath. tm.	1	1	2	1	3	1	1	1	1	—	1
Dobl Géza	3	3	3	3	3	3	3	1	3	3	1
Donhoffer Szilárd	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Erdősi Lajos ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
10 Éltető Albert F. J. N. ref. ² ...	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Falk Miksa	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	fm.	1
Farkas István ref.	1	2	2	2	3	2	3	2	2	—	1
Fehér Ferenc ftm.	2	2	2	3	3	2	1	1	2	1	1
Feledi Kálmán ftm.	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1
15 Fejl Tibor tm.	1	1	2	1	1	2	2	2	1	1	1
Firon Jenő tm. öszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Mateóczy-Fleischer András ág. ev. ism.	2	3	3	3	3	3	3	2	2	—	1
Gaal István ág. ev.	1	2	2	2	3	1	3	2	2	—	1
Gabriel Mihály	2	2	3	3	3	2	1	2	2	2	1
20 Gorzó Dénes J. N. ftm.	1	2	2	1	1	2	2	2	2	—	1
Herald Domonkos tm.	2	1	2	2	2	2	2	1	2	1	1
Hermann Pál izr.	3	2	2	3	3	3	2	2	3	—	1
Hodorovits Tibor	2	2	2	3	2	3	3	2	3	2	1
Janovics Leó Milkós ref. ftm.	1	2	1	2	2	2	1	fm.	2	—	1
25 Kemény István	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Késmárky Dezső ism.	2	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
Késmárky Iván	2	1	1	1	2	2	2	2	2	2	1
Kiss Károly	3	2	3	3	3	3	3	2	2	2	2
Knapp Endre	3	2	3	3	3	3	3	1	3	2	1
30 Matits Lajos	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Méhes Lajos	3	3	3	3	3	3	3	fm.	2	2	1
Mispál Lajos ág. ev.	1	2	2	2	2	2	2	2	3	—	1
Müller László J. N.	2	1	2	2	1	2	2	2	2	—	1
Müllner László	1	1	1	2	1	1	2	1	2	1	1
35 Pálovics Miklós ág. ev. ftm.	1	2	2	2	3	2	3	2	1	—	1
Péchy Kázmér J. N.	2	3	3	3	2	3	3	3	3	—	1
Radich Tibor	1	1	2	2	2	2	3	2	2	1	1
Rom Pál ftm.	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	1
Rüblein Kamil tm.	2	3	3	2	2	2	3	2	2	2	1
40 Schiffrer Ágost tm.	2	1	1	1	2	1	2	1	2	1	1
Schöttner Kurt J. N.	2	2	3	2	2	3	3	3	3	—	1
Schreiber Edvin ág. ev.	1	2	2	2	1	2	2	2	2	—	1
Schreiber Péter öszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Schrött Károly	3	4	4	3	4	4	4	1	3	2	1
45 Surányi Tibor tm.	2	2	2	2	1	3	3	2	2	2	1

¹ Vizsgálatlan maradt.² Meghalt 1913. január 21-én.

Első osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Számítan	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	Szépíráás	K. egyh. ének	Magaviselet
Szabó Ferenc	3	4	3	4	3	3	4	3	3	2	2
Sztareczky Attila gkath. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Szterszky Iván	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
Tarnay Zoltán tm.	2	1	2	1	2	1	1	2	1	2	1
⁵⁰ Taxner Károly	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Török József ref.	1	2	2	2	3	3	3	1	2	—	1
Vajda Ferenc F. J. N.	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1
Váradí Endre ftm.	1	2	3	2	2	2	2	2	2	1	1
Vörös József tm.	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	1
<i>Magántanuló:</i>											
⁵⁵ Hanskarl Sándor	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
Összesen 55.											

Második osztály. Osztályfőnök: BERNOLÁK KÁLMÁN.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Számítan	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	Szépíráás	K. egyh. ének	Magaviselet
Asztalos Gyula ref. ism. ---	3	3	2	2	3	2	3	2	2	—	1
Atzél Nándor tm. öszt. ---	2	1	1	2	1	1	2	2	1	1	1
Baittrók Miklós ---	2	3	3	2	2	2	2	2	2	2	1
Balogh Alajos ---	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1
⁵ Bencze Ferenc ---	2	3	3	3	3	3	3	2	2	3	1
Berkes Béla ---	3	3	3	3	3	3	2	2	2	2	1
Bleier Béla izr. ---	3	3	2	2	3	3	3	2	2	—	1
Czeisz István ---	2	2	3	3	3	2	3	1	2	2	1
Csernyus Lőrinc J. N. ---	2	3	3	3	2	3	3	2	3	—	1
¹⁰ Drechsler Ede izr. ---	3	3	2	2	3	3	2	2	—	—	2
Erdős Dezső ---	3	4	3	3	3	3	3	1	3	3	2
Érchegyi István ---	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2	1
Fülöp István ref. tm. öszt. ---	1	2	2	1	2	2	2	2	—	—	1
Ghillányi András ---	3	3	3	3	3	2	2	1	2	1	2
¹⁵ Grawatsch Tivadar ---	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	2
Gyulay László ---	3	3	2	2	3	2	2	1	2	1	1
Hajnal István ---	2	2	3	3	2	3	3	3	3	3	1
Halmos Tibor ref. F. J. N. ---	1	3	3	3	3	3	3	2	3	—	1
Hoffer Alfréd ---	2	3	2	2	3	3	3	2	3	1	1
²⁰ Horváth Csongor J. N. ---	3	4	3	3	3	3	3	2	2	—	1
Hosszú Gyula ---	3	4	4	4	4	3	3	3	3	3	2
Kálvin Rezső ---	1	2	2	2	3	2	1	2	2	1	1
Kaufmann Kálmán izr. ism. ---	1	4	3	3	3	3	2	1	3	—	2
Keömley Lóránt ---	2	3	3	3	3	2	3	1	3	1	1
²⁵ Klimesch Jenő ---	2	3	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Komáromy István ref. ---	2	2	3	2	3	2	3	3	2	—	1
König Andor ---	2	3	3	2	2	2	1	2	3	2	1
Malesevič Miklós ---	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Molnár Oszkár J. N. ---	2	2	2	1	1	1	1	1	1	—	1
³⁰ Móczár Béla ---	2	3	3	2	2	3	3	2	3	3	2
Nehrebeczky Viktor g. kath. ---	1	3	3	3	3	2	2	2	2	—	1
Oszvald Sándor ág. ev. ---	1	1	1	1	2	1	1	1	1	—	1
Pallaghy Attila tm. ---	3	2	2	2	3	2	3	2	2	2	1
Paunović Danilo gkel. F. J. N. ---	1	3	3	3	3	3	3	3	3	—	1
³⁵ Pittroff Dezső J. N. ---	3	3	4	3	3	3	3	2	3	—	1
Pogonyi Nándor ---	1	2	1	2	1	1	2	1	1	2	1
Radány Dezső tm. ---	2	2	2	1	2	1	1	1	1	2	1
Rédly Sándor ---	2	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1
Román József ---	2	3	2	3	2	3	2	2	2	2	1
⁴⁰ Schimmerlik György izr. ---	1	1	1	2	2	2	1	2	2	—	1
Schramm Alfréd ---	3	3	3	3	2	3	3	1	2	3	2
Sebestyén István ---	3	3	3	3	3	3	3	2	3	2	1
Sibelka Artur ---	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Strache Antal tm. öszt. ---	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
⁴⁵ Stražimir Radoszlav ref. ---	2	3	3	3	3	3	3	2	3	—	2
Sulányi Dezső ---	3	4	4	4	4	3	3	2	2	3	2
Szabó Jenő ---	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1
Szaplonczai József ---	2	2	2	2	1	2	1	2	2	2	1

Második osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Földrajz	Term.-rajz	Számítan	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	Szépíráás	K. egyh. ének	Magaviselet
Szegő Ferenc	3	4	4	3	3	3	3	2	3	2	1
⁵⁰ Szólinger András J. N.	2	3	3	3	3	3	3	2	3	—	1
Szterszky Tibor ism.	3	3	3	3	2	3	3	2	3	3	2
Sztrakoniczky Pál	3	4	3	3	3	4	3	1	3	3	1
Telkes László	1	3	3	3	3	2	2	2	2	1	1
Várallyay István J. N.	2	2	3	2	1	3	1	1	3	—	1
⁵⁵ Vértesi-Weisz László	2	3	3	2	3	2	2	3	2	3	1
Winkler Béla F. J. N.	2	2	2	2	3	2	2	3	3	2	1
Witchen István ág. ev.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	—	1
Wittinghoff Béla ftm.	2	2	3	2	2	2	2	1	2	2	1
<i>Magántanulók:</i>											
Csepely Tibor ¹	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—
⁶⁰ Nyigri Imre ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
¹ A tanév első felében tett vizsgálatot. ² Évközben lett magántanulóvá és vizsgálatlan maradt.											
Összesen : 60.											

Harmadik osztály. Osztályfőnök: DR. ZOMBORY JÁNOS.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Phis. földrajz	Számítan	Rajzoló géom.	Testgyakorlat	K. egyh. ének	Magaviselet
Ágotha István	3	3	3	3	3	2	3	3	3	1	1
Baittrók László	3	3	3	2	3	3	3	3	1	2	1
Balázsovich László F. J. N.	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
Bayer László tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
5 Bárczay Gyula ref. F. J. N.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Berg Ernő	1	1	1	1	1	1	1	1	fm.	1	1
Bihar Tibor tm. öszt. F. J. N.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Braunberger Emil	3	3	3	3	3	3	3	3	1	2	1
Csorba Béla ref.	1	2	2	3	2	3	3	3	1	—	1
10 Domonkos Endre J. N.	3	3	3	3	4	3	3	3	1	—	2
Emmerth Béla J. N.	1	1	1	1	2	2	2	3	3	—	1
Fehér Gyula	2	3	2	2	1	2	3	3	2	2	1
Fodor László ref.	1	3	3	3	3	2	3	3	1	—	1
Frommer Ottó tm.	2	2	1	2	2	1	2	2	2	2	2
15 Gorka László	2	2	2	1	2	2	2	3	2	1	1
Gulácsy Zoltán tm.	2	1	1	1	1	1	2	2	2	1	1
Haupt Róbert ág. ev.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Hellebranth Tibor ág. ev.	2	1	2	1	2	1	2	1	1	—	1
Heller Imre J. N.	1	2	2	2	1	2	3	2	3	—	1
20 Hermann Ferenc izr.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	—	1
Hernádi Pál ág. ev. F. J. N.	2	2	2	1	2	2	2	2	2	—	1
Horváth Dezső	3	3	3	3	3	3	3	3	2	2	2
Höffler Jenő	2	2	3	2	2	3	2	3	3	2	1
Józan Dezső unit.	1	2	2	3	2	3	3	3	3	—	1
25 Kajdi Ferenc ref. tm. öszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Kim Andor	2	3	3	3	2	3	2	2	1	2	1
Korcsmáros János tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Košéec Gusztáv F. J. N.	2	2	2	1	2	3	2	2	2	2	1
Kozák Károly ftm.	2	2	3	2	3	2	3	3	2	2	1
30 Kultsár István tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Lederer György ág. ev.	1	1	1	1	2	1	2	2	2	—	1
Magassy Győző ág. ev. ftm.	1	2	2	2	3	3	3	3	1	—	2
Martonitz István	2	3	3	3	2	3	3	2	2	2	1
Nehrebeczky György g. kath.	1	2	2	3	1	2	3	3	2	—	1
35 Perényi Bertalan br.	1	1	1	1	1	1	2	1	2	1	1
Podhrádszky Olivér ág. ev. F. J. N.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	—	2
Pöschl Gyula	2	1	1	1	2	2	2	2	1	1	1
Ring Kálmán J. N.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Ruska Magyar István J. N.	2	3	3	3	2	2	3	2	2	—	1
40 Schiffler Imre	2	3	3	3	3	3	3	3	3	2	1
Schrimpf Frigyes	1	1	1	1	2	1	2	1	2	2	1
Schulpe Vilmos ág. ev. F. J. N.	2	3	3	2	3	2	3	3	3	—	1
Skreka Ferenc tm.	1	2	2	2	1	1	2	3	1	2	1
Smetana László	3	3	3	4	4	4	4	4	2	2	2
45 Sorbán Jenő g. kath. F. J. N.	1	1	1	1	2	1	1	3	2	—	1
Steiner Károly ftm.	1	1	1	2	2	1	2	2	2	2	1
Surányi Károly tm.	2	1	1	2	2	2	3	2	3	2	1
Szaplonczay Pál	2	1	2	1	1	1	1	1	2	1	1

Harmadik osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Phis. földrajz	Számítan	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	K. egyh. ének	Magaviselet
Szegedy Béla ref.	2	3	3	3	3	3	3	3	2	—	2
⁵⁰ Szontágh Gábor ág. ev.	2	3	3	3	3	3	3	3	1	—	1
Tuskó László	3	3	4	4	3	2	3	3	2	2	1
Vaisz Lajos	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2	2
Varga Lajos tm.	1	2	2	1	2	2	2	3	2	2	1
Várallyay Gyula ism. J. N.	2	3	3	3	2	2	2	1	2	—	1
⁵⁵ Velősy Béla	2	2	1	1	2	1	2	2	2	2	1
Vicenty Sebestyén rk.	2	2	2	2	2	1	2	3	3	2	1
Wengersky Imre gr. J. N.	2	2	2	1	2	3	3	3	3	—	1
Wittchen Béla ág. ev.	2	2	3	3	2	2	3	3	3	—	1
Zajc József F. J. N.	2	3	4	4	3	3	3	3	1	2	1
⁶⁰ Zehntbauer János ism. J. N.	3	3	3	3	2	3	3	3	3	—	1
Zimányi János ág. ev. tm.	1	1	1	1	2	1	2	2	1	—	1
<i>Magántanulók:</i>											
Csepely Tibor ref.	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—	—
Körödy Béla ¹	2	3	3	3	2	2	3	3	—	—	—
Végh Miklós ref.	1	1	1	1	2	1	1	2	—	—	—

¹ I.—II. o. összevont vizsgálatot tett.

Összesen : 64.

Negyedik osztály. Osztályfőnök: SZUCHY ENDRE.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Termrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	K. egyh. ének	Magaviselet
Barta László izr.	2	2	2	2	3	3	3	2	fm.	—	1
Biró Zoltán	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Bozóky Jenő	2	2	2	2	3	2	2	2	3	2	1
Ecner Sándor tm.	2	1	1	1	1	1	1	1	2	2	1
5 Éltető Dániel ref. F. J. N.	1	1	2	2	2	2	2	2	1	—	1
Gorka Gyula	3	3	3	3	3	4	3	3	3	2	1
Gulden Richard	3	3	3	2	3	4	3	3	3	2	2
Herald László tm. öszt.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kallina Andor	2	3	4	3	3	3	3	3	1	2	2
10 Kászonyi Imre	3	3	3	3	3	4	3	3	2	2	1
Kellner Géza izr. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Kovács Aladár ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kovács Sándor	2	3	3	2	3	3	3	3	2	1	1
Lippay Andor ág. ev. F. J. N.	2	2	2	2	1	2	2	1	2	—	1
15 Mayer Miklós	2	3	3	2	2	3	3	3	3	1	1
Máthé Ferenc ref.	2	2	3	3	3	3	3	3	1	—	2
Mészáros Antal ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Müller Dezső J. N.	1	2	3	3	2	3	3	3	3	—	1
Nagy Károly	2	2	2	3	2	2	3	3	2	1	1
20 Nagy László	3	3	4	3	4	4	3	3	1	2	2
Oltay Ernő tm.	1	2	1	1	2	2	1	1	1	1	1
Polgár Béla ref. F. J. N.	2	2	2	2	2	2	2	1	2	—	1
Risztics Károly F. J. N.	3	3	4	3	3	4	3	3	1	—	2
Rolf Ervin	2	3	3	3	3	4	3	3	1	2	2
25 Ruska-Magyar János F. N.	2	3	3	2	2	2	3	3	2	—	1
Rusz Tibor izr.	2	1	1	1	1	1	1	1	2	—	1
Sárkány László ág. ev. F. J. N.	3	3	3	3	3	4	3	3	2	—	1
Sároi-Szabó János ref.	1	2	2	1	1	2	1	2	2	—	1
Schneckenberger Nándor	1	2	2	1	1	2	2	3	2	1	1
30 Schulcz Ferenc ág. ev. tm.	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	1
Sevcsik Jenő	2	3	3	3	3	3	3	2	2	2	1
Smetana Antal tm.	1	1	1	1	1	2	2	1	2	2	1
Stark Antal	2	2	2	1	1	2	2	2	2	2	1
Szazimir Oszkár ref.	2	2	3	3	3	3	3	3	2	—	2
35 Szathmáry Jenő ref.	1	3	3	3	1	3	3	2	2	—	1
Szegő Kornél	2	2	3	2	3	3	3	3	1	2	1
Szép Gyula ism.	3	2	3	3	3	3	3	2	1	2	1
Trinchieri József	2	2	3	2	2	2	3	2	2	1	1
Tunkl Tamás br. F. J. N.	3	2	3	2	2	3	3	2	3	2	1
40 Vancsura Pál	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2	1
Várhidi Sándor	3	3	4	3	3	3	3	3	3	2	1
Vaszary Gábor	2	3	3	3	3	4	3	3	2	2	1
Vaszary János	2	2	3	3	3	3	2	2	fm.	2	1
Vida Béla	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
45 Vidats Antal	1	1	3	2	3	2	3	3	2	1	1

¹ Kimaradt 1913. április 17-én.

² Kimaradt 1913. május 1-én.

Negyedik osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásian	Magyar nyelv	Latin nyelv	Német nyelv	Történelem	Termrajz	Mennyiségtan	Rajzoló geom.	Testgyakorlat	K. egyh. ének	Magaviselet
Wieser Alajos J. N.	3	3	4	3	2	3	3	3	fm.	—	1
Zatkovich László J. N.	3	2	3	3	2	3	3	3	fm.	—	1
Zsámboki László	2	2	2	3	3	3	3	3	1	2	1
<i>Magántanuló:</i>											
⁴⁹ Puchner Szilárd br.	4	3	3	3	3	2	4	3	—	—	—

Összesen 49.

Ötödik osztály. Osztályfőnök: Dr. ALLERAM GYULA.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-ny. h. i.	Német nyelv	Történelem	Termrajz	Mennyiségian	Rajz	Testgyakorlat	Magaviselet
Apponyi György gr.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	2	1
Barna Elek ref., ftm.	2	3	2	—	2	1	3	3	3	1	3	1
Bezerédy István F. J. N.	3	3	3	—	2	3	3	4	2	3	1	1
Bognár György ág. ev.	2	3	3	—	2	3	3	3	3	2	1	1
⁵ Brčić Mihály	1	3	3	—	1	3	2	3	2	3	2	1
Csanak György ref. F. J. N.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	2	3	1
Erdős László	2	2	3	—	1	3	1	2	3	2	2	1
Ertl János	3	2	3	—	1	3	2	3	3	3	3	1
Érdy Sándor	3	3	3	—	1	3	3	3	3	3	2	1
¹⁰ Gulden Jenő	2	3	3	—	1	3	3	3	3	3	3	1
Gutgesell Ernő	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	1
Hank Olivér ág. ev. ftm.	2	2	3	—	1	3	3	2	2	3	3	1
Heller Kornél J. N. tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	2	—	2	1
Hosszú Géza J. N.	3	3	3	—	2	3	3	3	3	3	3	2
¹⁵ Janovics András ref. ftm.	2	2	1	2	—	1	1	2	2	—	2	1
Jellinek Alfonz F. J. N.	2	1	3	—	1	3	2	2	3	3	2	1
Józan Miklós unit.	1	3	3	—	1	3	2	2	2	3	2	1
Kanitz Pál	2	2	2	—	2	2	2	3	3	3	2	1
Klokocsán Lajos	2	3	3	—	1	3	3	4	3	3	2	1
²⁰ Kondér István	2	2	2	—	2	3	2	3	2	3	2	1
Kováts Gyula tm.	1	1	1	2	—	2	1	1	2	—	2	1
Kurz Ferenc ág. ev. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Lers Vilmos ág. ev.	2	3	2	3	—	1	3	3	2	—	3	2
Löschnigg Leo	2	3	3	—	2	2	3	3	3	3	im.	1
²⁵ Molnár Kázmér J. N.	3	3	3	—	3	3	3	3	4	2	2	1
Müllner János	2	3	3	4	—	3	2	3	3	—	3	1
Pitlovics József	3	3	3	—	2	4	3	3	3	3	2	1
Poddányi István tm.	3	2	2	—	1	3	1	2	2	1	1	1
Rosner Ferenc tm. öszt.	1	1	1	—	2	1	1	2	1	—	2	1
³⁰ Strecke Ernő tm. ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szebeny József	3	3	3	—	2	3	2	3	4	2	3	2
Szöllösi István ref. tm.	1	1	1	1	—	2	1	1	1	—	1	1
Szuchy László g. kath. tm.	1	2	2	3	—	2	3	3	2	—	2	1
Tarkeőy Aladár	2	3	3	—	2	3	3	3	4	2	2	1
³⁵ Vári Lajos tm.	2	2	1	2	—	2	1	2	2	—	2	1
Vidats Dezső	2	2	2	—	1	3	2	2	2	3	1	1
Wilfinger Gyula ág. ev.	2	2	3	—	2	3	3	3	3	3	2	1
Zmeskál György	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	1
<i>Magántanulók:</i>												
Kalmár Gyula	2	2	3	—	2	2	3	2	2	3	—	—
⁴⁰ Vécsey József br.	3	3	3	—	2	3	3	2	3	3	—	—
Wahl Henrik lov. F. J. N. ³	2	1	2	—	1	1	1	2	3	2	—	—

¹ Kimaradt 1912. okt. 7.² Vizsgálatlan maradt.³ IV.—V. o. összev. vizsg. tett.

Összesen 41.

Hatodik osztály. Osztályfőnök: VAJDA KÁROLY.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-ny. h. i.	Német nyelv	Történelem	Termrajz	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlat	Magaviselet
Csáky Árpád gr. F. J. N.	2	2	2	—	2	2	2	2	3	2	3	1
Deréky Andor F. J. N.	1	2	2	—	2	1	1	2	2	1	2	1
Detre László tm.	1	1	1	1	—	1	1	2	1	—	2	1
Drágffy Sándor J. N.	3	4	3	—	3	3	3	4	3	3	3	1
5 Exner Ernő tm.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	2	1
Fehér László ism.	2	3	3	—	3	3	2	2	3	2	1	1
Fejszés Jenő ref. tm. öszt.	1	2	2	2	—	3	2	3	1	—	fm.	1
Fell László tm. öszt.	1	2	2	2	—	2	1	2	1	—	2	1
Gaal Ábris ref.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	1
10 Gruber Gyula unit. tm.	1	2	1	1	—	2	1	2	1	—	1	1
Guckler Gyula ism. J. N.	3	3	3	4	—	3	2	3	4	—	2	1
Hodorovits Ferenc tm.	2	2	1	2	—	2	1	3	3	—	2	1
Hornyánszky Viktor ág.ev.ism.	2	3	3	—	2	3	3	3	3	3	3	1
Hubner Richárd tm.	1	1	1	2	—	1	1	1	1	—	2	1
15 Jávorszky Imre ism.	3	3	3	—	3	3	2	3	2	3	2	2
Kanitz Ferenc	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	1
Kiss Gyula tm.	2	2	2	—	1	2	1	2	2	1	1	1
Kiss Imre ref. tm.	1	1	2	2	—	2	2	2	1	—	1	1
Kochmann Antal.	2	3	2	2	—	3	2	2	3	—	1	1
20 Kokas Sándor	2	3	2	—	3	3	1	2	3	3	3	1
Krajac Farkas F. J. N.	3	2	2	—	2	2	2	2	3	1	2	1
Lähne András ág. ev.	2	3	2	—	2	2	2	2	2	3	fm.	1
Liebner Sándor F. J. N.	3	3	3	—	3	3	3	4	4	3	3	1
Mészáros Zoltán	3	3	2	—	3	3	3	3	2	2	2	1
25 Oltay Aladár	3	3	3	—	3	3	3	3	2	2	1	1
Oltay Géza tm.	2	3	2	1	—	2	1	3	1	—	2	1
Pokol Ince F. J. N.	3	3	3	—	3	3	3	4	3	3	2	1
Polgár József ref. F. J. N.	1	1	1	—	1	1	1	1	2	1	1	1
Pöschl Dezső J. N.	2	3	3	—	2	3	2	2	1	3	fm.	1
30 Prochaska Lajos tm. öszt.	1	1	2	—	1	1	2	1	3	1	1	1
Schmidt Gyula ág. ev.	3	4	3	—	3	3	3	3	3	3	1	2
Sinkovits László ref. F. J. N.	1	2	2	—	2	2	2	2	2	2	2	1
Svéda Károly tm. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Szabó István tm. öszt.	1	2	1	—	1	2	1	1	2	2	2	1
35 Szegedy Andor ref. tm.	1	3	2	2	—	2	2	3	3	—	2	1
Szukováthy László tm.	1	1	2	—	1	2	1	2	2	2	1	1
Vári József tm.	2	3	3	3	—	2	3	2	2	—	3	1
Wladár Elek J. N.	1	3	3	—	2	3	2	2	3	3	2	1
Zádor Sándor izr. ftm.	2	2	2	—	2	3	3	3	2	2	2	1
<i>Magántanulók:</i>												
43 Czell Benő ref.	1	4	3	—	3	3	3	4	3	2	—	—
Szekeress Albin ref.	—	3	3	—	3	3	—	2	3	3	—	—

¹ Kimaradt 1913. V. 1.

Hetedik osztály. Osztályfőnök: DR. HORVÁTH KÁLMÁN.

A tanuló neve és hitvallása; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösztön- díjas-e?	Vallástán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-ny. h. i.	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Testgyakorlat	Magaviselet
Aba Botond	2	3	3	—	3	3	3	3	2	3	2	1
Berkes Sándor	3	3	4	—	3	3	2	3	3	2	1	1
Borhy Miklós F. J. N.	2	2	3	—	2	2	1	2	2	3	2	1
Csapó Pál ág. ev. F. J. N. tm.	1	1	1	2	—	2	1	1	1	—	1	1
⁵ Erdős Zoltán tm.	2	2	2	3	—	2	2	2	1	—	2	1
Erdős László	1	3	3	3	—	2	1	2	3	—	3	1
Fay Andor	2	3	3	—	2	3	3	2	2	3	3	2
Gombás Ferenc tm.	3	2	2	3	—	3	3	2	2	—	2	1
Gorove Antal	2	1	2	3	—	2	2	2	2	—	2	1
¹⁰ Gruber Alfréd ftm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1	1
Gülcher Hermann ref., F. J. N.	1	2	3	—	2	2	2	2	1	2	1	1
Gyertyánffy Andor F. J. N.	3	3	3	—	2	3	2	3	3	3	3	1
Hamvas János	1	1	2	2	—	2	1	1	1	—	2	1
Hayde Gyula ág. ev. ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
¹⁵ Hegyi Károly ftm.	2	2	2	—	1	2	2	2	1	2	1	1
Heller József J. N.	3	2	3	3	—	3	3	4	3	—	1	1
Hoór Tempis István	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1	1
Janovics György ref., ftm.	1	3	2	—	2	2	3	2	3	2	2	2
Kajdi László ref., tm.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1	1
²⁰ Kenessey István ref., F. J. N.	1	1	2	—	1	2	1	2	2	2	3	1
Kiszely István ág. ev.	2	3	2	—	2	2	2	2	2	2	2	1
Kövesdy Lajos ref., F. J. N.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	2	1	1
Lampel Vilmos	1	2	1	2	—	2	1	2	1	—	2	1
Lax Angel Salvator izr., tm.	2	2	2	3	—	2	2	2	2	—	3	1
²⁵ Marić István	2	2	3	—	2	2	2	2	2	1	3	1
Masirevits Mihály g. kel., tm.	1	1	1	2	—	2	1	2	2	—	2	1
Milosevics János ism., g. kel.	1	3	3	—	2	4	3	3	3	3	2	1
Móczár Elemér ftm.	2	3	2	—	1	3	2	3	2	2	1	2
Nagy Andor	2	1	1	—	1	1	2	1	1	2	2	1
³⁰ Padstüber Antal	2	2	3	—	2	3	3	2	3	3	3	1
Papanek Károly	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	1
Podhrádszky Andor ág. ev. F. J. N.	2	1	3	—	2	2	2	2	2	2	1	1
Pogáts Lóránd tm.	1	1	1	3	—	1	1	2	1	—	1	1
Schulcz Ágost ág. ev., tm.	1	1	2	—	1	2	1	2	2	—	1	1
³⁵ Schulpe Emil ág. ev., F. J. N.	1	2	2	—	2	2	1	2	2	3	2	1
Splény György br.	3	3	3	—	3	4	3	3	3	3	fm.	1
Spuller Olivér unit.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	2	3	1
Százimír Milán ref.	1	2	3	3	—	3	3	3	3	—	2	2
Szántó László ág. ev.	2	3	3	—	1	2	3	3	2	2	2	2
⁴⁰ Szelecsényi Andor	2	1	2	—	1	3	2	2	2	3	2	1
Templom János J. N.	3	2	3	—	3	3	3	3	3	3	1	1
Vavrincez Gábor	2	3	3	—	3	3	3	2	2	3	3	1
Wahlner Aladár	3	2	2	—	2	3	3	3	3	3	3	1
Witkovszky Béla	3	4	3	—	3	3	3	2	3	3	2	2

¹ Kimaradt 1913. február 1.

Nyolcadik osztály. Osztályfőnök: NIKOLICS IGNÁC.

A tanuló neve és hitvallása ; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösz- töndijas-e ?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-ny. h. i.	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Bölcsészettan	Testgyakorlat	Magaviselet	Az éretts. vizsg. eredménye
Andreanszky István ág. ev. tm.	1	3	2	—	1	2	2	2	2	3	1	2	1	jól érett
Babóchay Pál J. N.	2	3	3	—	2	3	3	3	2	3	2	1	1	jól érett
Balonyi Agoston	1	2	2	—	1	1	1	1	1	2	1	1	1	jelesen érett
Bauer Ernő tm. öszt.	1	1	2	—	1	2	1	1	1	2	1	2	1	jelesen érett
⁵ Bernáth Gusztáv ftm.	1	2	3	—	2	3	2	3	2	2	2	2	1	érett
Bolgar Aladár izr. tm.	2	2	2	2	—	2	2	1	1	—	1	2	1	jól érett
Bölöny Ödön J. N.	1	1	2	—	1	2	2	2	2	3	2	2	1	jelesen érett
Bujanovics Albert	2	3	3	—	2	3	3	3	3	2	2	2	1	jól érett
Bundalek Antal	2	3	3	—	2	3	2	3	3	2	2	1	1	érett
¹⁰ Csorba Ferenc ¹	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Csorba Zsigmond ref.	1	1	1	—	1	2	1	1	2	1	1	2	1	jelesen érett
Dobrin Cassius g. kel. J. N.	1	3	2	—	2	3	2	3	2	2	3	1	1	érett
Drechsler Dezső	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	1	1	érett
Esti Miklós	2	1	1	—	1	2	1	2	2	3	1 fm.	1	1	jelesen érett
¹⁵ Farkas Jenő	1	3	2	3	—	3	2	3	3	—	3	3	2	érett
Fischer Béla	2	2	2	—	1	2	1	1	2	1	1	1	1	jól érett
Gaal Gedeon ref.	1	2	1	—	2	2	1	1	2	1	2	1	1	jól érett
Graefl Károly F. J. N.	2	3	3	—	3	2	2	3	2	2	1	1	1	jól érett
Hintz Vilmos ág. ev.	1	3	3	—	2	3	2	3	3	1	3 fm.	1	1	érett
²⁰ Kanitz István	2	3	2	—	1	2	2	3	2	1	1	2	1	jól érett
Kászonyi Béla tm.	1	3	2	—	2	3	3	1	1	3	2	2	1	jól érett
Kelety Sándor	2	3	3	—	2	3	3	3	3	3	2	1	2	érett
Kerékgyártó Tamás	1	2	3	—	2	2	3	3	1	2	2	1	1	jól érett
Kiss Emil ism.	1	3	3	—	3	3	2	3	3	3	2	3	1	érett
²⁵ Kovács Elemér J. N.	2	3	3	—	3	3	2	3	3	3	1 fm.	1	1	érett
Kovács Emil	2	2	2	—	1	3	2	1	2	1	1 fm.	1	1	jól érett
Kovács Gyula	2	3	3	—	2	3	2	3	3	2	2	1	1	jól érett
Kuczka Géza J. N.	2	2	2	—	1	3	2	3	3	3	2	1	1	jól érett
Laehne Tibor ág. ev.	2	2	2	—	2	2	2	2	2	2	1	1	1	jelesen érett
³⁰ Lipthay Antal br. F. J. N.	2	2	2	—	2	2	2	3	2	2	2	2	1	jól érett
Madarassy Andor	1	2	2	—	1	2	2	2	2	2	1	2	1	jól érett
Malobiczky Ferenc	2	2	2	—	2	3	1	2	2	3	3	1	1	jól érett
Mészöly Pál J. N.	1	2	2	—	2	2	2	1	2	3	1	1	1	jól érett
Orsonics Sándor	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2 fm.	1	1	nem érett
³⁵ Otllik László ref.	1	1	1	1	—	1	1	1	1	—	1 fm.	1	1	jelesen érett
Rauscher Lajos J. N.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	3	1	érett
Rieger Gyula ftm.	1	1	1	—	1	2	1	1	2	1	2	1	1	jelesen érett
Rotta Nándor	2	3	3	—	2	3	3	3	3	3	3	2	1	érett
Rupchich Tibor F. J. N. ²	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
⁴⁰ Sándy Róbert ág. ev. ftm.	1	2	2	—	1	2	1	1	2	1	1	1	1	jelesen érett
Schick István J. N.	2	2	3	—	3	3	3	3	3	3	2	1	1	érett
Schlott Ferenc tm. öszt.	1	1	1	—	1	1	1	1	1	3	1	2	1	jelesen érett
Seç Agost F. J. N.	1	1	1	—	1	1	1	2	1	1	1	1	1	jelesen érett
Steiner Félix	1	1	2	—	1	1	1	1	1	1	1	1	1	jelesen érett
⁴⁵ Stettner László	2	3	2	—	3	3	3	3	3	1	2	2	1	jól érett
Szabady Vilmos ág. ev.	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	1	2	érett
Szabó Ferenc	2	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	1	1	érett

¹ Kimaradt 1913. márc. 14.² Kimaradt 1913. január 6.

Nyolcadik osztály. (Folytatás.)

A tanuló neve és hitvallása ; ismétlő-, tandíjmentes- vagy ösz- töndijas-e ?	Vallásán	Magyar nyelv	Latin nyelv	Görög nyelv	Gör.-ny. h. i.	Német nyelv	Történelem	Természettan	Mennyiségtan	Rajz	Bölcsészettan	Testgyakorlat	Magaviselet	Az éretts. vizsg. eredménye
	Szalay Zoltán ref.	1	2	2	—	3	3	3	3	3	3	3	3	
Szilassy László ref. F. J. N.	1	3	3	—	2	2	2	3	2	2	2	1	1	jól érett
⁵⁰ Szuchy Elek g. kath.	1	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	1	1	nem érett
Terbócz Miklós F. J. N.	2	3	2	—	1	3	2	3	2	1	2	1	1	jól érett
Ujhelyi Ferenc ág. tm. öszt.	1	1	2	—	1	2	1	1	1	1	1	1	1	jelesen érett
Vértesi Géza tm. öszt.	1	1	1	—	1	1	1	1	—	—	1	fm.	1	jelesen érett
Vigyázó Miklós tm.	1	2	2	—	2	2	1	2	—	—	2	1	1	jól érett
⁵⁵ Vitéz János	2	3	3	—	3	3	2	3	3	2	1	1	1	jól érett
Vörös János	1	3	3	3	—	2	2	3	3	—	3	3	1	érett
Weber Ernő izr. tm.	2	2	1	2	—	1	1	1	1	—	2	fm.	1	jelesen érett
<i>Magántanulók :</i>														
Balázs Gyula tm. ³	2	3	3	—	3	3	3	3	2	2	2	—	—	—
Bandat Horst ⁵	1	1	1	—	1	1	1	1	1	1	1	—	—	jelesen érett
⁶⁰ Barcsay László ref. ⁵	2	3	3	—	3	3	3	3	3	2	3	—	—	érett
Császovszky József br. ⁵	3	3	2	—	1	2	2	3	1	1	2	—	—	jól érett
Décsi Vera izr. ³	1	2	3	—	1	2	1	1	3	3	1	—	—	érett
Dick István izr. ⁴	1	2	2	—	3	2	2	3	3	2	3	—	—	érett
Epler Henrik izr. tm. ³	1	3	3	—	2	2	3	2	3	3	2	—	—	érett
⁶⁵ Fejérváry Géza br. ⁵	1	1	1	—	1	1	1	1	1	—	1	—	—	jelesen érett
Feledi Tibor izr. ⁶	2	3	2	—	4	3	4	4	4	3	3	—	—	—
Haris Jenő ⁵	3	3	2	—	3	3	3	3	3	3	3	—	—	érett
Horváth Imre tm. ⁵	3	3	3	—	3	3	3	2	3	2	3	—	—	jól érett
Karácsony Zsigmond ref. tm. ³	2	3	3	—	3	3	3	3	3	1	3	—	—	érett
⁷⁰ Kilenyi Mária ág. ev. ⁴	1	2	2	—	2	2	3	3	1	1	2	—	—	jól érett
Kiss Elek ref. ⁴	3	3	3	—	2	3	3	3	3	3	3	—	—	érett
Klein Salamon izr. tm. ³	1	3	3	3	—	2	3	2	3	—	2	—	—	nem érett
Koch Gyula ³	3	3	3	—	3	3	3	2	1	1	2	—	—	jól érett
Lányi Hedvig tm. ³	2	2	2	—	2	2	2	3	3	3	1	—	—	jól érett
⁷⁵ Madarász Béla ⁴	2	3	2	—	3	3	3	3	2	1	—	—	—	nem érett
Mészáros Melanie tm. ⁴	3	2	3	—	3	2	3	3	2	1	2	—	—	jól érett
Osváth Béla ref. tm. ⁵	2	3	3	—	2	4	3	3	3	3	2	—	—	—
Pintér Hugó ³	2	3	3	3	—	3	2	3	3	—	2	—	—	nem érett
Réti Ferenc izr. ⁵	2	4	3	—	4	4	3	4	4	3	3	—	—	—
⁸⁰ Schreiber Ignác izr. tm. ³	1	3	2	2	—	3	2	2	2	—	2	—	—	érett
Sipos György izr. ⁴	2	3	2	—	2	3	2	3	1	3	2	—	—	jól érett
Spilenberg Imre tm. ⁴	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	2	—	—	érett
Szörényi Dezső tm. ⁵	1	1	1	—	1	1	1	2	2	2	1	—	—	jelesen érett
Szuchy Béla gör. kath.	3	3	3	—	3	3	3	3	3	1	3	—	—	érett
⁸⁵ Vécsey Gábor báró ⁵	2	2	2	—	2	3	2	2	2	1	2	—	—	jól érett
Vécsey Sándor báró ⁵	3	3	3	—	3	3	3	3	3	3	3	—	—	érett
Weisz Móric izr. tm. ³	1	2	3	—	2	3	2	3	3	3	2	—	—	érett
Zoltán István ref. ⁴	1	4	3	4	—	4	3	3	4	—	4	—	—	—

1 Kimaradt 1913. márc. 14.

2 Kimaradt 1913. január 6.

3 Magánvizsgálatot tett 1912. szept.

4 Magánvizsgálatot tett 1912. nov.

5 Magánvizsgálatot tett 1913. április.

6 Magánvizsgálatot tett 1913. június.

III.

A TANULÓK STATISZTIKÁJA.

1. A tanulók számának alakulása az iskolai év folyamán.

Nyilvános tanulók												Magántanulók				
Felvételtett	Az iskola év folyamán								Az osztályvizsgálatról elmaradt	Június ill. május hóban osztályvizsgálatot tett	Pótló vizsgálatot tehet	Összesen osztályvizsgálatot tett	Felvételtett		Osztályvizsgálatot tett	
	magántanuló tett	önként kimaradt	tanács folytán távozott	kizárattott	betegség	baleset	öngyilkosság	következtében meghalt					fiú	leány	fiú	leány
													1	2	3	4
402	3	7	—	—	1	—	—	2	389	2	389	39	4	38	4	

2. A felvett és a vizsgát tett tanulók száma osztályonként.

Osztály	Felvételtett			Osztályvizsgálatot tett		
	nyilvános tanuló	magántanuló		nyilvános tanuló	magántanuló	
		fiú	leány		fiú	leány
1	2	3	4	5	6	7
I.	54	1	—	52	1	—
II.	59	2	—	58	1	—
III.	61	3	—	61	3	—
IV.	48	1	—	46	1	—
V.	38	3	—	36	3	—
VI.	40	2	—	38	2	—
VII.	44	—	—	43	—	—
VIII.	58	27	4	55	27	4
I—VIII.	402	39	4	389	38	4

3. A felvett nyilvános tanulók megbetegedései s az igazgatói és tanárkari megrovások száma.

Megbetegedések			Megrovások	
A könnyű nem fertőző	A súlyos	A fertőző esetleg (járványos)	Az igazgatói	A tanárkari
megbetegedések száma			megrovások száma	
1	2	3	4	5
1552	76	27	—	—

4. A tanulók megoszlása december hó 31-én kor szerint, osztályonként.

Osztály	A nyilvános és a magántanulók együttes létszáma dec. 31-én	A nyilvános és a magántanulók együttes létszámából december 31-én																	
		9.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.	17.	18.	19.	20.	21.	22.	23.	25.	30.	
		évét már betöltötte																	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
I.	55	1	50	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
II.	61	—	6	40	14	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
III.	64	—	—	3	38	20	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
IV.	49	—	—	—	3	36	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
V.	40	—	—	—	—	2	31	6	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	
VI.	41	—	—	—	—	—	3	28	6	4	—	—	—	—	—	—	—	—	
VII.	44	—	—	—	—	—	—	4	30	6	4	—	—	—	—	—	—	—	
VIII.	88	—	—	—	—	—	—	—	3	58	14	6	1	4	—	2	—	—	
I–VIII.	442	1	56	46	55	59	42	44	40	68	18	6	1	4	—	2	—	—	

5. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása honosság és szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) állandó lakóhelye szerint.

Az osztályvizsgálatot tett nyilvános és magántanulók										
összes száma	közül			száma, akiknek szülője (gyámja, ill. más törvényes gondviselője) állandóan						
	magyar honos volt		külföldi honos volt	ugyanazon		a magyar anyaország más törvényhatóságában	Horvát-Szlavonországban	külföldön még pedig		
	magyarországi	horvát-szlavonországi		községben	várm. más községében			Ausztriában	Franciaországban	
	illetőségű			lakott						
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
431	421	5	5	331	18	75	6	1	—	—

6. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása törvényhatóságoként szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) magyarországi állandó lakóhelye szerint.

Törvényhatóság	A tanulók száma	Törvényhatóság	A tanulók száma	Törvényhatóság	A tanulók száma
1	2	1	2	1	2
A) Magyar anyaország		40. Pozsony vm.	3	15. Pancsova thj. v.	—
a) Vármegyék		41. Sáros vm.	2	16. Pécs thj. v.	—
1. Abauj-Torna vm.	—	42. Somogy vm.	2	17. Pozsony thj. v.	1
2. Alsó-Fehér vm.	—	43. Sopron vm.	1	18. Selmecz- és Béla-	
3. Arad vm.	1	44. Szabolcs vm.	3	bánya thj. v.	—
4. Árva vm.	1	45. Szatmár vm.	1	19. Sopron thj. v.	1
5. Bács-Bodrog vm.	4	46. Szeben vm.	1	20. Szabadka thj. v.	—
6. Baranya vm.	1	47. Szepes vm.	—	21. Szatmár - Németi	
7. Bars vm.	1	48. Szilágy vm.	2	thj. v.	—
8. Békés vm.	2	49. Szolnok - Doboka		22. Szeged thj. v.	—
9. Bereg vm.	—	vm.	1	23. Székesfehérvár thj. v	1
10. Besztercze-Naszód		50. Temes vm.	1	24. Temesvár thj. v.	—
vm.	—	51. Tolna vm.	—	25. Ujvidék thj. v.	—
11. Bihar vm.	1	52. Torda-Aranyos vm.	—	26. Versecz thj. v.	1
12. Borsod vm.	2	53. Torontál vm.	3	27. Zombor thj. v.	—
13. Brassó vm.	1	54. Trencsén vm.	—	A, b) együtt	338
14. Csanád vm.	—	55. Turócz vm.	—	A, a+b) összesen	424
15. Csik vm.	—	56. Udvarhely vm.	—	B) Horvát-Szlavonorsz.	
16. Csongrád vm.	—	57. Ugocsa vm.	1	a) Vármegyék	
17. Esztergom vm.	1	58. Ung vm.	1	1. Belovár-Kőrös vm.	—
18. Fejér vm.	3	59. Vas vm.	—	2. Lika-Krbava vm.	1
19. Fogaras vm.	1	60. Veszprém vm.	1	3. Modrus-Fiume vm.	—
20. Gömör- és Kis-Hont		61. Zala vm.	—	4. Pozsega vm.	—
vm.	—	62. Zemplén vm.	1	5. Szerém vm.	2
21. Győr vm.	—	63. Zólyom vm.	—	6. Varasd vm.	1
22. Hajdu vm.	—	A, a) együtt	86	7. Verőcze vm.	—
23. Háromszék vm.	1	b) Városok		8. Zágráb vm.	—
24. Heves vm.	5	1. Arad thj. v.	1	B, a) együtt	4
25. Hont vm.	1	2. Baja thj. v.	1	b) Városok	
26. Hunyad vm.	—	3. Budapest fő- és		1. Eszék thj. v.	—
27. Jász-Nagykun-Szol-		székv.	331	2. Varasd thj. v.	1
nok vm.	5	4. Debreczen thj. v.	—	3. Zágráb thj. v.	1
28. Kis-Küküllő vm.	—	5. Fiume thj. v.	—	4. Zimony thj. v.	—
29. Kolozs vm.	—	6. Győr thj. v.	—	B, b) együtt	2
30. Komárom vm.	3	7. Hódmező - Vásár-		B, a+b) együtt	6
31. Krassó-Szörény vm.	4	hely thj. v.	—	Ismétlés	
32. Liptó vm.	—	8. Kassa thj. v.	—	Magyar anyaország ...	424
33. Máramaros vm.	—	9. Kecskemét thj. v.	—	Horvát-Szlavonorszá-	
34. Maros-Torda vm.	2	10. Kolozsvár thj. v.	—	gok ...	6
35. Moson vm.	—	11. Komárom thj. v.	—	Magyar birodalom ...	430
36. Nagy-Küküllő vm.	—	12. Maros - Vásárhely		Ausztria ...	1
37. Nógrád vm.	1	thj. v.	—	Franciaország ...	—
38. Nyitra vm.	3	13. Miskolcz thj. v.	—		
39. Pest-Pilis-Solt-Kis-		14. Nagy-Várád thj. v.	—		
kun vm.	18				

7. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása szülőik (gyámjuk, illetőleg más törvényes gondviselőjük) foglalkozása (társadalmi állása) szerint.

Foglalkozás (társadalmi állás)	A tanulók száma	Foglalkozás (társadalmi állás)	A tanulók száma
1	2	1	2
Nagybirtokos, nagybérlő (1000 kat. holdon felül)	21	Köztisztviselő (a papok, tanárok és tanítók kivételével) és közhivatalban alk. díjnok ...	140
Középbirtokos és bérlő (100—1000 kat. holddal)	19	Pap	3
Kisbirtokos, kisbérlő (100 kat. holdon alul)	—	Tanár, tanító	20
Kisbirtokos - napszámos (kisbérlő-napszámos)	—	Másféle értelmiségi (orvos, ügyvéd, közjegyző, gyógyszerész stb.) s ilyeneknél alkalmazott segéd, irtók stb.	53
Egyéb őstermelő (feles, majoros, kertész, halász)	—	Közhivatalban alkalmazott vagy másféle értelmiségi altiszt vagy szolgál	18
Gazdasági tisztviselő	9	Katonatiszt, honvédtiszt (csendőrtiszt)	15
Egyéb gazdasági segédszemély (földműves-napszámos, gazdasági cseléd)	—	Katona altiszt (honvéd altiszt, csendőr altiszt)	—
Nagyiparos, bányanagyvállalkozó	9	Különböző v. közelebről meg nem nevezett foglalkozási ágakban dolgozó napszámos	1
Kisiparos, bányakisvállalkozó	16	Nyugdíjas vagy jövedelméből élő (tőkés, járadékos, háztulajdonos)	24
Ipari vagy bányászati tisztviselő	7	Magánzó, eltartásos... ..	20
Egyéb ipari vagy bányászati segédszemély (előmunkás, segéd, munkás stb.)	1	Egyéb és ismeretlen foglalkozású... ..	3
Nagykereskedő, nagyvállalkozó	10	Árvaházi, szeretetházi tanulók	—
Kiskereskedő, kisvállalkozó ...	11	Mindössze	431
Kereskedelmi vagy közlekedési (vasúti, posta stb.) tisztviselő	27		
Egyéb keresk. vagy közlek. segédszemély (altiszt, segéd, szolgál stb.)	5		

8. Az osztályvizsgálatot tett tanulók megoszlása vallás, anyanyelv és nyelvismeret szerint.

Az osztályvizsgálatot tett tanulók összes száma	Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül										
	latin	görög	örm.	refor- mátus	ág. hv. evang.	görög- keleti	uni- tárius	izrae- lita	bap- tista		
	szert. róm. kath.			v a l l á s ú v o l t							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
431	302	8	—	50	41	4	4	22	—	—	—

Az osztályvizsgálatot tett tanulók közül											
ma- gyar	német	tót	oláh	ruthén	horvát	szerb	olasz	román	bosz- niai	fran- cia	összesen nem magyar
a n y a n y e l v ű v o l t											
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
416	9	—	1	—	4	1	—	—	—	—	15

Az osztályvizsgálatot tett magyar anyanyelvű tanulók közül										
csak magya- rul	más nyelven is	németül	tótul	oláhul	ruthénül	horvátul	szerbül	olaszul	egyéb hazai nyelven	
tudott		i s t u d o t t								
25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	
203	213	189	11	3	—	4	3	10	—	

Az osztályvizsgálatot tett nem magyar anyanyelvű tanulók közül										
csak anya- nyelven	más nyelven is	csak németül	csak tótul	csak oláhul	csak ruthénül	csak horvátul	csak szerbül	csak olaszul	csak egyéb hazai nyelven	
t u d o t t										
35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	
—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	

Az osztályvizsgálatot tett										
német	tót	oláh	ruthén	horvát	szerb	olasz	román	boszniai	francia	összes nem magyar
anyanyelvű tanulók közül magyarul is tudott										
45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55
9	—	1	—	4	1	—	—	—	—	15

9. Ismétlők, a görög pótló tárgyak tanulói, magaviselet és mulasztások osztályonként.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett										
	nyilvános és magántanulók közül		nyilvános tanulók								
			k ö z ü l							által	
	is-métlő volt	a görög-pótló tárgyakat tanulta	magaviseletből				egy órát sem	csak igazol-tan	iga-zolat-lanul	igazol-tan	iga-zolat-lanul
			1.	2.	3.	4.					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
I.	2	—	47	5	—	—	3	49	—	1961	—
II.	3	—	47	11	—	—	6	52	—	3146	—
III.	2	—	52	9	—	—	8	53	—	3990	—
IV.	1	—	39	7	—	—	1	45	—	2393	—
V.	—	30	33	3	—	—	2	33	1	2166	5
VI.	4	28	36	2	—	—	4	34	—	1711	—
VII.	1	28	38	5	—	—	6	37	—	2686	—
VIII.	1	75	51	4	—	—	8	47	—	2674	—
I—VIII.	14	161	343	46	—	—	38	350	1	20727	5

10. Az osztályvizsgálatot tett tanulók előmenetele osztályonként.

Osztály	Az osztályvizsgálatot tett																								
	nyilvános és magántanulók								nyilvános tanulók közül																
	összes száma	k ö z ü l							a latin	a francia	az angol	az egészség-tant	a szabadkézi rajzot	a kézi-munkát	a gyorsírást	az éneket	Céllövés								
		minden		egy	két	több	rendes tantárgyból																		
		jeles	legalább		elégtelen													nyelvet							
			jó	elég.	osztályzatot kapott													mint rendkívüli tantárgyat legalább elégséges eredménnyel tanulta							
1		2	3	4	5	6	7	8										9	10	11	12	13	14	15	16
I.	53	9	17	24	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—	34	—								
II.	59	4	10	37	4	2	2	—	—	—	—	—	—	—	—	39	—								
III.	64	10	13	36	2	2	1	—	—	—	—	6	—	2	42	—									
IV.	47	5	9	22	8	2	1	—	—	—	—	8	—	3	28	—									
V.	69	1	6	25	7	—	—	—	—	—	—	9	—	6	—	13									
VI.	40	2	11	21	2	4	—	—	—	—	—	13	—	4	—	10									
VII.	43	3	8	27	5	—	—	—	—	—	23	2	—	2	—	17									
VIII.	86	4	16	62	1	3	—	—	—	—	—	—	—	4	—	16									
I—VIII.	431	38	90	254	29	13	7	—	—	—	23	38	—	21	143	56									

11. Az érettségi vizsgálatok eredményéről.

Mikor és milyen vizsgálat	Jelentkezett	Jelese éret	Jól éret	Érett	Két hó múlva javít	Egy év múlva javít	Visszalépett	Fellüggészetelt	Éretts. v. többé nem tehet
<i>Szeptember :</i>									
a) Teljes éretts.	84	1	4	19	21	26	11	—	2
b) Javító éretts.	79	—	11	56	10	—	2	—	—
c) Kieg. éretts.	15	—	—	10	5	—	—	—	—
<i>December :</i>									
a) Teljes éretts.	31	—	6	6	5	3	11	—	—
b) Javító éretts.	36	—	—	28	4	—	4	—	—
c) Kieg. éretts.	23	—	1	13	6	—	3	—	—
<i>Junius :</i>									
a) Teljes éretts.	82	18	27	31	6	—	—	—	—
b) Javító éretts.	10	—	3	7	—	—	—	—	—
c) Kieg. éretts.	2	1	1	—	—	—	—	—	—

12. Az érettségi vizsgát tett ifjak pályaválasztása.

theologiai	bölcsészeti	jogi	orvosi	technikai	hivatalnoki	vasuti tisztí	diplomáciai	gazdasági	erdészeti	bányászati	rajzlanári	kereskedelmi	zenei	vegyészi	katonai	tengerészi
pályára készül																
5	13	99	12	18	31	6	—	8	—	—	1	11	—	2	10	1

13. Az intézeti házról, továbbá a tanítási és mellékhelyiségekről.

A középiskola saját házában van-e vagy bérházban?	Az intézet oktatási céljaira szolgál hány										Van-e és hány nyári tornater?	Van-e óraközi üdülőhely? s ha van, idejegyzendő a terület ☐ méterekben	Egyéb helyiségek száma	Összesen
	osztály- vagy tanterem	természetrajzi	természet-tani	vegyészeti	rajz-	téli torna-	könyvtári	tanári- s tanácskozási	igazgatói	terem				
Saját házában	8	3	2	1	1	1	1	4	2		Két játszótér	Két udvar 19618 ☐ m.	15	42

TANKÖNYVJEGYZÉK 1913—14. ÉVRE.

I. osztály.

	A tankönyv szerzője, címe (kiadás, kiadó, év)	Vkmín. eng. sz.
<i>Pokorny E.</i>	Ájtatossági gyakorlatok. 3 kiad. Szt.-I.-T. Róm. kath. nagyobb katekizmus. Szt.-I.-T. 1908.	főgyh. h. 218/1908
<i>Bartha J.</i> ...	Magyar nyelvtan mondattani alapon. I. rész. I—II. o. 7. kiad. Szt.-I.-T. 1912.	45603/1912
<i>Balogh P.</i> ...	Magyar olvasókönyv. I. oszt. 3. kiad. Sing. és W. 1906.	111711/1906
<i>Schultz—Dávid</i>	Kisebb latin nyelvtan. 10. kiad. Lamp.—Wod. 1904.	2253/1904
<i>Fodor—Székely</i> ...	Liber Sexti. I—II. rész 3. kiad. Szt.-I.-T. 1912. ...	85187/1912
<i>Némethy K.</i> ...	Földrajz. I. oszt. 8. kiad. Lamp.—Wod. 1912. ...	27250/1912
<i>Kozma—Kőrösi</i> ...	Rendsz. földr. atlasz. 17. kiad. Sing. és W. 1910. ...	8306/1907
<i>Szterényi H.</i> ...	Természetrájz. I. oszt. 6. kiad. Lamp.—Wod. 1911.	128518/1911
<i>Lutter N.</i> ...	Közönséges számtan. I. oszt. 16. kiad. Fr. 1903. ...	3427/1902
<i>Landau—Wohlrab</i>	Rajz. geometria. I. rész 8. kiad. Fr. 1900. ...	1490/1900
<i>Vajda P.</i>	Szépírási minták. Franklin. 1888.	19406/1888

II. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájtatossági gyakorlatok. 3. kiad. Szt.-I.-T. Róm. kath. nagyobb katekizmus. Szt.-I.-T. 1908.	főgyh. h. 218/1908
<i>Pokorny E.</i> ...	Ószövetségi bibliai történetek. 8. kiad. Szt.-I.-T....	—
<i>Bartha J.</i> ...	Magyar nyelvtan mondattani alapon. I. rész. I—II. o. 7. kiad. Szt.-I.-T. 1912.	45603/1912
<i>Balogh P.</i> ...	Magyar olvasókönyv. II. oszt. 2. kiad. Singer és Wolfner. 1904.	4064/1903
<i>Schultz—Dávid</i> ...	Kisebb latin nyelvtan. 10. kiad. Lamp.—Wod. 1904.	2253/1904
<i>Fodor—Székely</i>	Liber Sexti. I—II. rész. 3. kiad. Szt.-I.-T. 1912. ...	85187/1912
<i>Némethy K.</i> ...	Földrajz. II. oszt. 6. kiadás. Lamp.—Wod. 1909. ...	62136/1909
<i>Kozma—Kőrösi</i> ...	Rendsz. földr. atlasz. 17. kiad. Sing. és W. 1910. ...	8306/1907
<i>Szterényi H.</i> ...	Természetrájz. II. oszt. 4. kiad. Lamp.—Wod. 1911.	146033/1911
<i>Lutter N.</i> ...	Közönséges számtan. II—III. oszt. 16. kiad. Fr. 1904.	3596/1903
<i>Landau—Wohlrab</i>	Rajz. geometria. II. rész. 7. kiad. Franklin. 1901. ...	4421/1900
<i>Vajda P.</i>	Szépírási minták. Franklin. 1888.	19406/1888

III. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájtatossági gyakorlatok. 3. kiad. Szt.-I.-T. Róm. kath. nagyobb katekizmus. Szt.-I.-T. 1908.	főgyh. h. 218/1908
<i>Pokorny E.</i> ...	Újszövetségi bibliai történetek. 7. kiad. Sz.-I.-T.	—

	A tankönyv szerzője, címe (kiadás, kiadó, év)	Vkmin. eng. sz.
<i>Balogh P.</i>	Rendsz. magyar nyelvtan. III. o. 2. kiad. Sing. és W. 1907.	133242/1907
<i>Balogh P.</i>	Magyar olvasókönyv III. o. 2. kiad. Sing. és W. 1907.	126078/1907
<i>Schultz—David</i>	Kisebb latin nyelvtan. 10. kiad. Lamp.—Wod. 1904.	2253/1904
<i>Atkinson—Geréb</i>		
<i>Morvay (Dent)</i>	Kis latin nyelvkönyv. Lampel—Wod. 1907.	95504/1907
<i>Vajda K.</i>	Szemelv. Corn. Neposból. Toldi. 1900.	2968/1900
<i>Roseth A.</i>	Szemelv. Phaedrus meséiből. 3. kiad. Lamp.—Wod. 1911.	101452/1911
<i>Szörényi J.</i>	Német nyelvkönyv. I. rész. III—IV. o. Szt.-I.-T. 1911.	41696/1911
<i>Marczali Andor</i>	Magyarország története. I. r. III. oszt. Athen. 1900.	2460/1900
<i>Kugotovitz</i>	10 térkép a magy. tört. tanításához. 6. kiad. M. F. Int.	2604/1897
<i>Némethy K.</i>	Földrajz III. oszt. 6. kiad. Lamp.—Wod. 1909.	100813/1911
<i>Kozma—Kőrösi</i>	Rendsz. földr. atlasz. 17. kiad. Sing. és W. 1910.	8306/1907
<i>Lutter N.</i>	Közönséges számtan. II—III. o. 16. kiad. Fr. 1904.	3596/1903
<i>Landau—Wohlral</i>	Rajzoló geometria. III. rész. 6. kiad. Fr. 1903.	2917/1901

IV. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájtatossági gyakorlatok. 3. kiad. Szt.-I.-T. Róm. kath. nagyobb katekizmus. Szt.-I.-T.	főgyh. h. 218/1908
<i>Pokorny E.</i>	Szertartástan. 12. kiad. Sz.-I.-T.	—
<i>Bartha—Prónai</i>	Stilisztika. 3. kiad. Sz.-I.-T. 1907.	69910/1910
<i>Lehr A.</i>	Arany János Toldija. 14. kiad. Fr. 1912.	107194/1912
<i>Schultz—David</i>	Kisebb latin nyelvtan. 10. kiad. Lamp.-Wod. 1904.	2253/1904
<i>Atkinson—Geréb</i>		
<i>Morvay (Dent)</i>	Kis latin nyelvkönyv. Lamp.—Wod. 1907.	95504/1907
<i>Kempf J.</i>	Julius Caesar De bello Gallico szemelv. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1910.	22387/1912
<i>Cserép J.</i>	Szemelv. P. Ovidius Naso műveiből. 3. kiad. Lamp.—Wod. 1909.	156935/1911
<i>Szörényi J.</i>	Német nyelvkönyv. I. rész. III—IV. o. Szt.-I.-T. 1911.	41696/1911
<i>Marczali—Andor</i>	Magyarország története. II. r. IV. oszt. Athen. 1900.	2460/1900
<i>Kugotovicz</i>	10 térkép a magy. tört. tanításához. 6. kiad. M. F. Int.	2604/1897
<i>Szterényi H.</i>	Növénytan. 7. kiad. Sing. és W. 1911.	24363/1912
<i>Borosay D.</i>	Algebra. 5. kiad. Szt.-I.-Társ. 1912.	44336/1912
<i>Landau—Wohlral</i>	Rajzoló geometria III. rész. 6. kiad. Fr. 1903.	2917/1901

V. osztály.

<i>Pokorny E.</i>	Ájtat. gyakorl. 3. kiad. Szt.-I.-T.	—
<i>Pokorny E.</i>	Katholikus hittan. 2. kiad. Szt.-I.-T.	—
<i>Bartha—Prónai</i>	Retorika. 3. kiad. Szt.-I.-T. 1913.	69709/1913
<i>Kapossy</i>	Ciceronis pro Archia oratio. 3. kiad. Frankl. 1910	157944/1911
<i>Zsámboki Gy.</i>	Ciceronis pro lege Manilia, de imp. Gu. Pompei oratio 4. kiadás Franklin 1911. (J.-I.-27.)	111665/1911
<i>Cserép J.</i>	Szemelv. P. Ovidius Naso műveiből. 3. kiad. Lampel-Wod. 1909.	156935/1911
<i>Maywald J.</i>	Görög nyelvtan. 6. kiad. 1911. Saját kiad. (Kókai ny.)	112919/1911
<i>Maywald J.</i>	Görög olvasókönyv. I. rész 5. kiad. 1910. (Kókai ny.)	98452/1910
<i>Timár P.</i>	Rendszeres német nyelvt. V. és VI. oszt. 2. kiad. Sing. és Wolfner 1906.	32799/1907

	A tankönyv szerzője, címe (kiadás, kiadó, év)	Vkmin. eng. sz.
<i>Timár P.</i> ...	Német olvasókönyv. II. rész. 2. kiad. Sing. és W. 1906.	104248/1906
<i>Szölgvény J.</i> ...	Világtörténet I. rész 3. kiadás. Lamp.-Wod. 1910.	143906/1911
<i>Kogutovicz</i> ...	Történelmi iskolai atlasz. Magy. Földr. Int. ...	2604/1897
<i>Szerényi H.</i> ...	Állattan. 5. kiadás. Lamp. Wod. 1911. ...	143081/1911
<i>Borosay D.</i> ...	Algebra. 5. kiadás. Szt.-Istv.-Társ. 1912. ...	44336/1912
<i>Borosay D.</i> ...	Geometria. I. rész. V.—VI. oszt. 3. kiad. Szt.-I.-T. 1911.	29008/1911
<i>Prónai L. dr.</i> ...	Görögptlő irodalmi olvasmányok. I. kötet. V. oszt. Bp. Szt.-I.-T. 1912. ...	41102/1913

VI. osztály.

<i>Pokorny E.</i> ...	Ájttat. gyakorl. 3. kiad. Szt.-I.-T. ...	—
<i>Matuszka</i> ...	Erkölcstan. 3. kiad. Szt.-I.-T. 1910. ...	—
<i>Bartha—Prónai</i>	Poetika. 2. kiad. Szt.-I.-T. 1910. ...	69912/1910
<i>Kalmár E.</i> ...	Szemelv. I. Livius római történetéből 4. kiad. (J. I. 48.) Franklin 1910. ...	12930/1912
<i>Wirth Gy.</i> ...	Vergilius Aeneise. Lamp.-Wod. 1900. ...	3279/1904
<i>Timár P.</i> ...	Rendsz. német nyelvtan. V. VI. o. 2. kiad. Sing. és Wolfner. 1906. ...	32799/1907
<i>Timár P.</i> ...	Német olvasókönyv. II. rész 2. kiad. Sing. és W. 1906.	104248/1906
<i>Maywald J.</i> ...	Görög nyelvtan 6. kiad. 1911. Saját kiad. ...	112919/1911
<i>Maywald J.</i> ...	Görög olvasókönyv. II. rész 4. kiad. Saját kiad. 1906.	83441/1906
<i>Szölgvény J.</i> ...	Világtörténet. II. rész. 4. kiad. Lamp.—Wod. 1912.	152342/1912
<i>Kugotovicz</i> ...	Történelmi isk. atlasz. M. Földr. Int. ...	2604/1897
<i>Szerényi H.</i> ...	Ásványtan és chemia. 5. kiad. Lamp.—Wod. 1907....	15883/1907
<i>Borosay D.</i> ...	Algebra. 5. kiad. Szt.-I.-T. 1912. ...	44336/1912
<i>Lutter N.</i> ...	Geometria. 9. kiad. Franklin. 1904. ...	4526/1903
<i>Lutter N.</i> ...	Logaritmusok. 16. kiad. Franklin. 1912. ...	120957/1912
<i>Jancsó B.</i> ...	Magyar irod. olvasm. II. r. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1904. ...	2958/1903
<i>Csiky G.</i> ...	Sophokles: Antigone. (J. I. 20.) ...	22424/1883
<i>Csiky G.</i> ...	Sophokles: Elektra. (J. I. 52.) ...	3329/1895

VII. osztály.

<i>Pokorny E.</i> ...	Ájttat. gyakorl. 3. kiad. Szt.-I.-T. ...	—
<i>Vince-Ambró</i> ...	Egyháztörténelem. 7. kiad. Szt.-I.-T. ...	—
<i>Bartha J.</i> ...	A magy. nemz. irod. története. I. köt. 3. kiad. Szt.- I.-T. 1911. ...	69920/1911
<i>Szinnyei J.</i> ...	A magyar nyelv. 8. kiad. Horny. 1912. ...	23378/1912
<i>Zsámboki Gy.</i> ...	Ciceronis oratio in Verrem. IV. De Signis. Fr. 1902.	2897/1902
<i>Wirth Gy.</i> ...	Vergilius Aeneise. Lamp.—Wod. 1900. ...	3279/1904
<i>Cserép J.</i> ...	Sallustius De bello Iugurthino. Szt.-I.-T. 1908. ...	38102/1908
<i>Dávid I.</i> ...	Herodoti Epitome. 4. kiad. Fr. 1911. ...	148290/1911
<i>Kempf J.</i> ...	Szemelvények az Odysseiából. 2. kiad. Fr. 1911. ...	161778/1911
<i>Radványi T.</i> ...	Német irod. olvasókönyv. Szt.-I.-T. 1907. ...	110099/1907
<i>Weber</i> ...	Goethe: Hermann u. Dorothea. (J. I. 32.) 8. kiad. Fr. 1908. ...	221/1912
<i>Heinrich G.</i> ...	Lessing: Minna von Barnhelm. (J. I. 32.) 3. kiad. Fr. 1909. ...	360/1912
<i>Szölgvény J.</i> ...	Világtörténet. III. rész. II. kiad. Lamp.—Wod. 1903.	2957/1903
<i>Kugotovitz</i> ...	Történelmi isk. atlasz. M. Földr. I. ...	2604/1897

A tankönyv szerzője, címe (kiadás, kiadó, év)		Vkmin. eng. sz.
<i>Borosay D.</i> ...	Algebra. 5. kiad. Szt.-I.-T. 1912. ...	44336/1912
<i>Lutter N.</i> ...	Geometria. 9. kiad. Fr. 1904. ...	4526/1903
<i>Lutter N.</i> ...	Logaritmusok. 16. kiad. Fr. 1912. ...	120957/1912
<i>Szijártó M.</i> ...	Fizika. I. r. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1911. ...	142089/1911
<i>Jancsó B.</i> ...	Magy. irod. olvasm. III. rész. 2. kiad. Lamp.—Wod.	5164/1911
<i>Szilasi M.</i> ...	Szemelv. Thukydidesből. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1908.	2304/1912
<i>Földi J.</i> ...	Demosthenes válog. beszédei. 2. kiad. Lamp.—Wod. 1911. ...	112772/1911

VIII. osztály.

<i>Pokorny E.</i> ...	Ajtat. gyakorl. 3. kiad. Szt.-I.-T. ...	—
<i>Uhlyárik</i> ...	Apologetika. 2. kiad. Szt.-I.-T. ...	—
<i>Bartha J.</i> ...	A magy. nemz. irod. tört. II. rész 2 kiad. Szt.-I.-T. 1907.	76618/1907
<i>Schmidt A.</i> ...	Szemelv. Tacitus Analeseiből. 2. kiad. Fr. 1905. ...	160649/1911
<i>Wirth Gy.</i> ...	Szemelv. Q. Horatius Fl.-ból. (J. I. 75.) 3. kiadás. Franklin 1911. ...	23392/1912
<i>Kempf J.</i> ...	Szemelvények az Iliásból. 2. kiadás Fr. 1907. ...	161779/1911
<i>Simm J.</i> ...	Szemelv. Platonból. 2. kiad. Fr. 1910. ...	140693/1911
<i>Radványi T.</i> ...	Német irod. olvasókönyv Szt.-I.-T. 1907. ...	110099/1907
<i>Heinrich G.</i> ...	Schiller: Wilhelm Tell. 7. kiad. Fr. 1911. ...	583/1912
<i>Andor J.</i> ...	Magyarország története. 2. kiad. Athen. 1912. ...	60885/1912
<i>Lutter N.</i> ...	Algebra. 13. kiad. Franklin 1906. ...	864/1906
<i>Lutter N.</i> ...	Geometria. 9. kiad. Franklin 1904. ...	4526/1903
<i>Lutter N.</i> ...	Logaritmusok. 16. kiadás. Franklin 1912. ...	120957/1912
<i>Szijártó M.</i> ...	Fizika. II. rész. Lamp.—Wod. 1904. ...	3392/1903
<i>Hajdu-Zoltvány</i>	Lélektan és gondolk.-t. 4. kiad. Szt.-I.-T. 1910. ...	40903/1910
<i>Alexander B.</i> ...	Szemelv. Platon és Aristotelesből. 5. kiad. Fr. 1911.	136289/1911
<i>Zsámboki Gy.</i> ...	A görög művészet kiv. alkotásai. 2. kiad. Fr. 1911.	140691/1911

Segédkönyvek:

<i>Molnár S.</i> ...	Latin stílusgyakorlatok. II. rész 3. kiad. Baja 1908.	99122/1908
<i>Wagner—Horváth</i>	Római régiségtan. 8. kiad. Lamp.—Wod. 1912. ...	96692/1912
<i>Mika S.</i> ...	Magy. tört. olvasm. I. r. 2. kiad. III. o. Lamp.-W. 1910.	127636/1911
<i>Mika S.</i> ...	Magy. tört. olvasm. II. r. IV. o. Lamp.—Wod. 1907.	85381/1907
<i>Mika S.</i> ...	Történelmi olvasókönyv. III. r. V. o. Lamp.-W. 1908.	48111/1908
<i>Mika S.</i> ...	Történelmi olvasókönyv. IV. r. VI. o. Lamp.-W. 1908.	140028/1908
<i>Mika S.</i> ...	Történelmi olvasókönyv. V. r. VII. o. Lamp.-W. 1909.	78371/1909
<i>Mika S.</i> ...	Történelmi olvasókönyv. VI. VII. o. Lamp.-W. 1910.	58067/1910
<i>Kelemen J.</i> ...	Magy.-német és német-magy. zsebszótár 13. kiad. Athenaeum 1904. ...	3003/1904
	Magy.-német és német-magy. kézisztár 2. kiad. Athenaeum 1904. ...	3003/1904
<i>Schmidt J.</i> ...	Latin-magyar és magyar-latin zsebszótár. 3. kiadás. Athenaeum. 1909. ...	96702/1912
<i>Lévay—Vida</i> ...	Görög-magyar és magyar-görög szótár. 4. kiadás. Athenaeum. 1906. ...	12053/1888
	Tanulók olvasótára füzetei.	
	Olcsó könyvtár füzetei.	
	Magyar könyvtár füzetei.	
	Jeles Irók isk. tára füzetei.	

IV.

Az 1913/14-ik iskolai évre vonatkozó figyelmeztetések.

A) A t. c. közönség tájékoztatásául.

1. Az 1913—14. iskolai évre a fölvételek június hó 24. és 25. napján voltak és pedig június 24-én jelenlegi növendékeink jelentkezhetnek folyó évi osztályfőnökeiknél, tehát a II—VIII. osztályba lépő tanulóink; június 25-én pedig az I. osztályba jövő és esetleg a más intézetekből a felsőbb osztályokba lépő tanulók.

A fölvételre a tanulóknak szüloik vagy gyámjaik kíséretében **személyesen** kell jelentkezniök, *írásban nem lehet jelentkezni.* Az I. osztályba lépők születési és oltási bizonyítványt is tartoznak felmutatni. Az I. osztályba csak olyan tanulók vétetnek föl, akik 9 évesek elmúltak, a népiskola 4-ik osztályát elvégezték s ezt bizonyítvánnyal igazolják, továbbá az iskola körletébe tartoznak (Kacsá-utca és Szegényház-utca innenső oldala, Vár, Döbrentei-utca, Fő-utca határán belül). A népiskola IV. osztályának elvégzése nem okvetlenül szükséges, tehet a tanuló beiratása alkalmával felvételi vizsgálatot is.

A fölvétel alkalmával minden tanuló 10 korona felvételi díjat fizet, továbbá 2 koronát az évi értesítőre, 1 koronát az ifjúsági könyvtárra és 2 koronát a tanulmányi kirándulásokra és egyéb tanulmányi célokra, 30 fillért pedig bizonyítványbélyegre. A katolikus tanulók ezenkívül még 2 koronát fizetnek énektanításért. Tehát a *római katolikus tanulók összesen 17 korona 30 fillért fizetnek, a nem katolikus tanulók pedig 15 korona 30 fillért.* Minden tanuló fölvételi lapot kap, amely lappal szeptemberben az osztályfőnök uraknál jelentkezni kell beírásra.

2. Augusztus hó 30-án fogjuk megtartani a javító- és pótlóvizsgálatokat, szept. 1. és 2-án pedig a magánvizsgálatokat.

3. Szeptember 3-án az I. osztályba, 4-én és 5-én a II—VIII. osztályba az osztályfőnököknél lesznek a *beírások*, de csak azokba az osztályokba, amelyekben a teljes létszám még nincs betöltve, *6-án az idegenből jött tanulók* beírása amennyiben még hely van. A díjakat I. az 1. pontban.

Szeptember 8-án délelőtt 8 órakor ünnepélyes *Veni Sancte*. Szeptember 9-én reggel 8 órakor a fegyelmi szabályok kihirdetése és a tanítás megkezdése.

Mindezekről az iskola hirdető tábláin annak idején kiteendő értesítések is adnak részletes felvilágosítást.

4. Az 1890. évi XXX. t.-c. rendelkezése azt a célt akarja elérni, hogy a gimnázium V. osztályába lépő ifjú további előképzésének irányát az alsó négy osztályban tapasztalt nehézségek számbavétele mellett biztosabban választhassa. Mert oly tanuló, ki már a négy alsó osztályban tetemesebb nehézségekkel küzdött a latin vagy német nyelvben, most már mellőzheti a görög nyelvet s az ily tanulónak határozottan ajánlandó a görög nyelv elhagyása, hogy előmenetelét a felső osztályokban ne kockáztassa.

A görög nyelvi irány előképzést ad a jogi, orvosi, papi, tanári, mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdasági és katonai pályákra.

A görög helyett választott tanfolyamban előképzést nyer a tanuló a jogi, orvosi, tanári (kivéve a nyelvészeti, bölcsészeti és történeti szakokat) mérnöki, bányászati, erdészeti, gazdasági, katonai és tengerészeti pályákra.

Az V. osztályba lépő tanulók irányválasztása a vallás- és közoktatási nagyméltóságú miniszter úr 1890. évi 30.829. sz. a . kelt magas rendelete értelmében a beiratás alkalmával történik a szülők, illetőleg törvényes gyámok által teendő szóbeli, távollétök esetében pedig általok kiállítandó írásbeli nyilatkozat útján.

Az átlépés egyik tanfolyamból a másikba csak fölvételi vizsgálat alapján lehetséges a tanári testület engedélye mellett.

B) 40,201/895. sz. a. kelt miniszteri rendelettel kiadott tandíj-szabályzat főbb pontjai.

1. A tandíj összegét rendeleti uton a vallás- és közoktatási miniszter határozza meg. (Jelenleg 72 korona.) A tandíjat az intézet tandíjkezelőjénél kell lefizetni, aki erről nyugtatványt ad.

2. A tandíjat négy részletben lehet fizetni és pedig : az első részlet legkésőbb okt. 15-ig, a másodikat december 1-ig, a harmadikat márc. 15-ig, a negyediket május 1-ig. *Aki a tandíjrésztet 8 nap alatt nem fizeti le, azt az intézetből ki kell tiltani, tekintet nélkül a mulasztást okozó körülményre. A tandíjbeszedés napja mindig előre tudtul adatik a tanulóknak.*

3. A tandíjfizetés alól való fölmentést a szabályzat szerint az igazgató adja meg. Az olyan tanulókat, kik szegénységüket vagy legalább vagyontalanságukat nem igazolják, nem lehet fölmenteni. (Közép-, felső leányisk., polg. és népisk. tanárok, tanítók és iskolaszolgák, valamint

a közoktatásügyi tisztviselők gyermekei nem kötelesek szegénységi bizonyítványt felmutatni.) Nem lehet felmenteni az olyan tanulót sem, akinek magaviselete «kevésbé szabályszerű» vagy «rossz», végre olyanokat sem, akiknek több az «elégséges»-ük, mint «jó» és «jeles»-ük.

A tandíj alól még a nem egészen szegény szülők gyermekei is fölmenthetők, még pedig oly feltétel mellett, ha *legalább jó előmenetelt képesek felmutatni és azonfelül a szülők beigazolják, hogy egyszerre három vagy több fiút gimnáziumban vagy reáliskolában, tudományegyetemen vagy műegyetemen taníttatnak.*

A tandíjmentességet írásban kell kérni az intézet igazgatóságához címzett szabályszerű folyamodványban. *Folyamodni minden évben kétszer lehet : szeptember 15-ig és február 15-ig.*

C) Jelentkezés a pótló- és javítóvizsgálatra.

Az 1883. XXX. t.-c. 11-ik §-a szerint :

Azon tanulóknak, ki egy tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az intézet *tanári testülete* megengedheti, hogy osztályzata kijavítása végett a következő iskolaév kezdetén vizsgálatot tessen. Aki két tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, az csak rendkívüli esetben, a *kir. tankerületi főigazgatóság* engedélye alapján bocsátható javítóvizsgálatra. Az ilyen, a *budapesti kir. tankerületi főigazgatósághoz* címzett kérvényeket a tanulóknak *legkésőbb július 5-ig* kell az igazgatóságnál beadni. Aki kettőnél több tárgyból kapott elégtelen osztályzatot, javítóvizsgálatra semmi esetre sem bocsátható.

A javító-, nemkülönben a pótlóvizsgálatot is rendesen azon tanintézetben kell a tanulónak letennie, melyben az elégtelen tanjegyet kapta, illetőleg a vizsgálatot elmulasztotta. Indokolt esetekben a vallás- és közoktatásügyi miniszter, illetőleg az iskola felekezeti főhatósága megengedheti, hogy ezen vizsgálatok más tanintézetekben tétessenek le. *Pólvizsgálatra azonban valamely tanuló csak akkor bocsátható, ha a vizsgálatról való elmaradását igazolja és ezt a tanári kar elegendő mentségül elfogadja. A pótlóvizsgálati engedélyért a kérvényeket az igazgatósághoz kell benyújtani július 5-ig.* A tanári karnak megtagadható határozata ellen a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez, illetőleg a tanintézet főhatóságához lehet folyamodni.

Kelt Budapest, 1913. év június hava 29-én.

Szölgvény Ferenc,

kir. kath. főgimn. igazgató,

a m. kir. Ferenc József-Nevelőintézet kormányzója.

tásügyi miniszterhez intézendők s az intézet kormányzójánál nyújtandók be. Melléklendő születési, iskolai és egészségi bizonyítvány.

Az alapítványosok vagy egészalapítványosok, vagy félalapítványosok. Az egészalapítványosok az ellátásért és tanításért nem fizetnek semmit sem, a félalapítványosok egy évre 900 koronát fizetnek. A teljes ellátási díj 1800 korona. A díj félévenként előre fizetendő. A zenéért, uszásért, vívásért és lovaglásért a résztvevők külön mérsékelt díjat fizetnek. Végül minden növendék fizet 72 korona gimnáziumi díjat, 10 korona gimnáziumi felvételi és 2 korona 40 fillér gimnáziumi ifjúsági könyvtári és programdíjat.

Minden növendéknek magával kell hoznia 12 fehér inget, 6 hálóinget, 24 zsebkendőt, 6 alsónadrágot, 12 pár harisnyát, 6 lepedőt, 6 paplanlepedőt, 6 fehér párnahéjat, 6 törülközőt, 1 párnát (64 cm. hosszú, 40 cm. széles), 1 paplant, 1 gyapjútakarót, 2 nyári és 2 téli lábbelit.

Az intézet növendékei egyenruhát viselnek.

A növendékek előmeneteléről és magaviseletéről a szülők vagy gyámok havonként értesítetnek. Ha valamely növendéknél akár a tanulásban, akár a magaviseletben, akár állandó egészségi állapotában oly hibák mutatkoznak, melyek a nevelőintézet feladatát akadályozzák, a szülők vagy gyámok minden feltűnés nélkül egyszerűen felkéretnek gyermeküknek vagy gyámoltjuknak az intézetből való kivételére.

Szölgvény Ferenc,
nevelőintézeti kormányzó,
a II. ker. kir. kath. főgimn. igazgatója.

TARTALOMJEGYZÉK.

	Oldal
<i>Dr. Alleram Gy.: A cserkészmozgalom pedagógiai és nemzeti jelentősége</i>	3
I. A tanintézet belállapota :	
1. Személyi állapot	14
2. A könyvtárak és szertárak vagyoni kimutatása	20
3. Segélyezési ügy	21
a) Ösztöndijas tanulók	21
b) Segélyző-egyesület	21
II. Szellemi állapot :	
1. Fegyelem	23
2. Oktatás	24
A) Rendes tantárgyak :	
α) Bevégzett tananyag	24
β) Az V., VI., VII. és VIII. oszt. feladott magyar és a VII. és VIII. oszt. feladott német nyelvi dolgozatok	32
γ) Az írásbeli érettségi vizsgálat tételei	33
B) Rendkívüli tantárgyak :	
α) Egyházi ének	33
β) Fizikai gyakorlatok	34
γ) Szabadkézi rajz	35
δ) Egészségtan	35
ε) Gyorsírás	35
ζ) Ifjúsági céllovó tanfolyam	36
3. Az intézetben működő ifjúsági körök :	
a) Daloskör	37
b) Zenekör	37
c) Vörösmarty-Önképző	38
d) Gyorsíró-kör	40
e) Testgyakorlási-kör	41
f) Cserkészcsapat	42

A Ferenc József-Nevelőintézet programjából.

Az intézet célját kipróbált tanárok folytonos felügyelete alatt akarja elérni. Az ezekkel való érintkezés nemcsak a gimnáziumi tárgyakban vezeti a növendékeket szellemi erejük kellő felhasználására, hanem felváltva német, francia és angol nyelven való társalkodás útján elsajátíttatja a növendékekkel a mondott nyelveket, jellemükre, magatartására kellő irányban hat és testi épségüket és tisztaságukat megóvjá.

A nevelőintézet növendékei vallási gyakorlataik teljesítésében hitoktatóik vezérlete alatt állanak. A katolikus tanulók a gimnázium kápolnájában, a többi vallásúak felekezetük templomában jelennek meg isteni tiszteletre.

A növendékek nevelésével a rendes iskolai tanításon kívül külön intézeti nevelőtanárok foglalkoznak, kik a gimnáziumi tanulmányokban is segítségükre állanak.

A nevelőintézet egy-egy csoportjában legfőlebb 20—30 növendék lehet. Egy ily csoportnak van két hálóterme, egy tanulóterme (minden növendék számára külön íróasztallal) és egy játszóterme. Van az intézetnek nagy díszterme, két téli és egy nyári társalgóterme és fürdőosztálya. Nyáron a szabad mozgásra rendelkezésre áll a nevelőintézet kertje, télen a nevelőintézet üveggel fedett udvara.

Ezenfelül a növendékek mennél többször kirándulásokat tesznek nevelőikkel nemcsak szórakozás, hanem okulás végett is. Megtekintik nyáron a vidék természeti szépségeit, télen pedig felkeresik a főváros nevezetesebb közintézeteit, gyűjteményeit és kiállításait, mindig szakszerű és oktató vezetés mellett.

A megbetegedett növendékek számára külön betegosztály van három helyiséggel. Az orvosi felügyelet naponta történik s állandó betegápoló áll rendelkezésre.

Az ételmezés áll: két reggeliből, négy étel ebédből, uzsonnából és két étel vacsorából. A növendékek nevelőikkel együtt étkeznek.

A fizetőhelyekre valláskülönbőség nélkül minden kellő magaviseletű és előmenetelű tanuló folyamodhatik. A kérvények a vallás- és közokta-

	Oldal
4. Fontosabb mozzanatok a főgimnázium ez évi történetéből	42
5. Főigazgatói látogatás és egyéb események	43
6. Tanulmányi kirándulások	43
7. Beiratások	44
8. Vizsgálatok	44
9. Események a tanártestületben	44
10. A tanulók egészségi állapota	45
11. Jutalomkönyvek	45
12. A tanulók osztályozása	45
<i>III. Statisztikai táblázatok</i>	<i>59</i>
<i>Tankönyvjegyzék 1913–14-re</i>	<i>66</i>
<i>IV. A jövő tanévre vonatkozó figyelmeztetések</i>	<i>70</i>
<i>A m. kir. Ferenc József nevelőintézet</i>	<i>73</i>

